

LA VIOLENCIA CONTRA ELS COPTES DESVETLLA UN CLAM DE SOLIDARITAT ARREU DEL MÓN

Cristians coptes a Egipte, un plor per la llibertat

Javier Molina

L'eufòria viscuda a la plaça Tahrir durant els dies de la caiguda de Mubarak on cristians i musulmans reivindicaven un nou Egipte s'està transformant en desil·lusió per als cristians. El diumenge 9 d'octubre una marxa pacífica de 10.000 coptes —en protesta per la destrucció d'una església al sud del país— va acabar en un bany de sang del qual la minoria cristiana culpa l'exèrcit. En els enfrontaments entre militars i manifestants van morir almenys 26 persones i 300 més van resultar ferides. D'arreu del món han arribat les mostres de solidaritat per una comunitat religiosa que plora per la seva llibertat. En la tradicional audiència general dels dimecres, el papa Benet XVI es va mostrar el 12 d'octubre «profundament entristit» pels fets del Caire i va apel·lar a favor d'una societat egípcia en què es respectin els drets humans de tothom, en particular de les minories. **P 8-9**

JAUME FLAQUER:

«Els egipcis estaven farts de Mubarak, i els cristians ho continuen estant de la discriminació»

BISHOP THOMAS:

«Esforçar-nos per viure el perdó i la justícia és una lluita, però hi estem compromesos»

Sant Feliu de Girona ja és basílica

Un temple amb testimonis en pedra del segle II, amb testimonis documentats del segle IV i amb testimonis de martiri de Fèlix l'Africà i del bisbe Narcís, ha estat reconegut per l'Església com a basílica menor vinculada a la major romana del Laterà, la seu del bisbe de Roma. Aquest seria el resum de la celebració que en el segon diumenge d'octubre va presidir el cardenal Antonio Cañizares Llovera, prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, a la parròquia major de Sant Feliu de Girona. **P 20-21**

«L'Església ha de tenir una veu pública més clara»

Josep M. Carbonell,
president de la Fundació
Joan Maragall

P 31

Agustí Codinach

Sumari

- P 3 Tresors artístics de la basílica del Pi
- P 7 Forta embranzida a la nova evangelització
- P 12 Sor Genoveva, exemple d'amor als altres
- P 29 Inaugurat el nou curs acadèmic de la URL
- P 32 «En clase con Jesús», una sèrie amb valors

Editorial

40 anys del discurs de Pau Casals a l'ONU

Fa 40 anys del memorable discurs del violoncelista, pedagog, director i compositor musical Pau Casals i Defilló (El Vendrell, 1876 - San Juan, Puerto Rico, 1973) davant de les Nacions Unides. El secretari general de l'ONU, el birmà U-Thant va voler lliurar-li la medalla de la Pau en reconeixement a la seva trajectòria a favor de la justícia i la dignitat humanes. I després de rebre tan alta distinció, aquell ancià d'aparença fràgil i venerable que havia de morir dos anys després a l'exili va dir emocionat en anglès:

«Aquest és l'honor més gran que he rebut mai. La pau ha estat sempre la meva més gran preocupació. Ja en la meva infantesa vaig aprendre a estimar-la. La meva mare —una dona excepcional, genial—, quan jo era noi, ja em parlava de la pau, perquè en aquells temps també hi havia moltes guerres. A més, sóc català. Catalunya va tenir el primer Parlament democràtic molt abans que Anglaterra. I fou al meu país on hi hagué les primeres nacions unides. En aquell temps —segle onzè— van reunir-se a Toluges —avui França— per parlar de la pau, perquè els catalans d'aquell temps ja estaven contra la guerra. Per això les Nacions Unides, que treballen únicament per l'ideal de la pau, estan en el meu cor, perquè tot allò referent a la pau hi va directament (...).»

Casals havia esdevingut un ambaixador de la pau. Va dir amb la seva música allò que no gosen dir les paraules. Feia molts anys que no tocava el violoncel en públic i davant de la magna assemblea va interpretar una melodia popular del folklore català, *El cant dels ocells*. En presentar-la digué: «Els ocells, quan són al cel, van cantant: "Peace, peace, peace" (pau, pau, pau) i és una melodia que Bach, Beet-

hoven i tots els grans haurien admirat i estimat. I, a més, neix de l'ànima del meu poble, Catalunya.»

Avui *El cant dels ocells* és molt escoltat fins i tot a les esglésies i celebracions. En la seva lletra hi apareixen espècies d'ocells ja desaparegudes. Entroncant amb la saviesa dels bestiaris medievals, els ocells canten amb tendresa el naixement del seu Creador.

Avui que la pau continua sent un bé fràgil i trencadís, hauriem de reconèixer la gran contribució dels artistes a aquesta causa tan evangèlica. La pau que Jesús ha vingut a portar-nos no és la mera absència de guerra. És una pau que inclou la bellesa del perdó i de la misericòrdia. Hi ha artistes i especialment músics compromesos per la causa de la pau. Un exemple notable és «Música per la pau, més enllà del missatge» la recreació musical dels 25 arguments inclosos al document *Cap a una cultura de pau* redactats per la Fundació per la Pau.

Ràdio Estel ha tornat a emetre l'entrevista que el nostre veterà col·laborador Joan Armengol va fer al mestre Casals. Un home tossut i entusiasta i alhora capaç de jugar amb un estel a la platja: un veritable humanista. La Fundació Pau Casals realitza una gran tasca per preservar-ne el preuat llegat.

TELÈFON PER ALS SUBSCRIPTORS DE BARCELONA CIUTAT

Hem obert un telèfon d'atenció perquè els subscriptors puguin notificar qualsevol incidència en la distribució del setmanari.

933 613 660

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Salvador Batalla, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Margarita Borrull, Gadi Bosch, Agustí Codinach, Josep A. Duran i Lleida, Joan Figuerola, Jaume Flaquer, Josep Font, Enric Frigola, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Valentí Miserachs, Javier Molina, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Joan Piñol, Joan Planellas, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Antonio Sospedra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Joan Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

Sobretot els laics

La frase no vol excloure ningú, més aviat posar l'accent. És l'expressió ben literal d'un document episcopal de fa temps. Ens remet a un tema de sempre, mai no resolt del tot, i diu així: «La nova evangelització, la faran sobretot els laics, o no es farà.» Això ens fa veure que l'Església existeix per evangelitzar i que són els laics els qui han de gaudir de la màxima confiança i suport per portar-ho a terme. Per això, «sobretot els laics».

Ja fa trenta anys que aquest document, citant el Concili Vaticà II i altres, ho deia amb aquestes paraules: «Pesa damunt de tots els laics la càrrega gloriosa de treballar per tal que el disseny diví de salvació abasti cada dia més tots els homes de tots els temps i de tota la terra. En un món secular, els laics —homes i dones, infants, joves i ancians— són els nous sa-

maritans, protagonistes de la nova evangelització, amb l'Esperit Sant que els ha estat donat. L'Esperit Sant impulsa els evangelitzadors i fa que es converteixin, compreguin i acceptin l'Evangeli que els és proposat. La nova evangelització, la faran sobretot els laics, o no es farà.» El repte queda servit!

En pocs dies he viscut diverses experiències amb moviments laicals i, no sols he après molt del seu tarannà secular i testimoni eclesial, sinó que he vist molt la necessitat que el seu compromís enmig de la societat fos altament valorat i anunciat en vistes al seu reconeixement i expansió. Estem en un moment que no podem tancar portes ni és gens bo resclosir-nos en els petits grups, tot i que hem de treballar en ells i projectar-nos des d'ells. El bon samarità no va passar de llarg davant d'aquell ferit que el necessitava, sinó que va parar, s'hi

va apropar i va observar, en el seu mateix terreny, tot el que li estava passant. Només així va comprendre la seva precària situació fins a posar-hi remei. La seva acció d'amor, ho sabem bé, va ser transformadora. Aquesta vivència compartida a la qual m'estic referint, ha volgut nodrir-se de la font, que és la Paraula de Déu i l'Eucaristia. D'aquesta font en brolla qualsevol compromís de presència i tot l'esforç de comunicació. Tanmateix, l'element bàsic i insubstituïble és el fet de viure-ho en comunitat, comptant sempre amb els altres i privilegiant, sobretot, l'encontre amb Jesucrist. Una comunitat evangelitzada és per ella mateixa evangelitzadora. L'Església, com la dona samaritana, anuncia i invita a l'adhesió a Jesucrist, amb el qual s'ha trobat. Pot ser no se'ns demana avui fer el mateix?

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona

La basílica del Pi treu a la llum els seus tresors artístics

L'exposició «Mil anys de fe i cultura» fa un recorregut per la història, la fe i la cultura al llarg de set segles

Joan Piñol
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

De ben segur tothom ha passat algun cop pel costat de l'església de Santa Maria del Pi i ha entrat per admirar-ne la imponent nau gòtica. Es tracta, sens dubte, d'una de les parròquies barcelonines que tenen més renom i també de les més visitades. Tot i així, han estat molt pocs els que, fins ara, han pogut admirar els tresors artístics que es guarden en el seu interior.

Precisament per aquest motiu l'església del Pi ha creat una exposició i un museu per oferir als visitants un recorregut intens pels seus mil anys d'història. Peces que estaven guardades, pintures que no es podien veure i objectes que estaven en caixes ara es poden admirar en un museu totalment nou.

La iniciativa de fer un museu va néixer per superar els problemes de la crisi econòmica. L'església necessitava diverses obres de rehabilitació i de manteniment que requerien una gran suma de diners. La primera fase de les obres va ser finançada per l'arquebisbat, la Generalitat i Catalunya Caixa (2.250.000 euros) però encara faltaven diverses etapes més. Els encarregats de

l'església van veure com les administracions no podien continuar aportant capital i els recursos propis eren molt escassos. Tot i així, van decidir aplicar un nou sistema: «Davant les dificultats, imaginació.»

L'administrador parroquial, Joseph Maria Rojo, va entendre que calia treure profit del meravellós patrimoni de l'església. D'aquí va sorgir la idea de fer un museu i una exposició per tota l'església. Cobrant entrada als nombrosos visitants (gairebé 200 per dia), s'obtidrien fons per rehabilitar el campanar, la coberta, l'arxiu i evitar les goteres.

Gràcies a la implicació del rector, Mn. Gaietà de Casacoberta, i del conservador de l'exposició, Jordi Sacasas, el projecte va començar a caminar. Després ha seguit tot un procés de preparació, catalogació, restauració i museització de totes les peces. En total, al llarg de més de mig any diversos professionals i personal qualificat han treballat per fer possible l'exposició. Tothom, a més, hi ha treballat de manera voluntària i gratuïta.

Jordi Sacasas, expert en art i responsable de l'exposició, ens explica que els objectius que tenien en ment eren molts. D'una banda, crear un museu

de qualitat i professional i, de l'altra, aconseguir fons amb les entrades però sense impedir la funció religiosa de l'església. Per això, només es cobra entrada unes hores al dia (entre les 11 i les 18 h) en les quals la capella de la Sang està habilitada per resar-hi.

Igualment, volien que l'exposició recollís les peces més interessants i valuoses i, alhora, també permetessin al visitant tenir una visió general a través de la història. «No només hi ha les grans joies d'orfebreria, sinó també els llibres de la comptabilitat i les imatges dels gegants del Pi», explica Sacasas.

En efecte, no és estrany que l'exposició dugui el títol de *Mil anys de fe i cultura*. Aquesta fusió en la qual també insisteix el papa Benet XVI es fa visible i present al museu de la basílica del Pi.

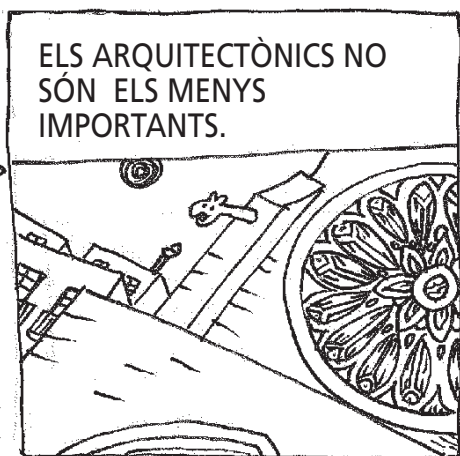
Podem veure-hi l'art com a expressió de la fe en els magnífics calzes medievals i els quadres barrocs. També podem apreciar la quotidianitat del temple, la seva relació amb el poble i la cultura popular en expressions tan genuïnes com els famosos gegants del Pi o la processó de la Sang.

Per aquest motiu l'exposició és molt més que un museu amb peces d'art o un recull històric. És una unió dels diversos elements que han configurat la

Continua a la pàg. 5

Campanes amb ànima

Les campanes són l'únic objecte al qual l'Església atorga tractament de persona. «Les campanes es bategen, tenen noms i padrins», ens recorda Jordi Sacasas. El cristianisme ha cregut sempre que les campanes tenen ànima perquè poden «cantar». En aquest sentit, el campanar de l'església del Pi és una de les joies de la basílica perquè conté l'ànima musical del temple. D'entre les campanes destaca la major, que té per nom Antònia. La seva història és molt curiosa perquè l'any 1714 va ser condemnada a mort i fosa perquè havia tocat a sometent contra els Borbons durant la guerra de Successió. L'actual va ser construïda poc després pels fidels que, com a venjança, la van batejar sota el mateix nom. En una propera etapa, la intenció és restaurar el campanar i fer-lo visitable.

Programació 2011-12

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

**Del 2 al 9
de desembre**

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

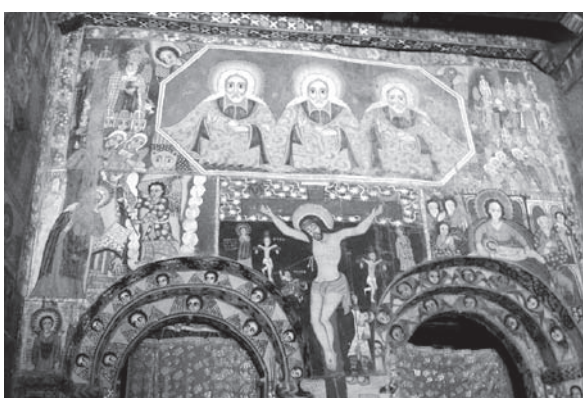
**18 al 26
d'octubre**

Etiòpia

CRISTIANISME ETÍOP

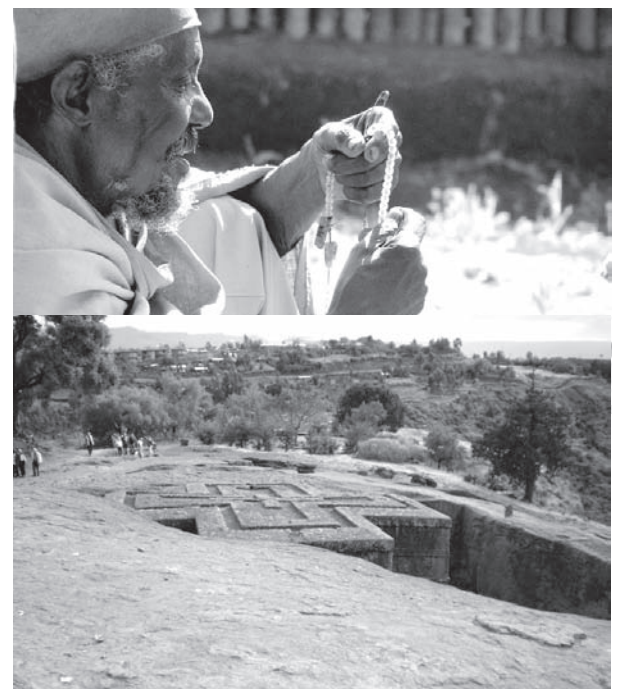
Celebració de la Pasqua Ortodoxa Etíop -FASIKA-a
la Jerusalem africana-LALIBELA

Acompanyats de professor conferenciant des de Barcelona, en aquest viatge aprofundirem en les tradicions i història dels cristians d'Etiòpia i participarem de la celebració de la Fasika o PASQUA ORTODOXA ETÍOP, i ho farem a Lalibela, un dels grans centres de peregrinació.

A més a més gaudirem de les visites a monuments i paisatges de la part Nord del país, gairebé tots declarats patrimoni de la humanitat. Terra de natura impactant, i patrimoni cultural únic: de misterioses esglésies monolítiques excavades a la roca en l'anomenada Jerusalem Celestial. Salvaguarda de la desapareguda Arca de l'Aliança, transportada des del Temple del Rei Salomó. País imprescindible per entendre el cristianisme més antic.

Del 8 al 19 d'abril de 2012

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

història de la basílica del Pi: art, cultura, història i fe.

Obres d'art al descobert

L'exposició principal és la de les obres d'art que rep el títol del *Tresor* de la parròquia. Allà trobem exposats dos quadres d'alt valor: *l'Epifania* de Juan Carreño de Miranda (deixeble de Velázquez) i també la *Sagrada Família* del pintor català Antoni Viladomat. Aquest últim, artista per excel·lència del barroc català, era feligrès del Pi i està enterrat en una de les capelles laterals del temple.

Al davant dels dos quadres, presidint una bonica i tranquil·la sala octagonal, hi ha les grans peces d'orfebreria catalana guardades al Pi, obres de les més importants dins el seu gènere.

Es tracta de diversos calzes, creus i elements litúrgics que ara s'exposen per primer cop. Entre aquestes obres en sobresurten dues: el *Lignum Crucis* del rei Martí I l'Humà i el calze de Felip de Malla. La relació entre el poder polític barceloní i la parròquia del Pi es fa evident en aquest punt.

Les precioses i impressionants peces del tresor són fruit de l'estimació que els governants i les autoritats eclesiàstiques tenien per la parròquia. Altre cop veiem art i fe units perquè entre els calzes exposats trobem les primeres obres del Renaixement a la Península.

L'Arxiu, un dels trossos del Pi

L'Arxiu que es guarda a la basílica del Pi és un dels més complets de tot Catalunya. A més de ser un dels pocs

que s'han conservat gairebé sencer presenta molta documentació a causa de la importància del Pi al llarg de la història. Hi ha documents des de finals del segle XIV quan la parròquia encara s'estava construint. Es guarden llibres sacramentals (batejos, casaments i defuncions), llibres notariais, documentació oficial, dietaris i moltes altres peces de gran valor.

Un d'aquests exemples és l'anomenat *Llibre Negre*, que és un dietari que va des de mitjan segle XIV fins al segle XIX i conté moltes dades i curiositats d'aquests quatre segles. També es conserva a l'arxiu un exemplar original de les Constitucions de Catalunya jurades pel rei Felip II l'any 1585. També és molt completa la secció de música amb nombroses partitures i composicions. La capella de música de l'església del Pi era de les més importants i componia moltes peces que resten inèdites a l'arxiu. Així doncs, Santa Maria del Pi conserva vestigis de la història, la fe, la cultura i la música al llarg de més de set segles.

La salvació d'aquest tresor històric va recaure en uns funcionaris de la Generalitat que l'any 1936 van córrer a treure del perill els valuosos documents. Mentre l'església cremava fruit de la violència de la revolució, els homes de la Generalitat van entrar saltant per les finestres de l'Arxiu per endur-se'n els lligalls cosa que, finalment, van aconseguir de manera gairebé heroica.

Un projecte amb futur

Els responsables de l'exposició i el museu de l'església del Pi tenen en ment molts projectes per al futur. Per

Regals il·lustres

Entre les obres d'orfebreria que podem veure a la imatge superior destaquen dues de les més importants de les conservades al Pi. Al capdamunt (i al centre) veiem l'impressionant *Lignum Crucis*, potser la peça més imponent del museu. Aquest reliquiari data de l'any 1398 quan el rei Martí I l'Humà (últim rei català del casal de Barcelona) el va regalar a la parròquia en senyal de l'estimació que tenia al temple. Al costat podem observar un calze d'or que el sacerdot Felip de Malla va regalar a la parròquia. En aquell any (1431), Malla era president de la Generalitat i un eminent teòleg i estadista.

al responsable artístic, Jordi Sacasas, el potencial artístic de la parròquia és enorme i això ho demostra el fet que han hagut de descartar moltes altres obres per a l'exposició. «No posem tot el que tenim, n'hem fet una petita selecció», ens diu i, tot seguit, afegeix que tenen pensat ampliar el recorregut de la visita i ampliar l'exposició.

També estan enllestit un audiovisual de cinc minuts i preparen una nova web de la parròquia per pro-

mocionar les visites. Igualment tenen previst fer visites guiades per a grups més endavant. Les properes etapes de restauració i conservació aniran encaminades a protegir la coberta i arreglar el campanar.

Com veiem, la basílica de Santa Maria del Pi ha iniciat una nova i prometedora etapa amb vistes al futur. Un període de relleu per a una parròquia emblemàtica amb moltíssima història al darrere.

Club⁺amics

et proposa un concurs:

L'any 2012 és l'Any europeu de l'envelliment actiu.

Aquest serà el tema de les imatges del calendari de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana.

T'agrada la fotografia? Doncs ara pots enviar-nos la teva foto apaisada per correu electrònic a info@clubmes.cat o per correu postal a Comtes de Bell-lloc 67-69 - 08014 Barcelona.

Tens temps fins al 6 de novembre i podràs guanyar un lot de llibres, un lot de CD i un lot dels calendaris perquè ensenyis la teva foto publicada a aquells que més estimes.

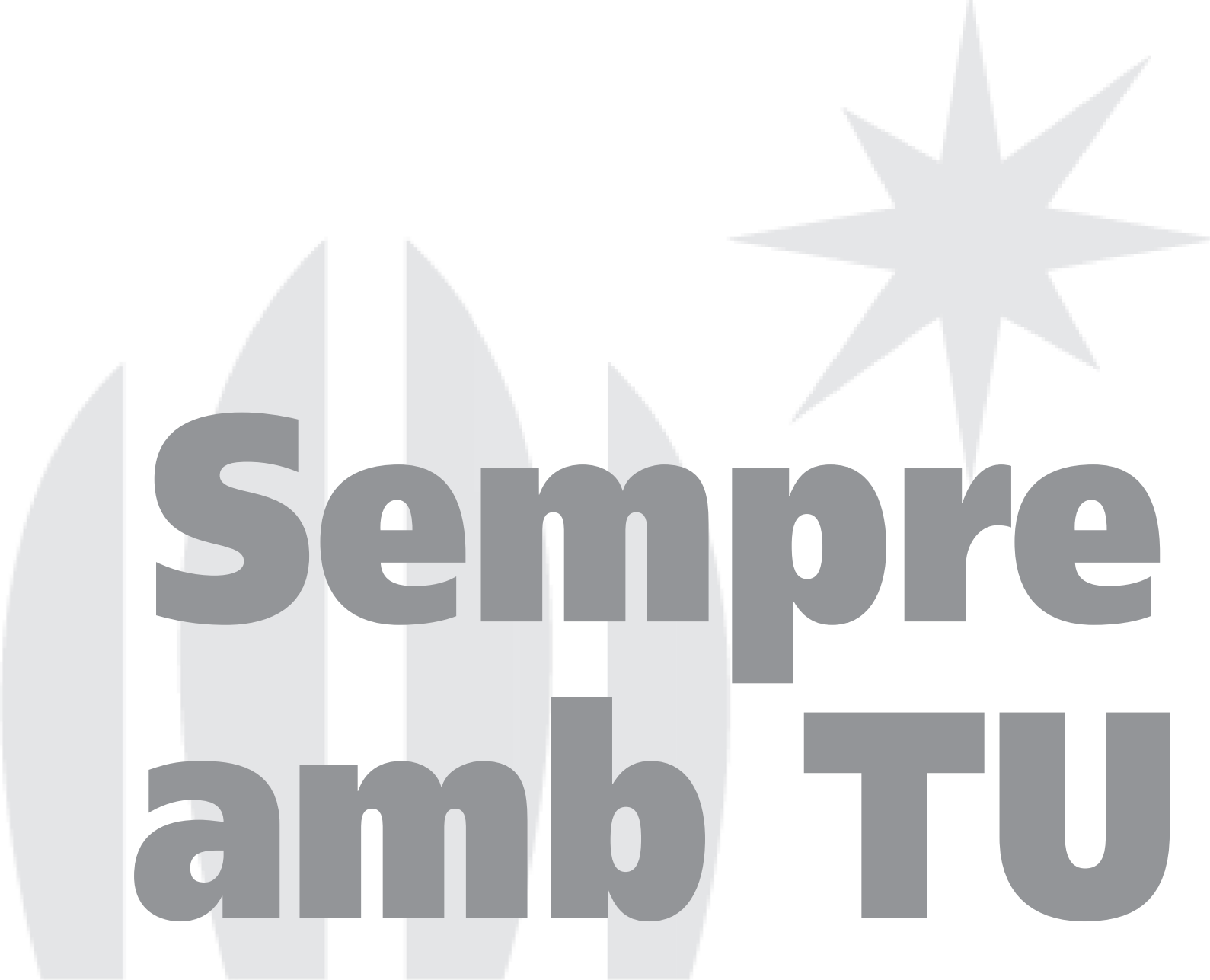
Què esperes?

Per a més informació 934 092 770.

Ràdio Estel

**Sempre
amb TU**

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Forta embranzida a la «nova evangelització»

Celebrat amb èxit a Roma el Congrés Internacional de Nous Evangelitzadors

Samuel Gutiérrez
Ciutat del Vaticà

Amb motiu de la celebració a Roma del congrés internacional «Nous evangelitzadors per a una nova evangelització», el papa Benet XVI ha tornat a recordar a tota l'Església la crida cada vegada més urgent a dur a terme, sobretot a Occident, una nova evangelització. Un Sant Pare somrient i ple de tendresa va manifestar públicament tot el seu suport i afecte als més de 8.000 agents evangelitzadors que d'arreu del món van participar el 15 i 16 d'octubre en aquesta trobada. Tant és així que no només els va rebre en la tradicional audiència general dels dissabtes, a l'Aula Pau VI del Vaticà, sinó que també va presidir la missa de cloenda de la trobada, celebrada l'endemà a la basílica de Sant Pere del Vaticà. Benet XVI va recordar amb insistència que «ser evangelitzadors no és un privilegi, sinó un compromís que prové de la fe».

Organitzat pel Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització, amb Mons. Rino Fisichella al capdavant, el congrés va aplegar a Roma representants d'una trentena de conferències episcopals i membres de més de cent noves realitats eclesials. Un dels grans objectius de la trobada, amb el lema «La Paraula de Déu creixia i es difonia», ha estat el de començar a preparar el Sínode de Bisbes que el 2012 tractarà precisament sobre la Nova Evangelització. També ha estat ocasió per intercanviar experiències, recollir noves idees i mostrar al Sant Pare la gran quantitat de creients, consagrats i laics, que es troben avui fortament implicats en aquesta nova urgència eclesial.

Entre les diverses intervencions que el primer dia van emmarcar el tema i van intentar oferir pistes de treball, va

destacar la de la religiosa espanyola Sor Verónica Berzosa, fundadora i superiora general del nou i vigorós institut lesu Communio, aprovat encara no fa un any pel Vaticà. Des de la seva experiència personal i comunitària, Sor Verónica va parlar sobre «Espiritualitat i vida interior». «Impulsades per la set del mateix Crist —va afirmar la fundadora de lesu Communio—, que no vol que ningú no es perdi, sinó que tothom tingui vida en abundància, volem oferir el que de l'Església estem rebent i aprenent: no tenim res més. Volem ser testimonis que res no hem perdut, sinó més aviat el contrari, que la nostra vida ha estat enriquida en tot. Volem ser presència del do rebut. Per això la nostra casa, la nostra comunió, vol ser temple on en l'adoració es custodiï la presència del Déu vivent, s'estimi l'Espòs amb tot l'ésser i cremi nit i dia l'oració continuada que acull i abraça el dolor dels fills que se'ns confia.»

Juntament amb Sor Verónica, que va

«Ser evangelitzadors no és un privilegi, sinó un compromís que prové de la fe»

sorprende tothom amb una espontània i tendra abraçada al Sant Pare, també van oferir aportacions interessants el periodista Vittorio Messori, amb la ponència *Occident i les seves preguntes sobre Crist*; el professor en astronomia i astrofísica Marco Bersanelli, que va parlar sobre *Ciència i fe: un diàleg fecund*, i Mons. Fabio Suescún, bisbe castrense de Colòmbia, que va oferir el seu testimoni d'*Experiències de nova evangelització a Amèrica Llatina*. Durant el congrés, el periodista espanyol Jesús Colina, fundador d'H2Onews i de l'agència Zenit, va presentar el seu nou i ambiciós projecte

evangelitzador, que rep el suggeridor nom d'Aleteia (www.aleteia.org). Es tracta d'«una nova plataforma online, que es proposa com a objectiu respondre a preguntes de fe i de vida, basades en els ensenyaments de l'Església catòlica».

Entre els assistents a la trobada destacava una significativa presència espanyola: Kiko Argüello, fundador del Camí Neocatecumenal, Julián Carrón, president de Comunió i Alliberament, i els bisbes Adolfo González i Raúl Berzosa.

Eucaristia de cloenda

En l'Eucaristia de cloenda del congrés, celebrada el diumenge 16 d'octubre a la basílica de

Sant Pere del Vaticà, el Sant Pare es va mostrar joiós de poder celebrar la missa amb «vosaltres, que esteu compromesos arreu del món en els llindars de la nova evangelització». «L'evangelització per ser eficaç —els va recordar— necessita la força de l'Esperit, que animi l'anunci i infongui a qui el porta aquesta "plena persuasió" de la qual ens parla l'apòstol.» I afegia: «Els nous evangelitzadors són cridats a caminar els primers en aquest Camí que és Crist, per fer conèixer als altres la bellesa de l'Evangeli que dona la vida.»

Finalment el Sant Pare, amb l'objectiu de donar precisament «un nou impuls a la missió de tota l'Església», va anunciar la declaració a partir de l'octubre de 2012 d'un Any de la Fe. «Serà un moment de gràcia i de compromís —va afirmar Benet XVI— per una conversió a Déu cada vegada més plena, per reforçar la nostra fe en Ell i per anunciar-lo amb alegria a l'home del nostre temps.»

Anàlisi

A propòsit de la nova evangelització (1)

Dr. Joan Planellas
Vicedegà de la Facultat de Teologia de Catalunya

El papa Benet XVI ha decidit donar un impuls a l'anomenada «nova evangelització». Fa cosa d'un any instituïa el nou Consell

Pontifici per a la promoció de la nova evangelització i el proper Sínode de 2012 se centrarà en aquest tema, del qual ja han sortit els *Lineamenta* o línies generals per a la seva preparació.

Però, què entenem per «nova evangelització»? El concepte és del papa Joan Pau II. Emprat per primera vegada en la seva visita a Polònia l'any 1979, afirmà: «Hem rebut un senyal: que en el llindar del nou mil·lenni —en aquesta nova època, en les noves condicions de vida— torni a ser anunciat l'Evangeli. Ha començat una nova evangelització, com si es tractés d'un segon anunci, tot i que en realitat és sempre el mateix.» Poc més tard, tornà a utilitzar el terme en el seu discurs a l'Assemblea del CELAM reunida a Haití (1983): «La commemo-

ració del mig mil·lenni d'evangelització tindrà la seva significació plena si és un compromís [...] no de re-evangelització, però sí d'una evangelització nova. Nova en el seu ardor, en els seus mètodes, en la seva expressió.» Per la seva part, l'exhortació apostòlica *Christifideles laici* (1988), a propòsit de la nova evangelització, distingia entre els països del «primer món» i «altres nacions o regions on encara es conserva la pietat» però que es troben amenaçades per situacions diverses, com la progressiva secularització i les sectes. I afegia: «És urgent refer per tot arreu la cohesió cristiana de les mateixes comunitats eclesials» (n. 34).

Tot això vol dir que «nova evangelització» fa referència a l'activitat missionera de fer present de nou l'Evangeli en el context d'una Església o comunitat eclesial ja constituïda o formada, que no correspon tan sols a «determinades regions ben definides» —com les de la vella Europa—, perquè «no hi ha situació eclesial que pugui sentir-se exclòsa d'aquest programa». Però, en aquest context eclesial, sigui el que sigui, es tracta de cercar nous camins, noves propostes, d'«ampliar horitzons».

La nova evangelització, afirmen els *Lineamenta* del proper Sínode (n. 10), «és el contrari a l'autosuficiència i al replegament sobre si mateix», a «una concepció pastoral que considera suficient continuar fent les coses com sempre s'han fet». I afegeix: «És temps que l'Església cridi les pròpies comunitats cristianes a una conversió pastoral, en sentit missioner, de les seves accions i de les seves estructures.» No es tracta, per tant de «re-evangelització», és a dir, de començar de zero, de no valorar el ja existent, sense fer-ne una anàlisi del que ja hi ha de positiu, sinó d'«evangelització nova». D'aquí que els bisbes de Catalunya a la seva carta pastoral del mes de febrer de 2007, recordaven a tots els catòlics de casa nostra que hem de «creure en l'Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor». Davant dels desafiaments nous, les noves interpel·lacions que fan els cristians i la mateixa societat, és urgent respondre-hi. Sabent que hi ha un únic Evangeli per a totes les èpoques, però sabent al mateix temps que hi ha deficiències anteriors i noves que han de ser corregides, cal un nou mètode i sobretot un nou ardor.

Egipte

La nit en què l'exèrcit va ferir els coptes

Una marxa pacífica de 10.000 coptes va acabar en un bany de sang

Javier Molina
El Caire

L'enèsim capítol de violència contra els cristians coptes és encara un trencament obscur i confús per a una comunitat que viu la fràgil transició egípcia entre la por i l'esperança.

El diumenge 9 d'octubre una marxa pacífica de 10.000 coptes —en protesta per la destrucció d'una església al sud del país— va acabar en un bany de sang del qual la minoria cristiana —que representa un 8 per cent de la població— culpa l'exèrcit.

En els enfrontaments entre militars i manifestants van morir almenys 26 persones i 300 més van resultar ferides. «Al meu germà Sobhi el va assassinar l'exèrcit», assegura Hakima, una dona de 33 anys, des del pati posterior de l'Hospital Copte del Caire.

En el seu precari dipòsit, els cadàvers de 17 cristians esperaven una autòpsia abans d'enfil·lar el camí cap al funeral a la catedral de la capital. Juntament amb Hakima, un seguici de dones vestides de dol —mares, germanes, esposes o promeses dels «màrtirs»— esclataven en plans de desconsol i crits contra el Consell Suprem de les Forces Armades, que administra el país des de la caiguda del règim de Hosni Mubarak.

La vida de Sobhi, de 26 anys, es va marcar en la tràgica nit del diumenge. El jove s'havia unit en una manifestació multitudinària que partia del Shubra, un populós barri cairotà de majoria cristiana, cap a Maspero, un cèntric districte capitalí on té la seu la radio-televisió estatal.

Era una tarda càlida de tardor a l'animosa ciutat dels mil minarets, protagonista a començaments d'any de 18 dies gloriosos de revolució pacífica i interreligiosa. Va ser als voltants del quarter general dels mitjans estatals on va esclatar una batalla campal l'autoria de la qual tracta ara d'aclarir una comissió creada pel Govern interí, que també ha promès elaborar un projecte de Llei per legalitzar la construcció de temples, un dels detonants de les protestes.

Els informes mèdics indiquen que els morts van morir per trets i atropellats per vehicles blindats. Segons els testimonis i les imatges emeses per televisió, «tancs de guerra es van estavellar contra la multitud entre el brunzit assassi de les bales.

«Vaig comptar almenys 17 cossos aixafats per tancs de guerra. Vaig veure cadàvers sense mans ni cames i reventats estesos per terra», explica l'activista Hossam Bahgat, director de la Iniciativa Egípcia de Drets Personals. Va ser —afegeix— el pitjor dia de la seva vida. Molt més traumàtic que aquelles jornades de la recent revolució en què la policia infligia càrregues brutals.

Hakima no oblida les darreres paraules del seu germà. «Em va trucar poc abans de morir. Em va dir que els vehicles blindats de l'exèrcit seguien

Familiars de les víctimes a l'Hospital Copte del Caire.

els manifestants i els atropellaven. Els soldats sabien que no portaven armes però els van matar igualment. Només Déu ens pot protegir.»

Les versions dels participants i la junta militar elaboren relats contradictoris. «Les Forces Armades no havien obert mai foc contra la població civil», sosté el general Mahmud Hegazi. Els militars acusen d'instigar la violència a «infiltrats» desitjosos d'impedir el trànsit cap a la democràcia. I rebutgen que vehicles conduïts per militars atropellessin civils, tal com afirmen testimonis i ferits. «Si va passar, van ser civils els responsables.»

Per la seva banda, el papa Shenouda III —la màxima autoritat de l'Església ortodoxa copta— va denunciar que els enfrontaments van ser incitats per «desconeputs» que es van aprofitar

dels seus fidels i va demanar que l'atac no quedés impune, com en ocasions anteriors. Present en els sepelis de les víctimes, el líder de la jerarquia copta va decretar tres dies de dol, dejuni i pregària.

Lluny de la versió de la cúpula copta —que molts dels seus seguidors qualifiquen de «suau» i «passiva», el sacerdot Brutos Ambabola organitzava un exèrcit de voluntaris al dipòsit de cadàvers de l'Hospital Copte amb la sensació que «hi ha una aliança dels Germans Musulmans, salafistes (ultra-conservadors) i militars per oprimir els cristians».

És aviat perquè els coptes —hereus d'una de les Esglésies més antigues d'Orient i de sis segles d'hegemonia religiosa a la terra dels faraons— es tronquin les seves ferides i la ira contra

els uniformats acabi. Mentrestant, la crida a una ràpid traspàs de poder de les autoritats militars a les civils creix entre partits i moviments socials, cada cop més conscients que l'exèrcit és incapaç de gestionar el descontentament popular o les manifestacions i vagues periòdiques que sacsegen la geografia egípcia sense evitar grans altercats.

A meitat de setmana el caos de comerços, transeünts i trànsit va tornar als carrers del barri del qual va partir la fatídica manifestació. Afectats pel dol, els seus veïns encara s'interroguen per les causes que van precipitar la tragèdia i van portar a la transició

—vuit mesos després del seu inici i a un mes i mig de les primeres eleccions democràtiques— cap a un perillós precipici.

«Per què l'exèrcit ens va disparar i atropellar? Per què les autoritats no han castigat la dotzena d'agressions que hem patit durant els darrers mesos?», es pregunta el director de la Unió Egípcia d'Organitzacions de Drets Humans, el cristià Naguib Gibrail. «La nostra vida és cada vegada més precària. Milers de coptes han deixat el país des del febrer. Ens sentim deseparats. Ni tan sols tenim el suport d'uns partits polítics que només anhelan aconseguir el seu seient al parlament», afegeix.

I, confiat en la «fortalesa dels coptes», sospira i diu: «Tan sols ens queda l'esperança de la protecció de Déu i de la comunitat internacional.»

«Vivim temps de foscor i violència»

Després dels tristos esdeveniments esdevinguts el diumenge 9 d'octubre, en què van morir almenys 26 persones i 300 més van resultar ferides, Bishop Thomas, bisbe copte ortodox, va enviar des del Caire una carta a totes les persones que arreu del món els donen suport en aquests moments difícils. El claretià Anton M. Vilarrubias ens ha fet arribar les paraules del bisbe Thomas:

Benvolguts amics,

Gràcies per voler compartir el nostre temps difícil. Estem vivint uns moments de foscor i violència que fereixen els nostres sentiments amb mort i injustícia. La llum del perdó brilla amb un amor dolorós. Esforçar-nos per viure el perdó i la justícia en aquestes circumstàncies és una lluita, però estem compromesos amb l'amor que no falla mai.

Som pressionats durament per tots costats, però no ens sentim esclafats; estem perplexos, però no esmaperduts; som perseguits, però no abandonats; tirats per terra, però no destruïts. Mantenim el cor viu i seguim treballant perquè la injustícia sigui una realitat plena. Som vius per estimar i afirmar que el perdó, és a dir, la pau de Déu, arribarà a tots els cors. Posem tot l'esforç possible per atendre i donar suport a les víctimes innocents. I continuem pregant per les víctimes i els assassins perquè arribi un futur millor.

Gràcies pel vostre amor, interès, paraules i accions perquè la justícia i el perdó arribin conjuntament.

Egipte

Solidaritat amb els cristians d'Egipte

El Papa apel·la a la coexistència pacífica i exhorta els fidels a la pregària

Zenit

El Caire

En la tradicional salutació als pelegrins després de l'audiència general dels dimecres, el papa Benet XVI es va mostrar el 12 d'octubre passat «profundament entristit» per la violència esdevinguda aquells dies al Caire, i va apel·lar encaridament a la «coexistència pacífica». Al mateix temps, va exhortar els fidels «a pregar perquè aquesta societat gaudeixi d'una veritable pau, basada en la justícia i en el respecte a la llibertat i a la dignitat de tot ciutadà».

«M'uneixo al dolor de les famílies de les víctimes i de tot el poble egipci, esquinçat pels intents de minar la coexistència pacífica entre les seves comunitats, que és, en canvi, essencial salvaguardar, sobretot en aquest moment de transició», va afirmar el Papa. Benet XVI va mostrar també el seu suport als «esforços de les autoritats egípcies, civils i religioses a favor d'una societat en què es respectin els drets humans de tothom, en particular de les minories, per al bé de la unitat nacional».

Les mostres de solidaritat del Papa amb els cristians coptes n'han encapçalat moltes altres que des de l'Església catòlica han volgut mostrar la seva proximitat amb aquests germans perseguits. Sense anar més lluny, el Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola, reunit el 13 d'octubre a Madrid, es va unir a la «profunda tristesa expressada pel papa Benet XVI amb motiu dels episodis de violència que s'han produït al Caire, en què han mort assassinats més d'una vintena de cristians coptes». Els bisbes van manifestar la seva solidaritat amb els germans de la comunitat cristiana copta i van

Javier Molina

demanar a tots els fidels que s'unissin a les peticions de pregària que el Papa ha fet perquè la societat egípcia «gaudeixi d'una veritable pau, basada en la justícia, en el respecte a la llibertat i a la dignitat de cada ciutadà».

Bisbes d'Europa

En termes semblants s'ha expressat també el Consell de les Conferències Episcopals d'Europa (CCEE), la presidència del qual exerceix el cardenal Peter Erdo: «Davant dels successos d'aquests darrers dies al Caire, segurs de pertànyer a la mateixa comunió en Crist mort i ressuscitat, com a bisbes d'Europa, volem reafirmar la nostra proximitat a tots els ciutadans d'Egipte.» «De manera particular», els

bisbes europeus van expressar la seva solidaritat «als germans de la comunitat copta afectats aquests dies per una violència assassina contra la pau, la convivència entre les religions, la llibertat i la dignitat humana».

«Ciutadans com tots els altres —afirmen els prelatos al text—, els cristians també es comprometen en la construcció d'una societat basada en la llibertat, la justícia, la veritat i l'amor.» I afegeixen: «A Egipte, l'amistat existent i demostrada en els diversos successos recents entre persones de diferents confessions religioses és el signe d'una esperança real.» El cardenal Erdo va exhortar també a demanar al Senyor «per tots els cristians d'Egipte, la força per continuar sent testimonis autèntics de Crist i de la fraternitat entre tots els homes, sense la qual no hi haurà un futur millor ni per als països individuals ni per a la humanitat».

Des de Jerusalem

Per la seva part, els líders de les Esglésies cristianes de Jerusalem també van enviar un missatge de solidaritat als «nostres germans d'Egipte». En ell, el patriarcat llatí de Jerusalem i els altres ordinariis van convidar «el Govern egipci i els seus ciutadans a construir una nova societat basada en una nova Constitució, que assegurí la igualtat per a tothom i el dret absolut a construir llocs de culte que tothom respecti». També van demanar «a totes les parts que practiquin la moderació i que tornin als valors comuns de les nostres religions: la caritat, el perdó i la reconciliació entre germans i germanes». Els signants es van mostrar «consternats» pels «esdeveniments sagnants que han succeït al Caire entre germans i conciutadans d'un mateix país».

«A Egipte, l'amistat existent entre persones de diferents confessions religioses és el signe d'una esperança real»

Anàlisi

Tolerància no significa llibertat

Jaume Flaquer

Jesuíta, Cristianisme i Justícia

Les protestes pacífiques dels cristians egipcis van acabar, la setmana passada, amb una violenta repressió de la policia. La primavera àrab no arribarà a florir si no és capaç d'integrar els cristians. L'eufòria viscuda a la plaça Tahrir durant els dies de la caiguda de Mubarak on cristians i musulmans reivindicaven un nou Egipte s'està transformant en desil·lusió per als cristians.

Un país no canvia de mentalitat d'un dia per un altre, sobretot, quan, en el cas de la discriminació dels cristians, no és simplement una qüestió de polítiques de govern sinó de mentalitat al carrer. L'islam que es predica a les mesquites defensa la tolerància religiosa però no la llibertat religiosa. Cal fer la distinció entre aquests dos conceptes. La

tolerància significa que els cristians tenen dret a practicar la religió, a no ser obligats a convertir-se a l'islam i a ensenyar la seva religió als seus fills. En qüestions matrimonials, d'herència i d'enterraments es poden guiar per un Estatut Personal propi i no per la llei islàmica. Igualment, se'ls permet de menjar porc i de veure vi. Per aquesta tolerància, l'islam tradicional egipci es presenta com a moderat davant dels islamismes radicals.

Tanmateix, això no és una veritable llibertat religiosa ja que no hi ha llibertat per esdevenir cristià, una musulmana no es pot casar amb un cristià, si un home cristià esdevé musulmà els seus fills menors de 18 anys esdevenen automàticament musulmans tot i que no ho vulguin... Tècnicament, no és correcte dir que hi ha persecució de cristians però sí clara discriminació. L'article 2 de la constitució declara que l'islam és la religió de l'Estat i que la xaria és la principal font de legislació. L'article 46 sobre la llibertat de la pràctica religiosa és interpretat

normalment a partir de l'article segon.

Com a prolongació de les protestes anti-Mubarak, els cristians no volen quedar exclosos del renaiement àrab. Per això van organitzar la setmana passada una manifestació pacífica. Demanaven la supressió de l'article segon de la constitució, la llibertat per construir esglésies i que la religió no fos esmentada en el carnet d'identitat, car en ser pública, els cristians no poden arribar a llocs de responsabilitat en el país. Personalment, conec prou bé la necessitat de subornar alcaldes i governadors per obtenir el permís no tan sols de construir esglésies, sinó de fer-hi la més mínima reforma.

El president va ser expulsat però l'estructura de l'Estat continua a les mateixes mans. Aquests no volen perdre el poder, i busquen de nou la confrontació religiosa per mantenir-lo. Els egipcis estaven farts de Mubarak, i els cristians ho continuen estant de la discriminació.

«Al Camerun no es pot concebre evangelització sense desenvolupament»

Mn. Sisco Pausas, missioner al Camerun durant quinze anys

Redacció

Després de 15 anys al Camerun, el missioner català Sisco Pausas, fill de Sant Climent de Llobregat, ha tornat aquest estiu definitivament a la seva diòcesi d'origen, la de Sant Feliu de Llobregat. En la seva llarga estada a l'Àfrica Pausas ha treballat a les missions de Blangoua i Makary, a l'extrem nord del Camerun, amb una dotzena de joves comunitats. Enmig d'una població de majoria musulmana, missioners de l'arxidiòcesi de Barcelona han acompanyat durant més de cinquanta anys les comunitats cristianes que ells mateixos han anat fundant a la zona. El treball d'evangelització directa ha anat sempre unit a la tasca social. Ara la missió passa a mans dels clergats autòctons de la diòcesi de Yagoua, tot i que continuaran rebent el suport i l'agermanament de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa. Amb motiu del dia del Domund, que se celebra a tota l'Església el 23 d'octubre, entrevistem Mn. Sisco Pausas, amb qui repassem la seva experiència missionera al Camerun.

Quina és la seva història missionera?

Vaig ser ordenat capellà el 1979 i, després de servir en alguns pobles del Penedès i l'Anoia, l'any 1996 vaig marxar com a missioner a l'extrem nord del Camerun, en una regió on hi havia dos capellans diocesans de Barcelona, Mn. Jordi Mas i Mn. Fèlix Miquel, que servien a la diòcesi de Yagoua, agermanada amb l'arxidiòcesi de Barcelona. Concretament estaven als pobles de Makary i Blangoua i els seus entorns. He treballat allà durant 15 anys i aquest estiu he retornat definitivament a Catalunya per incorporar-me a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

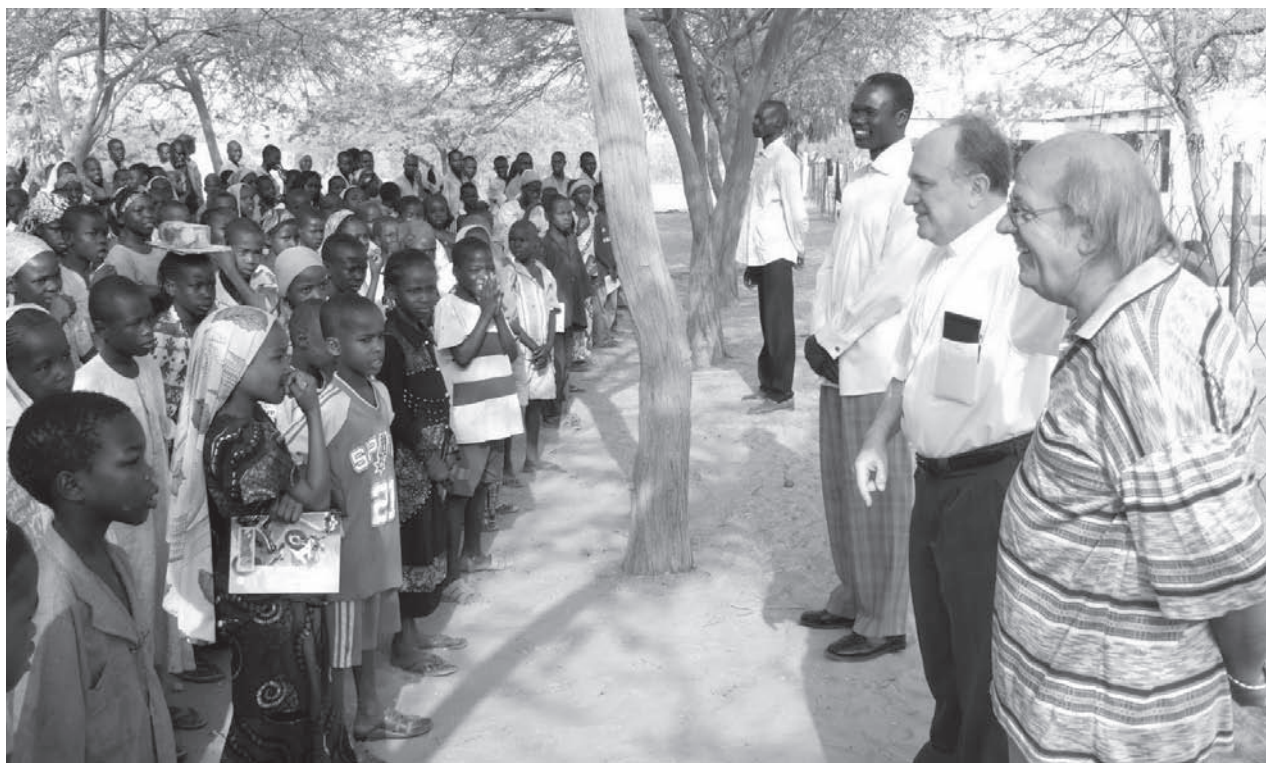
Quina era la vostra tasca en aquella missió?

Nosaltres depeníem de la diòcesi de Yagoua, a 600 km d'on estàvem. La regió de l'extrem nord del Camerun està tocant al llac Txad. El Camerun té forma de cangur i nosaltres érem a la punta de l'orella del cangur, mentre que el bisbat era al nas. La regió està situada al pre-sahel, al pre-desert. És una regió pobra i molt marginada. Hi conviuen dues ètnies principals —kotokós i àrabs— i una barreja d'ètnies que vénen a la regió per motius de treball. Nosaltres, els capellans diocesans —Jordi Mas, Fèlix Miquel, Miquel Àngel Pérez i un servidor—, ens encarregàvem de les petites comunitats cristianes escampades per una regió on el 90% de la població és de religió musulmana. També ajudàvem al desenvolupament de la regió: creació d'escoles, construcció de pous, ajuda sanitària...

A l'Àfrica, desenvolupament i evangelització han d'anar necessàriament plegats?

En aquesta regió no es pot concebre

Mn. Sisco Pausas amb Mons. Agustí Cortés, a l'escola de la missió de Blangoua, el maig del 2010.

una cosa sense l'altra. Com diu el Concili Vaticà II a la *Gaudium et spes*, «el goig i l'esperança, el plor i l'angoixa de l'home contemporani, sobretot dels pobres i de tota mena d'afligits, són també goig i esperança, plor i angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de verament humà que no ressoni en llur cor». Posar l'home i la dona dempeus i testimoniar l'evangeli va sempre junt. Això és el que hem procurat fer en aquella regió. Hem tingut sempre una bona convivència amb tothom i hem fet nostres les seves necessitats bàsiques.

Li va costar l'adaptació a aquella regió?

Quan vas a un continent diferent del teu hi vas amb por. Sempre penses: ja s'adaptarà el meu cos a les diferències? Després veus que a poc a poc et vas trobant millor. En el meu cas vaig estar un any bullint l'aigua, fins que el cos se'm va adaptar. També sempre he dormit amb mosquitera, i gràcies a Déu no he tingut cap malaltia.

Ens pot explicar cap anècdota?

N'hi ha moltes. La que m'ha frapat més és una que va tenir lloc després de la mort del meu company Jordi Mas Castells, que va treballar 50 anys en aquella regió. Després de la seva mort, vaig trobar un camioner, que era el que ens portava materials per a la missió. Ja sabia que el Jordi s'havia mort, i jo portava un recordatori amb la foto del Jordi i l'hi vaig donar. En veure la foto se li van negar els ulls de llàgrimes, va girar la foto per no veure-la i es va posar a plorar sense que li sortissin les paraules. Ell era musulmà. Me'n vaig acomiadar amb molt de respecte. Aquest fet indica com era de valorat el nostre treball a la regió.

Durant aquests anys de treball, quin suport heu tingut?

De tothom. Hem tingut moltes visites, que han col·laborat amb nosaltres. Però de manera especial de l'ONG Makary-Blangoua, que es va crear

«Hem d'avançar junts universalment, perquè si no ho fem la diferència entre els països rics i els més pobres es farà abismal»

alumnes en una i 112 en l'altra.

També una escola professional amb 40 joves. I tots els agrupaments de desenvolupament que vagin sortint i el manteniment dels pous construïts fins ara.

L'ONG Makary-Blangoua s'ha compromès a ajudar-los econòmicament durant dos anys sota la responsabilitat del seu bisbe que ja va visitar Catalunya.

Què vol dir, per a vostè, el lema del Domund d'enguany: «També jo us envio»?

Fa l'efecte d'un viatge, d'encetar una aventura, com ho feren els primers deixebles, a la iniciativa de Jesús. El goig de sentir-se enviat a l'aventura de la fe, amb la certesa que Aquell que ens envia no ens deixarà mai, i sempre ens farà costat. L'Evangeli és una bona notícia que cal comunicar i un do que cal compartir.

Com es vivia el Domund a l'Àfrica?

També el fèiem nostre i assumíem els dos missatges. D'una banda, el de l'anunci de l'Evangeli a través d'unes comunitats cristianes vives, que compartien el goig de viure i celebrar la fe. I de l'altra, el de la comunicació econòmica. També, per petites que fossin les nostres comunitats, col·laboraven amb la seva col·lecta amb motiu d'aquesta jornada.

Podran sortir nous missioners de les nostres diòcesis?

Haurien de sortir-ne, encara que no es pot obligar ningú a ser-ne. Ha de ser d'iniciativa pròpia amb l'ajuda de Déu. Malgrat que hi ha veus a casa nostra que diuen que no ens cal anar a fora, l'Evangeli ens qüestiona sempre i aquest «Aneu, jo us envio» de Jesucrist, sempre serà un crit a sortir de nosaltres mateixos per fer-lo arribar als altres. El que ens cal és avançar junts universalment, perquè si no ho fem la diferència entre els països rics i els països més pobres es farà abismal.

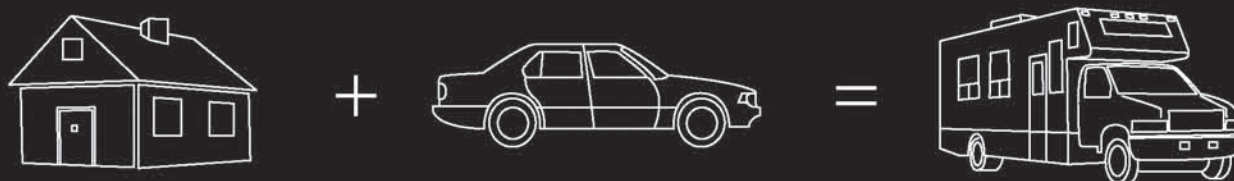
l'any 1996 gràcies al matrimoni Barcon-Martínez. Ells ens han ajudat, sobretot en la iniciativa de fer projectes i demanar subvencions, i coordinant l'ajuda econòmica.

L'ajuda de l'ONG és important per dur a bon terme els projectes. Per això el meu agraïment sincer a tots els que van al capdavant i a tots els que hi col·laboren. Fins i tot el poble de Santa Eulàlia de Ronçana està agermanat amb Blangoua i col·labora també al seu desenvolupament.

Com queda ara la missió de Makary-Blangoua?

Actualment ja no hi ha cap capellà de les nostres diòcesis. La porten actualment dos capellans joves africans, de la diòcesi de Blangoua. Ho han agafat amb molta il·lusió. Al seu càrrec tenen, a més de les onze comunitats escampades per aquesta regió, dues escoles maternals i primàries, amb 600

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

Punt de vista

Josep A. Duran i Lleida
President del comitè de govern d'Unió

Sor Genoveva, un exemple clar d'amor als altres

Enguany a Unió Democràtica hem lliurat la medalla Manuel Carrasco i Formiguera, el seu màxim guardó, a Sor Genoveva, corpresa per la magnitud i la intensitat del seu exemple de tota una vida dedicada a la caritat i a l'amor al proïsme. Sor Genoveva Masip, les Filles de la Caritat, com tantes altres entitats sense ànim de lucre ajuden avui que tot l'impacte de la crisi econòmica tingui per a moltes persones la menor repercussió possible.

Avui, com mai, quan hi ha un increment exagerat de la pobresa i de l'exclusió de moltes persones, Sor Genoveva fa palès amb el seu exemple que sense cohesió social no hi haurà mai cohesió nacional. O dit d'una altra manera, no hi ha cohesió nacional sense cohesió social. És un exemple del que significa l'amor al proïsme portat a la màxima expressió. I ens recorda la importància de la caritat. Com ha dit recentment el Sant Pare Benet XVI, l'amor, la caritat, és una força extraordinària que impulsa les persones a comprometre's amb valentia i generositat en el camp de la justícia i de la pau. Sense caritat, sense amor, no hi pot haver reglaments, ni lleis que facin possible la justícia integral. Sense amor, sense fraternitat, sense caritat, hi pot haver ordre, però no hi pot haver pau.

Sor Genoveva Masip va començar la seva tasca exemplar fa més de seixanta-cinc anys entre els presos de la Model i entre les famílies de les barraques i coves de Montjuïc, de Can Tunis, de la Mina, i ha estat

des de llavors un no acabar, una lluita constant feta des de l'amor a favor dels éssers més humils entre els humils, intentant alleugerir la pobresa, l'exclusió o la necessitat extrema. Tots l'admirem per la intensitat del seu cor.

Parlar de Sor Genoveva ens fa parlar de caritat. I no ens ha de fer por parlar de caritat des de la política. Evidentment, hem d'exigir que les administracions lluitin contra l'exclusió i la pobresa, però les administracions no poden ser excusa per deixar d'interrogar-nos nosaltres mateixos sobre tot el

que fem i el que no fem en pro dels germans més necessitats. La caritat és un valor més que hem de recuperar i possiblement un dels més importants. La caritat només neix del cor i de l'amor. Només si creiem de debò que el més pobre i més marginat també és de debò el nostre germà, com ens recorda amb les seves paraules i amb els seus fets Sor Genoveva, podrem entendre el veritable

significat de la caritat.

Sor Genoveva ens interroga cada dia, no pas des dels mitjans de comunicació, no pas amb discursos encesos, sinó senzillament amb l'exemple i recordant-nos la frase evangèlica que ens ensenya que tot allò que es fa per als més humils, per als més pobres, també ho estem fent per algú altre. En definitiva, posar l'esperança on hi ha desesperació, portar l'alegria on hi ha tristesa i dur consol és una gran tasca. Aquest ha estat al llarg de la seva vida i l'és avui, el tarannà fonamental de Sor Genoveva. Moltes gràcies per l'exemple i la feina feta.

gran, per exemple, té la publicitat! Tinc un conegut que no sé si llegeix les notícies de diari o només els anuncis...

Un bon amic sol dir que els cristians hem d'aprendre a ser més «pillos». Ho diu en el sentit que hem de saber les coses i el seu fons amb claredat. Té una preocupació especial pels que en diu «tontos útils». És a dir, els que s'ho creuen tot i que, sense ser-ne conscients, són portadors de missatges d'altres. L'efecte de la publicitat és tan gran que aconsegueix una sospitosa unitat de criteris, de vegades, molt simplistes.

Se sent dir, amb raó, que el lector ha de ser crític, cosa necessària davant tota mena d'informació. S'ha de procurar la penetració en tot el que és la realitat dels esdeveniments narrats, especialment quan es refereix a notícies que afecten les persones. Els mitjans de comunicació, tan útils per escampar el bé, llencen explicacions de fets que, l'endemà, són rectificats. Altres formen part d'un cementiri de noves mortes. Hi ha qui vol deixar anar notícies, ni que siguin falses, perquè quedi tacada la fama d'un individu o d'una institució. La credulitat de tot el que sentim, es diu o llegim ens porta, més d'una vegada a tirar pedres contra la nostra teulada. No siguem ingenus!

Ser crític vol dir tenir criteri. Per això també cal que cadascú sigui crític amb ell mateix. No és bo empassar-se tot els que ens arriba. El nostre enteniment també té les seves llacunes. Ser crític significa saber pensar el què i el per què. I no creure que ja ho sabem tot, com si el nostre pensament fos universal i verificador de tota certesa. Hem de saber acollir allò que ens arriba amb humilitat. I, amb veritat, puix que creiem en Déu.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Coptes

CaixaForum de l'obra social de "la Caixa", a Girona, organitza una exposició titulada «Un altre Egipte». He tingut ocasió de visitar-la. No és una gran mostra. A qui hi vagi només per curiositat, no el sorprendrà. A qui hi acudeixi fidel a l'enunciat, li resultarà interessant.

Copte significa egipci. Aquest no és el moment de donar detalls de filologia històrica. Els coptes són els egipcis autòctons. La majoria àrab del país és sobrevinguda.

Egipte és Terra Santa. Per ella es va moure Abraham, hi va viure Josep i, gràcies als seus bons oficis, també el seu pare Jacob i els seus germans. Però, el qualificatiu de santa el rep perquè hi va viure la Sagrada Família, tal com explica l'evangeli de Mateu. Pel que fa a això, cal confessar que no hi ha notícies arqueològiques fiables, tot i que llegendes boniques ho recorden. A l'exposició hi ha un bonic multimèdia, que tot i que no és perfecte, és molt interessant per les tradicions que presenta i els detalls de la litúrgia d'aquest poble.

S'atribueix a sant Marc l'evangelització d'aquest territori, on finalment va patir martiri, possiblement a Alexandria. Amb molta seguretat podem afirmar que va ser en aquesta ciutat on es va redactar el llibre de la Saviesa, i d'on prové la traducció del text sagrat al grec, anomenat Septuaginta. Hi va viure el gran teòleg, contemporani de Jesús, Filó i posteriorment grans sants i autors de prestigi. La categoria d'aquesta ciutat va ser tan gran, que el seu bisbe es va atribuir el tractament de Papa, que encara conserva.

L'Església copta és de les anomenades no calcedonians, es va separar del nucli romà gairebé sense saber-ho. Aquestes terres tenen el privilegi que hi va néixer la vida contemplativa. Al principi en forma eremítica, i, posteriorment, en cenobis senzills. Antoni abat, Pau ermità, Menna, van santificar les arenes del desert, van deixar escrits que van seguir moltes comunitats, tant d'Orient com d'Occident, sant Benet amb gran mestratge, va recollir moltes d'aquestes tradicions, va escriure la seva regla, i s'hi va inspirar principalment.

Visitar el barri copte del Caire i les seves esglésies ingènues és una delícia perquè els fidels són extraordinàriament acollidors i tolerants. A diferència de moltes de les nostres en les quals s'exigeix per pagar una entrada i on prohibeixen tot el que poden prohibir, hi vaig trobar molta joventut que assistia a missa, que combregava amb fervor, que m'indicava, sense demanar-ho, que podia fer fotografies, fins i tot amb flaix. Cal afegir que els joves es tatuen una creu al braç com a testimoni de la seva fe. Ja que avui dia pateixen persecució, no tothom s'atreveix a aquesta pràctica.

A la vall de Natrun, una atmosfera d'encens inunda l'àmbit dels monestirs. Els monjos que hi vaig veure, tots d'aspecte juvenil, eren 180. Com a anècdota, en un d'aquest hi vaig comprar una alba de cotó fi i brodat, pel mòdic preu de 7 euros. Aquesta comunitat eclesial gairebé sempre ha patit persecució. En aquests moments el seu futur és incert, per això milers de coptes fugen d'Egipte. La visita a l'exposició de la qual parlava al principi m'ha recordat totes aquestes coses. A casa he pregat per ells.

Recomano que tothom qui pugui visiti aquesta exposició i, que qui viatgi a Egipte i sigui conscient de la seva fe, que no l'oblidi. Els itineraris per les piràmides i les valls dels reis, amb els temples antics i les estàtues, tot i que són espectaculars, no creuaran la frontera de l'eternitat, els «pares del desert», sí.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Els que s'ho creuen tot

El gran escriptor anglès Chesterton va escriure: «Quan els homes no creuen en Déu, no és que no creguin en res, és que s'ho creuen tot.»

Els diversos mitjans de comunicació (ràdio, televisió, diaris, setmanaris) ens ofereixen una gran quantitat de notícies. Tenim moltes informacions. Informacions fidedignes? No podem pas oblidar el que hi ha a sota d'una notícia. És bo, per exemple, no quedar-se només en els titulars de la premsa: moltes vegades el títol té poc a veure amb el contingut de la notícia. Cosa sospitosa! Perquè les coses i els esdeveniments succeeixen en més espai que el d'unes paraules escrites, segons una ideologia subjacent.

No és cap secret que els mitjans de comunicació són objectiu de les diverses ideologies o maneres de pensar. Hi ha batalles campals per poder tenir una emissora de ràdio, una estació televisiva, un web, un diari... No es pot oblidar que els mitjans de comunicació creen opinió. És evident. Quin poder tan

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Optimisme amb les coses petites

Els informatius de la televisió o els diaris ja fa temps que em deixen una sensació tràgica de desastre de la qual és difícil refer-se. I sé que expliquen realitats. Realitats de les quals estic envoltada i que puc veure i sentir cada dia. Però, com que no ens podem ofegar en un sentiment tràgic, sovint em dedico a apreciar i valorar petits detalls de la vida. Val a dir que la majoria d'aquests detalls amaguen també tragèdies o, si més no, problemes de la vida. Però, enmig de tot això sempre podem trobar la riquesa humana de les persones i els petits detalls de tendresa, de bonhomia, de paciència o d'aquella capacitat de sortir-te'n que anomenem *resiliència*.

No deu tenir més de cinc o sis anys. Me l'he trobat algunes vegades pel carrer. A l'escanyolida esquena porta una motxilla. Crida l'atenció veure'l tornar sol de l'escola, tot i que al meu barri no és un fet aïllat. Fa dies el vaig veure arribar a la porta de casa seva. Un carreró protagonista d'algunes aventures nocturnes. A mitja tarda encara només és un carrer amb molt moviment. El petit es va aturar i, enfilant-se de puntete, va agafar una de les dues claus que portava lligades al coll amb un cordill, i va intentar obrir la porta. Veient que se li feia difícil, m'hi vaig acostar i el vaig ajudar. Aquells ulls negres deliciosament innocents em van dedicar el millor somriure del món. No vaig gosar preguntar-li, però, en veure que agafava l'altra clau que portava penjada al coll, vaig deduir que també hauria d'obrir la porta del pis i que no hi trobaria ningú. Vaig recordar la meua infantesa i no em podia avenir a una cosa semblant. L'alegria d'arribar a casa, sempre de la mà d'un adult, i de sentir la tendresa d'una mare amb el berenar preparat no es pot comparar amb l'obligada maduresa d'un nen com aquest. També a la porta de l'Escola Pia mares i pares esperen la majoria de nens i nenes amb el dònut o l'entrepà preparat.

Desconec la història d'aquest petit, però conec la d'altres i me la puc imaginar. No és que tingui una mare descuidada, és que té una mare que, si no treballa, no li pot donar l'aliment ni l'habitatge. Aquella mateixa tarda em vaig trobar una de les mares més pobres i senzilles que conec de fa anys. Des de la seva ignorància i pobresa ha vetllat sempre pels seus fills i ha lluitat de moltes maneres perquè puguin tenir una vida millor que la que ella va tenir, amb l'ofici més esclau del món. És amiga meua des de fa molts anys. I he de dir que no he conegut cap persona més agraïda ni sensible.

Aquesta vegada em va emocionar de debò, quan, per mostrar-me la seva amistat, em va abraçar plorant i em va dir: «Jo no vull que et moris mai.»

Zoom

Eduard Brufau

Mentre s'espera que les Nacions Unides es pronunciïn sobre el reconeixement de Palestina com a estat de ple dret, al Pròxim Orient les negociacions avancen. El govern israelià i Hammàs han arribat a un acord pel qual l'organització islamista ha d'alliberar el soldat israelià Guilad Shalit, segrestat a Gaza des del 2006, a canvi que Israel deixi lliures un miler de presoners palestins. Quan l'intercanvi es compleixi es podrien reprendre les converses de pau.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Temps de coratge

Qualsevol observador, sense necessitat de tenir vista aguda, detecta moviments significatius en la realitat social i, fins i tot, en els àmbits eclesials. S'hi capten accions de replegament i actituds defensives. El clima d'inseguretat davant del futur, les desfetes econòmiques que no cessen d'omplir les primeres pàgines dels rotatius, l'espectacle d'un castell de cartes que s'ensorra, la por al fet que es produeixi una explosió social, la pèrdua de receptivitat dels missatges eclesials... activen els mecanismes de defensa. El resultat és observable: contracció enfront d'expansió, sistole enfront de diàstole. Els tres grans somnis de diferents generacions, el Concili Vaticà II, Europa i la democràcia, són vistos des de la sospita. Les frustracions que els envolten disparen actituds de tornada al passat, molt més radicals que el mer replegament. En la travessia del desert, com els va passar als israelians, es produeixen temptacions determinades, com les queixes cròniques per la duresa del camí cap a la Terra Promesa, la substitució dels valors divins pel vedell d'or i, especialment, la nostàlgia per les cebes d'Egipte, vincula-les a l'esclavitud. La llibertat és un repte que exigeix un preu molt alt. No és estrany que Erich Frömm titulés un dels seus llibres més famosos *La por a la llibertat*.

Hi ha una confusió molt perillosa i difícil de detectar. No és el mateix la nostàlgia del passat que el retorn a les fonts. Aparentment, els dos termes s'assemblen molt, però tenen poc a veure. La nostàlgia del passat implica un rebuig del present, alimenta la convicció que la seguretat es troba a reproduir els escenaris d'antany, a repetir-ne els ritus, a reconstruir un món que ja no és. La incapacitat de mirar l'horitzó estimula la tornada al passat, on es troba la seguretat. No hi ha esperança sinó por de perdre posicions. No hi ha confiança sinó por del risc. Els signes que en altre temps imperaven volen tornar per crear una il·lusió d'un pretèrit irrepètible. Temptació aquesta que sacseja tant les persones individuals com els col·lectius, tant l'Església com la societat. El retorn a les fonts té una mirada cap al passat, però els seus objectius són diferents. No es tracta de restaurar o de tornar a una època que va ser, sinó d'anar a les arrels dels valors essencials per actualitzar-los en el present. Es distingeix amb claredat el fons de la forma. No persegueix la seguretat sinó la fidelitat. No s'espanta del present, sinó que accepta viure'l en plenitud. Les condicions de navegació poden ser adverses, però impera la confiança. El dubte enfonsa en les aigües, com li va passar a Pere que va caminar pel llac mentre va creure que era possible. Els primers vents se'n van endur la fe i es va submergir en el desconcert.

La nostàlgia del passat guanya adeptes en moltes esferes: polítiques, socials, econòmiques i eclesials. El futur només s'obre davant del que confien en ell i en els que l'afronten amb fidelitat a les fonts. Per a això, cal valentia. Són temps de coratge. Potser és la virtut més difícil de tenir quan s'observa el panorama. Afrontar els reptes amb coratge transformarà la realitat. Les paraules de Jesús no presenten cap dubte: «Deixa que els morts enterrin els seus morts» (Mt 8,22). La seva proposta és el seguiment, l'audàcia, el coratge. El temps de Déu és el present i en ell podem viure, amb confiança, els valors perennes. Tornar a les fonts ens ajuda. Enyorar les cebes d'Egipte ens paralitza.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

Pau i bé!

Agraeixo la invitació a participar en l'espai *Des del monestir*, on de manera senzilla arribarà una veu menorquina des del claustre de Santa Clara de Ciutadella. El nostre monestir va ser fundat el 1287 i des de llavors no s'ha interromput la presència orant en aquest lloc.

Hom no escull el país on ha nascut; però estima el país on ha nascut; és ben cert que ens sentim lligats amorosament a la terra que ens ha vist néixer i aquesta estimació ens capacita per apropar-nos a altres terres. Solen dir que el mar separa, és cert, però m'agrada pensar que avui ens uneix per compartir fraternalment amb altra gent. Mitjançant paraules planeres, amb sabor de mar i de contemplació, compartiré experiències, reflexi-

ons... d'espiritualitat amb el desig que us puguin servir d'ajuda per a la pregària. Com un llum que alimenta la nostra fe, enllaçant, així, amb un antiga tradició de la comunitat de germanes clarisses de Ciutadella: antigament, quan encara no hi havia electricitat, ni rellotges automàtics, ni la gent frisava tant, cada fosquet una monja pujava a la torre i encenia un llumet que servia per orientar els pescadors. I, quan salvaven la vida de perills i temporals, duïen com a ofrena d'acció de gràcies a santa Clara la vela de la barca. Ara que

les embarcacions van amb motor i s'orienten amb aparells electrònics i ja no duen la vela al monestir; cada vespre, igualment, s'encén un llumet, ara elèctric, amb un nou significat: ara vol suggerir la ruta cap a les aigües profundes i clares de la trobada amb el Déu-Amic de cada persona. Un llumet que convida a alçar els ulls, a fer experiència del fet que hi ha Vida més enllà de nosaltres mateixos; que més enllà de les nostres fosques i temporals hi ha un port d'Amor que ens acull, ens besa i ens dona la pau...; i és que *en la pregària, més que parlar, es tracta d'escoltar el que Déu et diu a tu cada dia...* pels carreranyes per on discorre el rierol de la nostra petita i fascinant peripècia vital.

Gadi Bosch Pons

Germana clarissa
Ciutadella de Menorca

La sal de la terra

Llibertat versus llibertinatge

La llibertat és un valor essencial per les persones del nostre segle. Volem organitzar i viure la nostra vida a la nostra manera. No ens agrada que altres vulguin imposar-nos cap norma ni acceptem cap interferència. La joventut «s'independitza» ben aviat dels pares (econòmicament una majoria en segueixen depenent durant molt de temps), però no n'accepten l'autoritat, com tampoc la dels mestres. Com ho podem valorar? Hem de superar l'etapa de la dictadura i de la imposició de morals per part de l'Església. Però una bona educació és precisament que el/la jove pugui tenir la màxima autonomia possible, pugui organitzar la seva vida en un projecte que la faci feliç. La llibertat sense responsabilitat és lliber-

tinatge i condueix a l'esclavatge de la persona que fa el que el seu cos li mana. S'ha d'aprendre a viure en llibertat, i això no s'improvisa. Saber sacrificar-se, saber aprendre d'un bon mestre és la millor manera de formar-se, d'educar-se. *Educare* vol dir guiar o extreure les capacitats d'una persona. Els pares i mestres hem de tenir i exercir l'autoritat responsable per educar els nostres fills i alumnes o la societat retrocedirà en l'evolució. S'accepta que la llibertat d'un acaba quan comença la de l'altre. Però no és solament això. Cal «manar sobre els nostres instints», ser «amos» de nosaltres mateixos i no esclaus dels capricis

del nostre cos i desigs egoistes propis del nadó (necessaris per a la seva supervivència) i que s'han d'educar vers la socialització i corresponsabilitat i l'estima a l'altre, sortint d'un mateix. De fet l'educació del nen petit és anar «contra natura»: no orinar-se ni defecar quan el cos li ho demana, controlar els instints, etc. Això és el que Jesús als Evangelis ens ofereix com a veritable camí de felicitat. Les normes morals que proposa ens fan més lliures. Viure una vida oberta als altres i no centrada en un mateix, és a dir, estimant, ens «obliga» a sacrificar desigs de curta volada i egoismes i ens obre a viure amb una gratuïtat en què l'experiència és que es rep més del que es dona i és font de felicitat duradora.

Joan Viñas

Membre numerari RAMC

Mirada al món

Festes jueves

Aquests dies hi ha un seguit de festes jueves que, si més no, tenen el regust de milers d'anys de celebració, amb rituals antiquíssims i amb històries que han esdevingut conegudes arreu del món. La primera d'aquestes festes va ser el 28 de setembre, Cap d'Any jueu o festa de l'Any Nou (*Rosh ha-shanah*): els jueus tenen un calendari propi, utilitzat especialment per a les festes i commemoracions internes. D'acord amb aquest calendari ara som a l'any 5772 des de la creació del món segons el sentit literal dels anys a l'AT. L'any d'aquest calendari és lunar, amb mesos de 28 dies, esquitxats per les festes ancestrals esmentades a la Bíblia.

Deu dies després, el 8 d'octubre es va celebrar la festa del Penediment o *Yom Kippur*, festa de l'Expiació i del perdó. Potser és aquesta la festa més universal en tot el poble jueu.

Hi ha un ritu particular que molts jueus ortodoxos fan, ja des del segle 9 dC, i és el de prendre un gall o una gallina per voltejar-los sobre el propi cap o sobre el cap de la persona que ho demana: amb aquest ritu es perdonen els pecats o, més ben dit, els pecats passen al gall o a la gallina, que després són sacrificats i donats als pobres. No tots els jueus estan d'acord amb aquesta cerimònia i el

nostre Bonastruc Sa Porta de Girona, rabí del segle XIII, la criticava durament com una superstició. La festa està descrita llargament en el llibre del Levític (cap. 16), que parla del sacrifici del boc expiatori que portava damunt seu els pecats d'Israel. La carta als Hebreus, del Nou Testament, utilitza aquest text per parlar de l'expiació total i absoluta de Crist que amb el seu propi sacrifici i mort en creu ha estat la redempció de tot el món. Tot el Nou Testament gira entorn d'aquest dogma fonamental que ens mostra Jesús com a Salvador i Redemptor dels homes.

Cinc dies després se celebra la festa de les Tendes o dels Tabernacles, el 12 d'octubre, dita en hebreu *Sukkot*, molt citada a l'evangelí de sant Joan. Aquesta festa vol regraciar Déu per la collita de fi d'estiu (verema i fruits de la terra). Més tard s'hi afegí el record dels dies del pelegrinatge d'Israel pel desert del Sinaí, quan els israelites vivien sota les tendes. Aquest particular es conserva ben viu encara avui en moltes cases jueves: al jardí, a la terrassa o al balcó es construeix una mena de tenda amb palmes o canyes i allí es fan els àpats

durant els vuit dies que dura la festa. Alguns jueus més religiosos hi passen també la nit, revivint l'experiència dels avantpassats en el desert.

Pel carrer es veuen sovint persones, grans i petits, que van a les sinagogues o al Mur de les Lamentacions i porten el *lulav*, un petit farcell fet d'una palma, una rama de murtra, una de desmai i una de taronger. Aquestes rames, unides, s'alcen i es voltegen en alguns moments de la litúrgia. Els jueus més ultraortodoxos que viuen en barris a part volen fer, com l'any passat, una divisió en els mateixos carrers del barri, separant homes i dones. Les dones van per un costat i els homes per un altre, amb un mur de separació entre ells de fusta i tela. Aquesta festa, com dèiem, és molt citada a la part central de l'evangelí de Joan (cc. 7-10). Jesús va tenir una part important en el seu ensenyament durant aquesta festa i també molta oposició de part de les autoritats jueves. Diu l'historiador jueu Josep Flavi que en aquells dies de *Sukkot* el temple era esplèndidament il·luminat, tant que no hi havia distinció entre el dia i la nit. Va ser en un d'aquells dies, segurament al capvespre, que Jesús va dir, estant al temple, la seva bellíssima autodefinició: «Jo sóc la llum del Món» (Jn 8,12).

Joan Vernet

Salesià des de
Jerusalem

L'avortament i el progrés

La ciència, al marge d'ideologies polítiques i al marge de conviccions morals de qualsevol mena, fa anys que ha determinat que l'avortament provocat és l'assassinat d'un ésser humà innocent. El sentit comú, a més, ha posat en evidència que l'avortament no és senyal de progrés, sinó una de les principals causes de les crisis econòmiques.

Amb l'avortament provocat, s'està matant en el present els futurs treballadors. Si no hi ha treballadors, els sistemes públics de pensions no es poden mantenir. Fins i tot en aquells casos en què els països han substituït els naixements de noves persones per l'arribada massiva d'immigrants, el resultat ha posat de manifest que el nombre d'immigrants necessaris no arriba mai a cobrir el nombre de treballadors necessaris perquè el sistema públic de pensions sigui viable i que es generen tensions socials entre població nacional i població estrangera.

Com a conseqüència d'això, molts estats allarguen per llei la vida laboral dels ciutadans, negant-los de fet el dret a una jubilació feliç al final dels seus dies. Com que, malgrat tot, a causa de l'elevat nombre d'avortaments, el sistema de pensions continua sent inviable, hi ha estats que han començat a aprovar lleis d'eutanàsia perquè els governs puguin matar els ciutadans que ells considerin que són una càrrega per a l'Estat.

És a dir, l'avortament és la causa de la immigració massiva, de les tensions socials, de l'allargament de la vida laboral, de la negació d'una jubilació feliç i de l'aprovació de l'eutanàsia. Qualsevol ciutadà hauria de ser capaç d'entendre que l'avortament no és progrés, que l'avortament ens fa mal a tots i que l'únic que s'aconsegueix en concedir el vot en unes eleccions a partits favorables a l'avortament és fer més greu el problema. Obrim els ulls.

PELAYO ROMAY
Barcelona

Tensió a Egipte

El divendres 30 de setembre, es van tornar a registrar nous brots de violència anticristiana a Egipte. Uns extremistes musulmans van cremar l'església de Mar Girgis, a la localitat de Merinab. Per expressar el seu rebuig a aquest atac, els cristians coptes van sortir al carrer el dimarts següent a la tarda.

Segons el diari oficialista *Al Ahram*, els manifestants coptes reclamaven igualtat de tracte respecte els egipcis musulmans i l'aprovació d'una llei que reguli la construcció d'esglésies i mesquites i una altra que tipifiqui com a delictes els atacs contra els llocs de culte. Igualment, demanaven la destitució del governador d'Assuan i la reconstrucció de l'església cremada. Al Sayed, governador d'Assuan, va dir fa poc a la televisió que la comunitat copta de Merinab estava intentant reconstruir l'església sense haver obtingut els

La vida té sentit

La mort del fundador d'Apple, Steve Jobs, ha commocionat el món. D'ell n'hem d'aprendre molt. Fins i tot dels fracassos, ja que als 30 anys el van acomiadar d'Apple i va haver de començar de nou, aprendre-ho tot una altra vegada. Deia que això el va fer més creatiu i més fecund. Li agradava parlar de l'amor quan es referia a la feina, en una època com la nostra en què tan sovint passa el contrari. Jobs estava convençut que només es fa bé allò que s'estima. I per què el vam conèixer? Perquè la seva mare, una estudiant que es va quedar embarassada, es va estimar més donar-lo en adopció en lloc de desfer-se'n. Com es podrien imaginar Clara i Paul Jobs, el matrimoni que el va adoptar, que al garatge de casa, el seu fill revolucionaria el món amb uns ordinadors? Devien ser moltes les preguntes que es van fer. Tantes com les que es devien formular Joane i Abdulfattah Jandali quan es van assabentar que la criatura que ells havien cedit era una persona amb una capacitat de superar el formalisme, sotmetent-lo a la crítica del que és veritablement necessari. A vegades no l'enteniem quan ens intentava dir que la vida té sentit, cosa que avui sovint oblidem. Reposa en pau, Steve.

RITA VILLENA
Màlaga

permisos necessaris, però els coptes van demostrar uns documents que demostren el contrari.

Les tensions entre cristians i musulmans han augmentat des de la caiguda del règim del president Hosni Mubarak, el mes de febrer passat. Al maig, dotze persones van morir en enfrontaments entre totes dues comunitats pels rumors que un grup de cristians retenia una dona que es volia convertir a l'islam.

J. D. MEZ MADRID
Olot

Superar la por

Proclamem la llibertat, pensem que tenim llibertat. No som lliures si tenim la llibertat engabiada. Qui té milions sota una rajola perquè no els hi preguin i no s'atreveix ni a mirar-los és esclau de la por i no li serveixen de res. Això pot passar amb els talents.

Massa gent jove està acomplexada, pendent del que els altres opinin d'ells. Intenten sortir d'aquesta esclavitud posant-se en el món de la droga i l'alcohol: una esclavitud afegida, amb pèrdua de la salut i de la llibertat. Hi ha molta informació i poca formació per saber decidir per ells mateixos. Són esclaus de les seves pors.

No nego que es fa molt en aquest camp, però tot queda en no-res pel poc respecte a la dignitat de

la persona i la frivolitat amb què els mitjans tractin aquests temes. Televisió, música, cantants, anuncis, polítics... i la poca coherència de molts adults porten els més joves a imitar conductes nefastes per a ells i per a tota la societat.

Les pors hi són per ser superades. Una altra forma de creixement cap a la maduresa.

M. ROSA COLL
Barcelona

A les famílies i llurs fills

Des de la família, una aula, una assignatura concreta... es transmeten uns valors i tots col·laborem en la seva transmissió. Tots podem enriquir-nos amb les respostes d'un nen i una nena de primària. Actualment es posa èmfasi en l'anomenada «intel·ligència espiritual».

He escollit la resposta de dos alumnes que ens mostren la seva riquesa interior. Les preguntes eren: què has après a la classe de Religió? I com ho fas per millorar la teva persona, família, escola, barri?

Un nen de 7 anys, d'Ucraïna, que em parla sovint del seu avi, del qual té molt bon record, responia el següent: «He après que una persona que sigui lletja per fora pot ser bonica per dins i que els diners no ho són tot en aquest món. Que hem d'estar junts, ajudar-nos, estimar-nos i esforçar-nos per aconseguir el que volem. Tenir salut. No pegar la gent ni dir paraulotes als altres perquè si no no tindrem amics. Escoltar els pares i els professors. No llençar les deixalles a terra, ni escopir-hi.»

Una nena de 6 anys, de Celrà, que era de les més petites de la classe, va respondre les preguntes verbalment. L'escoltàvem atentament i en vam sortir molt gratificats: «He après que Jesús no és mort. Va ressuscitar i ens va deixar el seu Esperit, que és dins nostre, i ens ajuda a fer el bé.»

NARCÍS CADENA i MASÓ
Girona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

El Rosari

Per què a moltes parròquies ja no es resa el Rosari? Que no ho va manar la Mare de Déu en les seves revelacions a Lourdes i Fàtima? O és que potser és, com diuen molts, una pràctica «passada de moda»...

Encara que sembli obvi cal recordar que aquesta devoció és una de les més recomanades pel Magisteri de l'Església. Convidaria els lectors que no dubtin a rellegir només dos documents pontificis: l'exhortació apostòlica *Marialis cultus*, de Pau VI, i la carta apostòlica *Rosarium Virginis Mariae*, de Joan Pau II. En aquests documents es recull molt bé tot l'ensenyament de l'Església sobre el Rosari. No està mai «passada de moda» una cosa que l'Església continua proposant amb insistència als fidels. Potser alguns, como vostè diu, qualifiquen el Rosari de «passada de moda» perquè creuen que són pocs els que el practiquen. Així, també molts veuen «passat de moda» la confessió, la lluita ascètica, la comunió freqüent... I en aquest sentit seria molt positiu que tot-hom s'esforcés, acollint les ensenyances de l'Església, per «posar de moda» pràctiques que no haurien d'haver disminuït mai en la vida cristiana. El Rosari, ben resat, és una pregària extraordinària que ens ajuda poderosament en el nostre creixement del seguiment de Crist. Amb tot, l'Església recomana. No l'imposa. Participar en la santa missa els diumenges i dies de precepte és una obligació per a tot cristià arribat a ús de raó i no complir-la, sense causa greu, s'ha de considerar un pecat greu. Resar el Rosari no és mai obligatori.

Em permeto corregir una expressió que fa servir a la seva pregunta: la Mare de Déu, en les seves manifestacions a Fàtima i Lourdes, reconegudes per l'Església, no «va manar», sinó que va recomanar, va demanar vivament resar el Sant Rosari per aconseguir la renovació de l'Església i el món sencer. Certament, no s'ha de prendre a la lleugera aquesta petició de la nostra Mare celestial. Però, insisteixo, no és obligatori. Pau VI ho deia així a *Marialis cultus*: «Concloent aquestes observacions, testimoni de la sol·licitud i de l'estimació d'aquesta Seu Apostòlica pel Rosari de la Santíssima Verge Maria, volem però recomanar que, en difondre aquesta devoció tan saludable, no se n'alterin les proporcions ni sigui presentada amb exclusivisme inoportú: el Rosari és una pregària excel·lent, però el fidel s'ha de sentir lliure, atret per resar-lo, en serena tranquil·litat, per la seva intrínseca bellesa.» I pel que fa a la primera pregunta, el convidaria a veure-hi no tant una dificultat com una oportunitat. Per què no ens animem a crear a les parròquies grups de voluntaris que resin bé el Rosari i ajudin a redescobrir-ne la intrínseca bellesa?

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 -
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Turisme: realitat o ficció?

Salvador Batalla

Comencem a parlar seriosament de turisme en els anys seixanta, quan apareix de forma massiva aquest fenomen social en la geografia del nostre país. Eren els anys de l'obertura d'Espanya als fóruns internacionals, sobretot a Europa; els anys del protagonisme del ministre Fraga, llavors en el càrrec d'Informació i Turisme.

Però el que ningú no pot negar és que el turisme, més ben dit, la indústria turística, és un element més del que s'anomena «la mobilitat humana». Aquesta mobilitat humana comprèn altres fets i fenòmens socials, com són les migracions internes de cada país, o bé les migracions comarcals o regionals, les migracions externes, els exiliats o refugiats. En l'àmbit de l'oci tindriem el turisme autonòmic i nacional, el turisme internacional i les famílies que tenen segona residència o residència secundària. També formen part d'aquest gruix les persones que, per necessitat o altres motius, van —i vénen— al seu lloc de residència, al seu lloc de feina, a l'hospital comarcal, als centres d'ensenyament, als mercats o als llocs de diversió.

A Catalunya la mobilitat humana és la variant sociològicament més important i que més afecta el conjunt del teixit social. Tot plegat ho podríem

afirmar amb dades. A Catalunya tenim migracions des dels anys vint, migracions nacionals des dels anys cinquanta i seixanta amb un volum del 40% al 48% de la població total en bona part de municipis (fet social encara no resolt) i una actual migració estrangera comunitària o extracomunitària (no tenim xifres primàries fiables).

La invasió dels turistes estrangers el

2010 (amb 52,7 milions) augmentarà enguany en 1,3 milions més, ja que la creixuda serà d'un 4%. La indústria turística es converteix en una de les primeres forces econòmiques de tot el país i quan aquesta té un refredat, el malalt està punt de morir. I això ens pot passar i aleshores veurem com Catalunya tremola. Un 30% de les famílies catalanes tenen segona residència; un 14% de les quals és de propietat i la resta són llogades o formen part de l'entorn familiar. Tenim a Catalunya més de 1.000 cases rurals, amb tota una gamma de varietats específiques.

Avui el turisme és un sector que genera el 12% del PIB i suposa al voltant de 350.000 llocs de treball directe a Catalunya. Segons l'OMT, Espanya va ser el 2010 el segon destí turístic en termes d'ingrés econòmic i el quart en nombre de visitants. A Catalunya, lloc de pas, és un lloc indicat per atendre una gran multitud de residents estrangers. Ningú no pot negar que el fet social de la mobilitat humana no és una quimera, sinó una realitat social imperiosa en les dues vessants: migració i turisme. En aquests aspectes hi ha uns fets que encara ho incrementen: Barcelona, com a lloc primordial del turisme català, l'evolució del turisme a Catalunya i la nova cultura de l'oci.

• Barcelona, lloc del turisme. El turisme nacional i estranger a les comarques gironines i tarragonines sempre havia estat marcat pel turisme de sol i de platja. Costa Brava, costa del Maresme, costa del Garraf i costa Daurada eren els llocs de preferència. El campionat de futbol del 1982 i els Jocs Olímpics del 1992 van ser els esdeveniments que esbatanaren Barcelona arreu del món. La catedral, la Sagrada Família i altres monuments d'Antoni Gaudí, els museus, la xarxa viària, les altres comunicacions (port i aeroport)... han convertit Barcelona en una ciutat hospitalària i acollidora. D'alguna forma Barcelona podria ser el com-

plement del turisme de sol i de platja amb el del turisme cultural, esportiu i religiós. Montserrat, la ruta dels monestirs del Cister i el Barça en són un exemple. La nota destacada són les pernoctacions d'aquest any, amb una ocupació hotelera del 85 al 90%. Avui Barcelona es troba condicionada pel turisme, que és un factor de creixement humà i social.

• Evolució del turisme a Catalunya. El canvi més notable és la internacionalització. No tan sols vénen turistes alemanys o anglesos, sinó de tot Europa, sobretot de Rússia, Polònia i altres estats que superen la crisi econòmica. La majoria ve per pocs dies i amb pocs diners; amb avió de poc cost o amb autocar. I els trobem arreu de Catalunya, també aprofitant-se del turisme rural. Pel que fa al turisme nacional, la caiguda de la renda ha fet que moltes famílies que viatjaven a altres països hagin fet turisme de proximitat, si és que no s'han quedat a casa.

• La nova cultura de l'oci. *Estiuejant* és un mot català que descriu aquella persona de classe mitjana o benestant que passa unes setmanes en un lloc d'estiueig. Però això s'ha acabat. Una de les conquestes que la classe obrera va guanyar és que tothom pot tenir vacances. I aquest fet l'ha assumit la societat. Qualsevol persona, encara que sigui per pocs dies, dintre de la penúria i de la crisi actual, vol i té una necessitat física i psicològica de tenir uns dies de vacances; uns dies de descans, de pau, de viure en plenitud.

És urgent que Catalunya tingui un centre d'investigació sociològicament i antropològicament parlant. A Catalunya tenim una Facultat de Teologia i Filosofia a cadascun dels bisbats i també instituts superiors de Ciències Religioses, però en el camp de l'estudi de la realitat i la investigació, els pastors que treballen als bisbats de la Tarraconense no en troben cap. Temps enrere existia l'ISPA, fundada pel Dr. Rogeli

Duocastella, bon investigador i autor del llibre *Sociologia y Pastoral del Turismo en la Costa Brava y Maresme*. Al costat d'aquesta institució, els bisbes de la Tarraconense havien ideat una institució o secretariat que s'anomenava, em penso, CEDOC. No valdria la pena Sr. secretari de la Tarraconense, dinàmic arquebisbe de la Seu

d'Urgell, de veure les possibilitats de la continuïtat d'aquesta institució? El cardenal Jubany era un gran impulsor d'aquesta iniciativa. Des de l'Església catalana, des de la Tarraconense, no sé si s'ha arribat mai a pensar que a Catalunya li manca un congrés o una assemblea sobre la mobilitat humana, i concretament sobre el turisme i la seva pastoral. No cal esperar gaire res de les organitzacions d'àmbit estatal. És aquí on s'hauria de donar una resposta valenta. El bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, de gran vàlua, és el qui podria fer avançar aquesta petició que faig a nivell de base, però amb una gran preocupació per aquest tema.

CEP

Centre d'Estudis Pastorals
de les diòcesis catalanes

Curs 2011-2012

La sessió inaugural del curs 2011-2012 serà el proper dilluns 24 d'octubre a les 7 de la tarda, als locals del CEP.

Presidirà l'acte l'Emm. Mons. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona i president del centre.

Impartirà la conferència inaugural el
Dr. Xavier Morlans i Molina

Professor de Teologia Fonamental
a la Facultat de Teologia de Catalunya
amb el tema:

«Una nova etapa evangelitzadora. Teologia i Pastoral»

Xarxa-CEP: presentarà el resultat del treball de l'any sobre la participació:

«Guia de bones pràctiques»

i proposarà el nou tema d'estudi

«Espiritualitat de la parròquia. Comunió i Missió»

El CEP és una institució que depèn de la Conferència Episcopal Tarraconense i que té com a objectius l'estudi i reflexió de la teologia i de la pràctica pastoral; l'actualització de la formació dels agents i la divulgació de propostes d'acció concreta. Els Cursos de Pastoral, els Cursos Bíblics, les Sessions de formació, la revista *Quaderns de Pastoral* i, per segon any consecutiu, la Xarxa-CEP (grup virtual de reflexió), són algunes de les activitats que ofereix el CEP.

Per a informació, programes i inscripcions: **CEP**
c/ Rivadeneyra, 6, 3r - 08002. Barcelona. Tel. 933 174 858
cep@cepastorals.cat - www.cepastorals.cat

«La indústria turística és un element més del que s'anomena la mobilitat humana»

Paraula i vida

L'Església existeix per evangelitzar

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'Església catòlica celebra avui arreu del món el Diumenge Mundial de les Missions, conegut entre nosaltres, de forma abreujada, com la jornada del Domund. Té com a lema: «Jo també us envio», paraules de l'Evangeli de Sant Joan (Jn 20,21). Aquest lema ens recorda les paraules de Jesús ressuscitat als seus deixebles: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Com ens recorda el Sant Pare en el missatge que ha publicat per aquesta jornada, «els destinataris de l'anunci de l'Evangeli són tots els pobles». I es fa ressò del que va ensenyar el Concili Vaticà II, que l'Església «és, per la seva naturalesa missionera, ja que té l'origen en la missió del Fill i la missió de l'Esperit Sant segons el pla de Déu Pare». Com afirmà Pau VI «l'Església existeix per evangelitzar». Aquesta jornada ens invita a sentir la responsabilitat de ser tots missioners de Crist en els nostres ambients i segons la nostra vocació i les nostres possibilitats. No podem quedar-nos tranquils quan, després de dos mil anys, encara hi ha pobles que no coneixen Crist i no han escoltat el seu missatge de

salvació. En aquesta jornada em plau remarcar que l'Església actual és molt conscient de la seva missió evangelitzadora i, especialment el Sant Pare Benet XVI, està posant la vocació missionera dels cristians com un dels objectius del seu pontificat. Per aquesta raó ha decidit que el proper Sínode dels Bisbes, que se celebrarà a Roma del 7 al 28 d'octubre de l'any 2012, tingui aquest tema de reflexió i per fer propostes d'acció: «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana.» La nostra Església de Barcelona desitja també sintonitzar amb aquesta preocupació de l'Església universal. Per això, continuant amb la mateixa finalitat de fons de l'anterior Pla Pastoral, amb el nou Pla que va ser presentat el passat 25 de setembre pretenem també —com a primer objectiu— que la nostra arxidiòcesi sigui més missionera i evangelitzadora. La visita apostòlica del Papa Benet XVI a Barcelona, i la seva presència envoltat d'una munió de joves amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut a Madrid, ens esperonen al treball evangelitzador. A Barcelona, el Papa ens va exhortar «a tots els

cristians a reviu la trobada personal i comunitària amb Crist, Paraula de la Vida que s'ha fet visible, i a ser els seus anunciadors per tal que el do de la vida eterna s'estengui per tot el món. Participar en la vida de Déu és l'alegria completa i comunicar aquesta alegria és un do i un treball imprescindible per a l'Església». Amb aquest esperit, en ocasió del Domund, cal que tinguem ben presents en la nostra pregària els missioners i les missioneres, de manera especial els de la nostra diòcesi. Aquest col·lectiu honora tota l'Església i mereix la nostra solidaritat perquè anuncia, sovint enmig de persecucions, la persona de Jesús i el seu Evangeli a tot el món i està al servei de les comunitats més pobres i necessitades. Tot anunciant l'Evangeli, es preocupen també per la vida humana en sentit ple, fent realitat allò que deia el servent de Déu Pau VI: que en l'evangelització no es pot prescindir dels aspectes que es refereixen a la promoció humana, a la justícia, a l'alliberament de tota forma d'opressió, evidentment dins del respecte a l'autonomia de l'àmbit polític.

Als quatre vents

Missioners en el veïnatge universal

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

El 1926 Pius XI va establir que el penúltim diumenge de cada mes d'octubre se celebrés a tota l'Església el Diumenge Mundial de les Missions. Precisament a partir de les primeres síl·labes de les paraules *domingo* i *mundial* es va formar el terme Domund amb què es coneix aquesta jornada que celebrem aquest diumenge. Quan aquell Papa va llançar la proposta, feia només trenta anys que el jove Guillem Marconi havia obtingut la primera patent d'un invent que es diria *ràdio*, i per descomptat no existia la televisió, i encara menys Internet. La idea d'un món intercomunicat, d'un veïnatge universal en el qual els veïns saben en temps real el que passa als altres, és actual, no d'aquell temps. Això no obstant, l'Església ja tenia la idea que el seu missatge s'havia d'escampar per tot el món. Es tracta d'una idea que es remunta als ensenyaments de Crist: «Aneu per tot el món i prediqueu l'Evangeli», o en paraules que serveixen de lema per a la jornada del Domund 2011: «Com el Pare m'ha

enviat a mi, també jo us envio.» Des dels temps primitius, els cristians van ser molt conscients que havien d'abandonar la seva casa i les comoditats per predicar la bona nova i ajudar els necessitats, seguint l'exemple del Jesús, de qui diu l'Evangeli que «recorria totes les viles i pobles, ensenyant a les sinagogues, anunciant la bona nova del Regne i guarint malalties i sacres de tota mena» (Mt 9,35). Al llarg dels segles una cadena ininterrompuda d'homes i dones han abandonat la seva llar —que sempre han conservat en el cor i en la memòria— per anar a evangelitzar altres pobles. Aquesta tasca no s'ha reduït a predicar, sinó que s'ha concretat a identificar-se plenament amb la gent d'altres cultures, respectant les seves tradicions i mostrant-los el camí cap a Déu. Pau VI va dir, referint-se a aquesta missió integral: «No és acceptable que en l'evangelització es

descuidin els temes relacionats amb la promoció humana, la justícia i l'alliberament de qualsevol tipus d'opressió.» L'ajuda és a cada persona, no a la seva ànima o al seu cos, que no poden separar-se. Us convido a pregar pels nostres missioners, a ajudar-los amb la nostra solidaritat des de la distància geogràfica i la nostra proximitat espiritual. L'arquebisbat de Tarragona té missioners a diverses parts del món fent un servei heroic a persones que els aprecien com si fossin de la seva família, perquè certament ho són. A l'agost, amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut, vam celebrar a la nostra arxidiòcesi diversos tallers missioners en què es va intentar fer conèixer als joves que estaven de pas cap a Madrid la realitat de les missions a través d'experiències personals autèntiques. Penso que va ser un encert, com ho serà tota la divulgació que es faci de l'activitat missionera. Sens dubte aquesta va ser la mentalitat amb què va néixer la jornada del Domund l'any 1926, i des de llavors se celebra cada any.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I) TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

OCTUBRE

23. DIUMENGE

XXX de durant l'any, Verd. Lectures: Èxode 22,21-27 / Salm 17 / 1 Tessalonicencs 1,5x-10 / Mateu 22,34-40. Urgell: Dedicació de la catedral (S), *Blanc*. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Capestrano, prev.; Servand i Germà, mr.; Santes, Oda, vg.

24. DILLUNS

Sant Antoni M. Claret (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Romans 8,12-17 / Salm 67 / Lluc 13,10-17. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Martirià, mr.

25. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 8,18-25 / Salm 125 / Lluc 13,18-21. Tarragona i Vic: *Sant Bernat Calbó* (MO), *Blanc*; Girona: *la Mare de Déu del Collell* (MO), *Blanc*. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crisant i Daria, mr.; Crispí i Crispinià, mr.

26. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Romans 8,26-30 / Salm 12 / Lluc 13,22-30. Vic: *Sants Llucià i Marcià* (ML), *Vermell*. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rústic, b.; Viril, ab.; Evarist, p. i mr.

27. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 8,31b-39 / Salm 108 / Lluc 13,31-35. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Florenci, mr.; Gaudiós, b.

28. DIVENDRES

Sants Simó i Judes (F), *Vermell*. Lectures: Efesis 2,19-22 / Salm 18,2-3.4-5 / Lluc 6,12-19. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvi, erm.; Santes, Ciril·la, vg. i mr.

29. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Romans 11,1-2a.11-12.25-29 / Salm 93 / Lluc 14,1.7-11. Girona: **Sant Narcís** (S), *Vermell*. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beat Miquel Rua, prev.; Santes, Eusèbia, vg. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge XXX de durant l'any

Lectura primera

Ex 22,20-26

Si maltractàveu les viudes i els orfes, s'encendria la meva indignació contra vosaltres

Lectura del llibre de l'Èxode:

El Senyor diu: «No maltractis ni oprimeixis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: Si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo l'escoltaré i, encès d'indignació, us mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills.

»Si prestes diners a algú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigeixis els interessos. Si et quedes com a penyora el mantell d'algú, torna-l'hi abans no es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'embolcalla. Amb què dormiria? Si ell alçava a mi el seu clam, jo l'escoltaria, perquè sóc compassiu.»

Salm responsorial

17

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, roca i muralla que em deslliura.

R. Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.

Déu meu, penyal on m'emparo, escut i força que em salva. Rodejat d'adversaris delirants, clamo al Senyor, crido auxili d'entre els enemics. **R.**

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. Beneeixi el Senyor que em salva. «Ha donat grans victòries al seu rei, ha mostrat l'amor que té al seu Ungit.» **R.**

Glòria Monés

Lectura segona

1Te 1,5c-10

Abandonàreu els ídols, per servir Déu i esperar el seu Fill

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

Germans, ja sabeu el que fèiem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat. També vosaltres heu

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

Qui estima el proïsme estima Déu

Comentarem avui una de les perícopes més breus, i per tant més importants, de l'evangelí (Mt 22,34-40). He comprovat vuit petites variants entre el còdex Beza i el text comunament acceptat: «Els fariseus en sentir que havia tapat la boca als saduceus es congregaren *contra ell*, i un d'ells, que era legista, l'interrogà per posar-lo a prova *tot dient*: "Mestre, quin manament *que consta en la Llei és el més gran*?" Li respongué Jesús: "Estimaràs el Senyor el teu Déu amb tot el teu cor, amb tota la teva ànima i amb tota la teva ment." Aquest és el *més gran i el primer manament*. Però el segon és semblant a aquest: "Estimaràs el teu proïsme com a tu mateix." En aquests dos manaments està suspesa l'entera Llei i els Profetes.» S'accentua en primer lloc que es confabularen «contra ell», i no tan sols que «es reuniren plegats», com llegim normalment, posant en evidència les seves males intencions. L'interrogatori el mena «un d'ells», en representació de tot l'estament fariseu, i Mateu precisa que era un «legista», un rabi versat en la interpretació de la Llei. Es recalca la pompositat de l'interrogatori («tot dient») i, amb un canvi de l'ordre dels mots, el jurista posa èmfasi «en la Llei», la Torà o constitució jueva, anticipant-la al semitisme equivalent al superlatiu «el més gran». La resposta de «Jesús» (s'explicita el nom) és brusca, sense cap partícula connectiva (un asindeton). En l'enumeració ternària, presa del Deuteronomi (Dt 6,5), Jesús insisteix al jurista per triplicat, com fa la versió grega de la Setanta, que en l'amor a Déu s'hi ha d'implicar ell *personalment*, que no reciti de memòria. A continuació remarca al jurista que aquest no és l'únic manament, si bé reconeix que és «el més gran», si no «el primer», preparant la lliçó que li impartirà tot seguit: «Però el segon és semblant a aquest», per si de cas ho havia oblidat, posant en pla d'igualtat l'un i l'altre manament i recordant-li que constitueixen el fonament de tota l'Escriptura. De fet, en el Deuteronomi no hi consta el segon, però sí en el llibre del Levític (Lv 19,18). El jurista, que el volia posar a prova, segurament perquè Jesús no es delectava parlant de l'amor a Déu sinó que insistia sempre en l'amor al proïsme, ha quedat en evidència: no es poden separar l'un de l'altre. De retruc, relativitza totes les altres lleis morals, tan «estimades» pel partit fariseu.

imitat el nostre exemple i el del Senyor, aollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de l'Esperit Sant. Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acaia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor. I no solament a Macedònia i a Acaia, pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens cal afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu per adorar només el Déu viu i veritable i esperar del cel Jesús, el seu Fill, que ell ressuscità d'entre els morts i que ens salvarà de la pena en el judici que ha de venir.

Al·leluia

Jn 14,23

Qui m'estima, farà cas de les meves paraules; el meu Pare l'estimarà, i vindrem a fer estada en ell.

Evangelí

Mt 22,34-40

Estima el teu Déu, i estima els altres com a tu mateix

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, quan els fariseus s'assabentaren que Jesús havia fet callar els fariseus, es tornaren a reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: «Mestre, quin és el manament més gran de la Llei?» Jesús li contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i dels Profetes vénen d'aquests dos.»

La pregària del nosaltres

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Qui és el «nosaltres»?

La resposta gramatical a la pregunta formulada és aquesta: «Nosaltres» és el subjecte explícit o implícit de totes les oracions litúrgiques, i de la missa en primer lloc. Només cal obrir el Missal i llegir qualsevol oració de la missa per adonar-se que totes són en plural: «Accepteu les nostres pregàries...», «Els sagraments que hem rebut...», «Que la vostra gràcia ens acompanyi...», «Us beneïm, Senyor...»

Sovint, però, aquest «nosaltres» de les oracions té un nom propi: Església, família de Déu, poble de Déu, fidels... I això és el que ens dona la resposta plena: la pregària litúrgica és pregària de l'Església, del poble de Déu reunit en aquell lloc, de la família de Déu que és la comunitat cristiana, dels fidels que confessen amb els seus llavis que Jesús és Senyor. Una pregària litúrgica no canvia mai de subjecte, sempre és en plural. Fins i tot en el cas d'un sacerdot que celebra la missa tot sol, o d'un laic que recita la litúrgia de les hores en solitari, no es passa al singular. La Missa és pregària de l'Església en qualsevol cas.

El liturgista que fou Romano Guardini, sobretot en el seu llibre clàssic *L'esperit de la litúrgia*, i també en altres publicacions, va explicar molt bé el «nosaltres» de la pregària litúrgica. El papa Benet XVI també n'ha parlat clarament. No es tracta d'una suma de persones que fan la seva pregària, sinó de l'elevació dels qui preguen a

una unitat superior. Numèricament pot tractar-se d'una multitud —pensem en la celebració de les JMJ de Madrid— o d'un petit nombre de fidels —pensem en una família que recita les Vespres— o d'una assemblea dominical, i fins i tot d'un sol fidel; però, en tots els casos, la pregària és assumida en el cos eclesial.

La bellesa del «nosaltres»

Aquesta realitat cal que sigui viscuda en dues dimensions: una de visible, i l'altra invisible, per obtenir la seva plena veritat. Diguem, d'entrada, que les dues dimensions s'ajuden mútuament. Comencem per la invisible: és l'adhesió del cor a allò que diuen els llavis. Com deia sant Benet als monjos: mireu de salmejar de tal manera que el nostre esperit vagi d'acord amb les paraules que diem. El «nosaltres» de la pregària litúrgica no és una carcassa on ens refugiem, sinó la «forma» de la nostra pregària personal. Entrem en el «nosaltres» de la pregària com a persones, som elevats en aquesta unitat superior no pas només amb els llavis, sinó també amb el cor. Com diu sant Pau: confessar amb els llavis, creure en el cor... Això és el que deixa sense sentit aquella afirmació: «la missa m'ajuda a pregar», o bé: «la missa és un temps oportú per fer la meua oració». Qui sap si

les persones que, de bona fe, diuen que no poden pregar a la missa quan aquesta se celebra en la llengua del poble, no cauen també en aquest equivoc.

Aquí, però, entrem en la segona dimensió del «nosaltres»: la visible. A la missa hi ha els cants, les aclamacions, la professió de fe, la pregària dels fidels, el Parenostre, que pertanyen, de maneres diverses, a tota l'assemblea, celebrant i fidels. No entrem ara en més precisions, simplement notem la importància que siguin dites o cantades *una voce*, formant una sola veu. El «nosaltres» ha de manifestar-se en una sola veu. Tots tenim l'experiència que no sempre és així en les nostres assemblees. Fàcilment hi ha persones que s'anticipen a les altres —com una mena d'apuntadors...— o prenen ritmes propis en els cants, o alcen la veu de tal manera que ofeguen la de l'assemblea... És un fet que cal vetllar per esmenar-lo; podria revelar que no s'ha entrat en la dinàmica d'una pregària comuna.

És indubtable que la manera com presideix el sacerdot influeix en aquestes dimensions, i contribueix decisivament a la bellesa completa de la celebració. Quan es pot percebre que el sacerdot és el que expressa el «nosaltres» de tots, que personalment creu allò que diu, i recita amb claredat les pregàries comunes, sense ofegar l'assemblea però donant-li un bon ritme si cal, tot el conjunt adquireix aquella bellesa de la litúrgia que testimonia l'obra de Déu.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sants Crispí i Crispinià

- ✓ Nascuts a mitjan segle III a Roma
- ✓ Germans, sabaters d'ofici, que van predicar l'evangeli a la Gàl·lia
- ✓ Van morir martiritzats l'any 286 a Soissons
- ✓ Patrons dels sabaters

En ple segle III a l'imperi romà les persecucions contra els cristians s'havien convertit en generals i molt cruentes. La tradició diu que enmig d'aquest clima dos germans cristians, Crispí i Crispinià, van abandonar la ciutat de Roma fugint de la violència.

En el seu periple van fer cap a les Gàl·lies, i es van establir a Soissons, al nord del territori que avui és França, on predicaven l'evangeli i es guanyaven la vida fent de sabaters. Per la seva bondat i la seva predicació van aconseguir nombroses conversions entre els pagans, i es van guanyar l'afecte de molta gent. Però la seva activitat predicadora també va cridar l'atenció de les autoritats romanes, que els van detenir. Com va passar amb tants altres màrtirs de l'època, sant Crispí i sant Crispinià van ser sotmesos a tortures perquè abjuressin de la fe cristiana, però miraculosament van sortir indemnes de tots els martiris. Finalment van ser decapitats. La seva tomba es va convertir en lloc de pelegrinatge i a l'edat mitjana s'hi va construir una basílica en honor seu.

EL CARDENAL CAÑIZARES PRESIDEIX LA L

Sant Feliu de Girona

Víctor Gay
Girona

Un temple amb testimonis en pedra del segle II, amb testimonis documentats del segle IV i amb testimonis de martiri de Fèlix l'Africà i del bisbe Narcís, ha estat reconegut per l'Església com a basílica menor vinculada a la major romana del Laterà, la seu del bisbe de Roma.

Aquest seria el resum de la celebració que en el segon diumenge d'octubre va presidir el cardenal Antonio Cañizares Llovera, prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sacraments, a la parròquia major de Sant Feliu de Girona.

La missa solemne va ser concelebrada pel bisbe Francesc Pardo, actual titular de la diòcesi, amb els emèrits Jaume Camprodon i Carles Soler, el prior de la comunitat cistercenca de Solius, el vicari general, canonges de la seu, el rector de la parròquia i el de la parròquia de Santa Maria de Castelló d'Empúries (la darrera a ser reconeguda pel Vaticà), i el P. Canals, claretà i responsable dels temes litúrgics de la Conferència Episcopal Espanyola i que ha tramitat l'expedient de Sant Feliu. El P. Canals és gironí i batejat a la nova basílica.

Els fidels van omplir l'àmplia nau del temple amb una nodrida presència de les autoritats civils: l'alcalde de la ciutat,

el president de la Diputació, el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat, diputats i parlamentaris.

Feliços els convidats al banquet de comunió amb la vida

La litúrgia es va iniciar amb unes paraules de salutació i agraïment per part del bisbe Francesc Pardo per la presència del cardenal Cañizares per presidir l'Eucaristia, precisament ell havia signat el decret corresponent, a finals del mes de maig. Així mateix, el va felicitar per l'agilitat a resoldre la sol·licitud presentada per part de la diòcesi el mes de febrer d'enguany.

Immediatament es va procedir a la lectura del document vaticà de proclamació basilical, mentre les campanes de Sant Feliu escampaven la nova arreu de la ciutat i a l'interior del temple, juntament amb llargs aplaudiments dels fidels.

La celebració litúrgica va seguir, i ja en l'homília el cardenal Cañizares glossà les lectures, especialment la primera del profeta Isaïes, i l'evangeli, el dels convidats a les noces i que ho rebutgen. «Feliços els convidats al banquet de comunió amb la vida. La mateixa vida del Déu que és amor», va assenyalar el cardenal valencià, que es va expressar i celebrar en aquesta variant catalana,

tret d'una part de l'homília que la va dictar en llengua castellana.

El cardenal Cañizares també va recordar que la proclamació de Sant Feliu de Girona com a basílica menor té un sentit d'obrir les seves portes a tothom, una veritable trobada. I es fa en uns moments de grans dificultats de tota mena, quan els cristians som temptats per una certa desesperança, temptats per l'individualisme, però el convit al banquet resta obert.

«L'Església ofereix, convida i proposa, mai no imposa», i no són només paraules boniques, és un veritable convit a les noces del Fill de Déu amb l'Església, les noces eternes de l'anyell de Déu, en termes de l'Apocalipsi.

En la part final de l'homília el cardenal Cañizares es va referir novament al reconeixement que el títol de basílica menor suposa per a aquesta parròquia de Sant Feliu de Girona, veritable nucli fundador de la comunitat cristiana a

LITÚRGIA DE PROCLAMACIÓ

Girona ja és basílica

la ciutat de Girona i que no només fa referència a aquesta història més que mil·lenària, sinó també a la seva acció pastoral i testimonial present.

Els símbols basilicals

Després de l'homília i ja en l'ofertori, es van presentar els símbols basilicals: l'ombrel·la i el tintinacle. Els membres de la Confraria de la Passió i Mort, una de les més antigues de la ciutat i que té la seva seu a la basílica, van portar els símbols fins al presbiteri, que des d'ara presidiran. L'ombrel·la l'han confeccionat les religioses Esclaves del Santíssim, una comunitat contemplativa amb convent al barri vell, a pocs metres de Sant Feliu. El campanaret ha estat realitzat pel reconegut artesà Ramon Boix, feligrès de la mateixa parròquia i que sintetitza el campanar de la basílica.

Abans que el cardenal impartís la seva benedicció apostòlica, novament el bisbe Francesc Pardo va agrair la voluntat de Mons. Cañizares de presidir l'Eucaristia i també la presència important de tants i tants fidels i de les autoritats, a les quals va reiterar públicament també les gràcies per la seva valuosa col·laboració els dies d'acollida dels més de 3.000 participants en la JMJ que van ser a Girona.

El va correspondre el cardenal per

l'acollida rebuda i la fidelitat dels cristians de Girona i de Catalunya a la figura i magisteri del Papa, al qual transmetrà els sentiments manifestats pel bisbe, preveres i poble fidel, tot destacant el sentit del cant de Credo en català que, com ja va impressionar Benet XVI en la seva estada a Barcelona, es manifesta pel fet d'afegir «romana» en la fidelitat a l'Església catòlica i apostòlica.

Els celebrants, en processó, van anar fins a l'altar de la Mare de Déu del Remei que es venera en aquesta parròquia cada segon diumenge d'octubre, mentre les corals de la ciutat cantaven els goigs. Mons. Cañizares va recordar que aquesta advocació mariana és també la patrona del seu poble en terres de València.

Finalment es va descobrir una placa que diu el següent: «Avui, 9 d'octubre del 2011 l'Emm. Sr. Cardenal Antonio Cañizares Llovera, prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, ha presidit l'Eucaristia en acció de gràcies pel títol de Basílica que li concedí el papa Benet XVI el passat dia 31 de maig a aquesta insigne i antiquíssima església de la Parròquia Major de Sant Feliu de Girona. Mons. Francesc Pardo i Artigas, Bisbe de Girona, la clerecia i el poble fidel en donen gràcies a Déu.» També en l'accés habitual al temple s'han incorporat els signes basilicals amb els escuts pontifici i episcopal.

MN. JOAN BABURÉS VALORA EL SENTIT D'AQUEST RECONeixEMENT PONTIFICI

«La basílica de Sant Feliu de Girona ha de ser un focus de vida cristiana»

Víctor Gay / Àngel Rodríguez

El rector de la nova basílica de la diòcesi de Girona és d'ençà de fa dos anys Mn. Joan Baburés i Noguera (Olot, 1952). També és canonge arxiprest i mestre de cerimònies i delegat episcopal de Litúrgia. Ens manifesta els seus sentiments en aquest moment: «Estem molt contents i em penso que és el sentiment de tota la diòcesi, no sols pel fet de tenir una nova basílica sinó també perquè el títol ha estat concedit a una església singular, insigne i antiga històricament així com plena de records per a tants gironins.»

La presència del cardenal Antonio Cañizares en la missa d'acció de gràcies, a què respon?

La diòcesi l'ha convidat en la seva qualitat de prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments i va ser el que va signar, en nom del Papa, el decret de concessió del títol basilical.

Quins mèrits s'inclouen en la nova basílica?

És una església que concentra la memòria dels nostres primers predicadors, el màrtir sant Feliu i el bisbe màrtir sant Narcís. Ens ajuda a sentir-nos més arrelats a la fe, arrelats amb aquests testimonis amb els quals, en el decurs dels segles, l'Església de Girona s'ha emmirallat, i encara ho ha de fer en el vigent testimoniatge, ara i aquí. **Per què s'ha escollit aquesta celebració com a acció de gràcies?**

És la missa que cada diumenge oficiem en aquesta hora. Certament s'ha iniciat amb la lectura del decret de concessió del títol. L'homília del cardenal que assenyala el sentit d'esdevenir basílica: fidels en la fe, pregar especialment pel Sant Pare, l'Església i la Santa Seu i la nostra especial adhesió a la basílica major del Laterà de Roma, que és la cate-

dral del Papa com a bisbe de Roma. Especial sentit ha tingut l'ofrena de les insígnies de la basílica...

Quines són?

Tenen uns noms peculiars: ombrel·la i tintinacle. El primer és un paraigua sota el qual, antigament, hi anava el Papa quan visitava una basílica. El segon és un petit campanar que reproduïx a escala el de la basílica. Una de les campanetes també es fa sonar en les visites pontificies. Des d'ara presidiran des del presbiteri la

nostra església.

Sant Feliu de Girona, la coneixiem com a excol·legiata i parròquia major...

Són referents històrics. Pràcticament és incontestable que es tracta de l'església més antiga de Girona. És anterior a la catedral del segle X i, per tant, també fou la primera seu. Amb la catedral de Santa Maria es mantenen un grup de canonges al servei del culte als màrtirs Feliu i Narcís. El capítol a l'església de Sant Feliu es manté fins a la desamortització de la primera meitat del segle XIX. És quan s'anomena excol·legiata,

que no és precisament un títol de glòria. Calia trobar-ne un d'acord amb la dignitat que aquest temple ha de tenir en el futur.

Què representa aquest títol?

Primer un reconeixement pontifici. Des d'ara s'hi podran guanyar les indulgències pròpies de tota basílica menor. Referma la seva condició de lloc de pregària, de culte i de reconciliació. La basílica de Sant Feliu de Girona ha de ser un focus de vida cristiana. En definitiva és això el que significa. I, per tant, no és només tenir un títol com aquell que es penja una medalla, al contrari, el títol significa que hi ha una activitat pastoral i que ha de contribuir en el moment actual a la nova evangelització, que Girona sigui més cristiana.

Lleida

Alerta pel creixement de la pobresa

La Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Caritativa i Social demana una resposta urgent

Jordi Curcó
Lleida

«Una nena que, en un festa, demana permís per endur-se el pollastre a casa perquè ella ja ha menjat els macarrons i la mare, que no ha vingut, no dinarà res. Un noi que està en situació normalitzada després d'haver aconseguit sortir de la droga torna a les entitats socials a demanar aliments perquè no té accés ni a feina ni a cap prestació....»

Aquests dos són alguns dels casos que constata en el seu Manifest-Denúncia, la Xarxa d'Entitats d'Acció Caritativa i Social de la diòcesi de Lleida, fet públic el 6 d'octubre passat en un acte obert al públic i davant la presència dels mitjans de comunicació social.

El delegat de Pastoral Caritativa i Social i alhora delegat de Mitjans de Comunicació del bisbat de Lleida, Mn. Carles Sanmartín, va obrir l'acte significant la importància d'aquesta Xarxa que nasqué l'any 2007 i que està formada en l'actualitat per catorze entitats cristianes, que, des de diversos àmbits d'actuació, treballen en l'acció caritativa i social.

La Xarxa, en paraules de Mn. Sanmartín, pretén aglutinar esforços i treballar coordinadament per caminar plegats: «La nostra fe ens porta a acollir i estimar, però també a analitzar les causes de la pobresa i posar-nos al costat dels més pobres», va dir el delegat.

«Situacions de pobresa i exclusió a Lleida»

El salesià Joan Valls es va ocupar de fer la presentació d'un estudi publicat en la col·lecció de Quaderns de l'IREL amb el títol *Situacions de pobresa i exclusió a Lleida*, que recull alhora les aportacions que es presentaren en la trobada que la Xarxa va fer el 20 de novembre del 2010.

Valls va dir que es tractava d'un llibre col·lectiu, confeccionat per les entitats que conformen la Xarxa: «No és un llibre tancat, sinó obert i viu, per llegir-lo i també treballar-lo.»

Lectura del manifest-denúncia

El moment central de l'acte va ser la lectura del manifest-denúncia confeccionat per les 14 entitats de la Xarxa, on es constata que «la pobresa està creixent i es diversifica».

El manifest constata que davant d'aquesta situació de pobresa creixent les administracions actuen: reduint pressupostos socials, limitant els recursos, generant discursos estigmatitzadors, «que provoquen violències i criminalitzant els sectors més castigats».

En aquest sentit el manifest fa palès el temor d'aquestes entitats per la seva desaparició: «Les nostres enti-

Moment de la presentació i lectura del manifest-denúncia.

«L'obligació de fer front a les necessitats és de les administracions. Les nostres entitats hi poden participar si reben el finançament i suport»

va més enllà en la seves peticions en demanar que «es prioritzin els pressupostos socials, una política social pensada i adequada, prioritzant les organitzacions d'iniciativa social i racionalitzant els calendaris de subvencions, amb puntualitat en els pagaments i la simplificació en la gestió

tats experimentem aquesta situació de necessitat creixent i augment de demanda d'ajut. Però nosaltres també vivim un procés progressiu de precarització, no podem assegurar el nostre futur: patim dificultats en la nostra sostenibilitat (especialment agreujades pel retard en el pagament de la majoria d'administracions), dificultats per poder mantenir la dignitat dels serveis, les instal·lacions i les condicions professionals dignes dels treballadors. Temem que en un futur les nostres entitats hagin de reduir encara més la seva acció i fins i tot que en algun cas desapareguin i deixin un immens buit d'atenció, proximitats i respostes a les situacions de pobresa creixent.»

En el manifest fan així mateix un recordatori quan diuen: «L'obligació de fer front a les necessitats és de les administracions. Les nostres entitats hi poden participar si reben el finançament i suport.» Alhora ofereixen la seva «disponibilitat per continuar treballant» i demanen «una resposta urgent per poder posar fre als processos d'empobriment que veiem créixer al nostre voltant».

En aquest sentit la Xarxa d'Entitats

Les catorze entitats de la Xarxa

Arrels-Sant Ignasi, Càritas Lleida, Centre d'Orientació Familiar (COF), CIJCA, Comunitat Marista, Comunitat Salesiana, Esclat-Santa Tereseta, Llar Mare Esperança, Obra Mercedària, Pastoral de Migracions, Pa de Sant Antoni, Projecte Solidari Mare Fèlix de la Parròquia de Sant Martí, Centre Assistencial Sant Joan de Déu i Voluntariat Vicencià.

administrativa dels serveis».

La lectura del manifest va acabar amb aquestes paraules: «Des de l'acompanyament als pobres i exclosos, cadascun amb el seu rostre i el seu sofriment, mantenim ferma l'esperança i exigim la construcció d'un món més just per a tots.»

Els catòlics romanesos peregrinen a Torreciutat

J.C. / Lleida

Un grup de catòlics romanesos de Lleida han peregrinat al santuari de Torreciutat, per aplegar-se davant la Mare de Déu amb altres catòlics d'origen romanès establerts a Saragossa i Madrid, en la cinquena Trobada de Famílies de Romania.

Aquesta jornada se celebra tots els anys en aquest santuari de la diòcesi de Barbastro-Montsó el segon diumenge d'octubre. Els pelegrins van participar en una vistosa processó d'icones, entre elles la de la Mare de Déu de la Unitat,

acompanyada pels romanesos catòlics de Lleida, dels quals és la patrona. L'advocació es venera en una capella lateral de la parròquia de la Mare de Déu del Carme de Lleida, on hi ha una pintura d'aquesta advocació, obra de l'artista Carme Benet. En aquesta parròquia els romanesos catòlics de Lleida tenen el seu espai de culte.

L'acte central de la trobada, a banda de la visita guiada al santuari, fou la celebració d'una missa presidida pel P. Adrián Burca, que atén la comunitat romanesa catòlica de Lleida, i el P. Joan Jicmon, que té al seu càrrec els romanesos catòlics de Saragossa.

Barcelona

L'art de la celebració litúrgica

Barcelona acull del 25 al 28 d'octubre les Jornades Nacionals de Litúrgia

Samuel Gutiérrez
Barcelona

La presidència del cardenal Lluís Martínez Sistach al capdavant de la Comissió de Litúrgia de la Conferència Episcopal Espanyola ha fet que enguany les Jornades Nacionals de Litúrgia tinguin lloc a Barcelona del 25 al 28 d'octubre. Un dels grans atractius de l'encontre serà, com no podia ser d'una altra manera, la basílica de la Sagrada Família, que ja ha esdevingut per a tothom exemple eloqüent de l'art que es posa al servei de la litúrgia. Precisament aquest serà el tema de la ponència que pronunciarà el 27 d'octubre el cardenal Lluís Martínez Sistach, amb el títol *L'art al servei de l'ars celebrandi: el temple de la Sagrada Família*.

El lema general de la trobada, *Ars celebrandi*, també proposat pel nou president de la Comissió, torna a insistir en la importància d'aprofundir en l'art de la celebració, sobretot pel que fa a la seva dimensió espiritual, com a condició necessària, gairebé imprescindible, per viure més intensament la participació.

«La forma de celebrar —afirma el P. Joan M. Canals, secretari de la Comissió Episcopal i responsable de l'organització logística de les Jornades— ajuda a participar més activament. I és que no només hem de tenir cura de celebrar materialment la litúrgia, sinó que cal aprofundir sobretot la dimensió espiritual i viure el misteri que celebrem.»

Ponències i comunicacions

La ponència marc de les Jornades tindrà lloc el mateix dimarts 25 d'octubre a la tarda i anirà a càrrec del P. Matías Augé, consultor de la Congregació vaticana per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments. La seva intervenció tractarà sobre *La relació entre ars celebrandi i ars participandi*. Ja el segon dia, el jove prevere barceloní Joan Obach aprofundirà el tema amb una ponència titulada *Unitat in-*

trínseca entre la litúrgia de la Paraula i la litúrgia eucarística.

De dimarts a divendres tindran lloc diverses ponències i comunicacions al Seminari Conciliar de Barcelona, seu de les Jornades. Hi intervindran també, entre altres, Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona, el Dr. Jaume González Padrós, director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, Aurelio García Macías, delegat diocesà de Litúrgia de Valladolid, i P. Luis Fernando Álvarez, director del Centre d'Estudis Teològics de Sevilla.

Tot i que a primera vista podria semblar que les Jornades Nacionals de Litúrgia estan pensades per a especialistes, res més lluny de la realitat. Precisament des de la Comissió Episcopal s'insisteix en la vocació divulgativa i pedagògica de l'encontre i s'anima a tothom, consagrats i laics, a participar-hi. «La reforma litúrgica ja s'ha fet —explica el P. Joan M. Canals— però encara no s'ha reflexionat prou sobre aquesta reforma per tal de viure la litúrgia de forma renovada. Cal que

«La bellesa de l'arquitectura ens porta a una participació més intensa en la celebració»

tots aprofundim en aquests temes i ens formem bé per tal que puguem copsar l'esperit de la litúrgia. La formació és avui dia essencial.»

Sagrada Família

La sortida cultural que ha esdevingut ja habitual en totes les jornades de litúrgia tindrà lloc enguany a la basílica de la Sagrada Família. Els participants visitaran el temple el 27 d'octubre a la tarda i després celebraran les vespres i l'eucaristia a la cripta de la basílica, presidides pel cardenal Lluís Martínez Sistach. L'atractiu litúrgic que presenta el temple gaudinià és més que evident, sobretot tenint en compte l'amalgama de símbols i referències litúrgiques que hi trobem. Precisament una de les tres fonts de Gaudí en la construcció de la Sagrada Família va ser la litúrgia. «I enllaçant amb el tema de la nostra trobada, la bellesa de l'arquitectura —afirma el secretari de la Comissió Episcopal— ens porta a una participació més intensa en la celebració.»

S'espera que més de 200 participants puguin assistir enguany a les Jornades Nacionals de Litúrgia. També es preveu la presència durant la trobada dels bisbes que formen part de la Comissió Episcopal de Litúrgia de la CEE: Mons. Julián López, Mons. Mario Iceta, Mons. Jesús Murgui, Mons. Carmelo Borobia, Mons. Romà Casanova i Mons. Pere Tena. «L'objectiu de l'encontre —acaba dient el P. Canals— és que tots plegats prenguem més consciència de la litúrgia, de la importància de les celebracions i de la pastoral litúrgica. Perquè si tenim un coneixement més profund de la litúrgia, les nostres celebracions milloraran i juntament amb elles la participació serà més activa.» Les Jornades Nacionals 2011 seran també ocasió per començar a preparar la celebració en els pròxims anys dels 50 anys de la proclamació de la constitució *Sacrosanctum concilium* sobre la sagrada litúrgia, el primer document aprovat durant el Concili Vaticà II el 4 de desembre de 1963.

Increment «amagat» de l'interès pel fet religiós

Redacció / Barcelona

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (Iscreb) ha incrementat ostensiblement el nombre d'alumnes en el darrer curs: ha passat de tenir-ne 937 l'any 2009-2010 a 1.387 matriculats el 2010-2011. Aquesta dada contradiu clarament la indiferència aparent de la societat pel fet religiós o l'afebliment de la vivència de la fe.

«Hi ha una altra realitat, potser més amagada, però també real: hi ha sobretot una pregunta religiosa, una inquietud vital vers uns valors transcendents, que tendeix a aparèixer», va dir el Dr. Antoni Matabosch, director de l'Iscreb,

durant l'acte d'inauguració de curs, que va tenir lloc a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona, i que va presidir el cardenal Lluís Martínez Sistach.

«El nombre creixent dels estudiants, les motivacions per dedicar moltes hores a l'aprofundiment, la qualitat de les persones, ens indica que hi ha més expectatives cristianes de les que podem pensar i que la proposta religiosa ben feta dóna els seus fruits», va afegir el Dr. Matabosch, alhora que va anunciar que estan a l'espera que el Ministeri d'Educació i Universitats adapti el Reial Decret del 1995 sobre el reconeixement

civil dels títols de l'Iscreb a la nova normativa de Bolonya.

Un cop acabada la intervenció del Dr. Antoni Matabosch, el director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Mallorca i doctor en Teologia, Mons. Jordi Gayà, va impartir la lliçó inaugural sobre *Ramon Llull, inspiració per al diàleg interreligiós*.

«En referència a les teories del seu temps, dominades per les visions apocalíptiques, Llull es decanta per una concepció que veu com a objectiu de la història la formació d'una comunitat universal en pau i unida en una sola fe —va dir el Dr. Gayà—. Una comunitat,

però, que no es pensa com una utopia en un futur llunyà, sinó com una realitat que és un deure construir ara i amb urgència.»

Les paraules finals de l'acte van anar a càrrec del cardenal Lluís Martínez Sistach, president de l'Iscreb, que va afirmar que «Barcelona té molta vitalitat cristiana amagada o que no es veu a primera vista. És veritat que hi ha un gran secularisme —va continuar—; però també és veritat que hi ha inquietud, recerca, fam d'espiritualitat, cosa que es demostra en els més de mil matriculats de l'any passat de l'Iscreb i la bona acollida que està tenint l'oferta de cursos per internet.»

Tarragona

Ramon Bosch rep el Memorial per la Pau Josep Vidal i Llecha

El missioner, nascut a Forès, resideix actualment a Guatemala

Joan Boronat
Reus

El missioner laic tarragoní Ramon Bosch i Puig ha estat premiat amb el Memorial per la Pau Josep Vidal i Llecha corresponent al 2011. El lliurament va tenir lloc, com és tradicional, al Centre de Lectura de Reus, el vespre del divendres dia 7 d'octubre, amb l'assistència de Liesel Vidal, vídua del fundador del Memorial, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol Balcells, i del vocal de Justícia i Pau, Santiago Camós, entre la gent.

A proposta de Justícia i Pau de la Selva del Camp, el Comitè de Concessió va decidir atorgar la distinció, que preveu una dotació econòmica de 8.000 euros, a Ramon Bosch i Puig «per la seva contribució a la defensa de la pau basada en la justícia i la promoció humana a Guatemala».

Ramon Bosch, nascut a Forès, poble de la comarca de la Conca de Barberà, i veí durant molts anys de la Selva del Camp, resideix actualment a Guatemala, al municipi del Quetzal, a San Marcos, on es va instal·lar com a missioner laic el març de 2007, per posar-se a disposició d'aquella comunitat i col·laborar amb unes religioses de la congregació de l'Amor de Déu.

D'aquesta manera, segons el mateix missioner va explicar, va poder complir

Ramon Bosch, al mig de la imatge, va agrair el guardó.

«La incorporació de Ramon Bosch en la tasca evangelitzadora i la pastoral social es concreta en una intensa activitat de foment del desenvolupament humà»

amb la seva vocació de sempre, feta realitat a partir de la seva jubilació, després d'haver dedicat molts esforços a entitats com Justícia i Pau i el Comitè de Solidaritat Óscar Romero.

La incorporació de Ramon Bosch en la tasca evangelitzadora i la pastoral social es concreta en una intensa activitat de foment del desenvolupament humà, sempre en actuació conjunta amb els interessats «amb líders de les comunitats en sintonia amb els valors que proposen de dignificació de la persona», subratlla el missioner.

Des de l'atenció als pobres, «que és l'autèntica proposta de l'Església», va manifestar Bosch, a Quetzal estan desenvolupant programes com el d'atenció i ajuda a gent gran sense recursos, el funcionament d'un servei mèdic per a tota la gent del municipi, amb un servei de farmàcia i un laboratori d'anàlisis clíniques per ajudar en els diagnòstics «que cada any rep més visites», indicà el missioner.

D'altra banda es porta a terme un programa de beques per a estudis de nivell bàsic i diversificat, tallers de cuina, pastisseria i jardineria per a nens especials. Tot això sense oblidar situacions especialment greus com nens desnodrits, dones maltractades, els sense sostre o noies que volen abandonar la prostitució, entre d'altres.

El Memorial s'inspira en l'esperit del reusenc Josep Vidal i Llecha (1907-1983), advocat, professor i magistrat. Des del 1985 el Memorial per la Pau ha premiat sovint actuacions encaminades a canviar un sistema que produeix injustícies i pobresa, a més de reconèixer les tasques concretes de lluita contra aquesta pobresa i la marginació. S'ha cregut que aquest ideari és molt aplicable al premiat en l'edició d'enguany.

Aplec de l'ermita de la Santa Creu de Tarrés

Joan Figuerola / Tarrés

El poble de Tarrés i la Comunitat de Jesús van celebrar el 18 de setembre passat la festa anual de Santa Creu, a la petita ermita beneïda per l'arquebisbe de Tarragona Dr. Josep Pont i Gol el mes de maig de l'any 1977 i bastida amb el treball conjunt de la gent del poble i els membres de la Comunitat. Aquesta ermita expressa els profunds lligams d'amistat i comunió amb el P. Estanislau M. Llopart, monjo i ermità de Montserrat, que va acollir la Comunitat de Jesús des dels inicis a l'ermita de la Santa Creu de Montserrat, on en aquells moments vivia com a ermità.

Fent una mica d'història, cal recordar que a l'ermita de la Santa Creu de Montserrat, el 29 de setembre de l'any 1968 el fundador de la Comunitat de Jesús, Pere Vilaplana, i els primers germans pronunciaren el compromís i iniciaven una nova experiència comunitària laical, animats per l'impuls renovador del Concili Vaticà II i l'espiritualitat de Carles de Foucauld.

Quaranta-tres anys després, dos nous germans feien el seu compromís comunitari en el decurs de la celebració de l'eucaristia de l'Aplec d'enguany. Després d'un temps de coneixença i

Dos nous germans van fer el compromís comunitari durant l'aplec.

compartir l'experiència comunitària, Marco i Lia van voler manifestar amb aquest acte la voluntat de viure l'esperit de la Comunitat de Jesús.

Juntament amb el sosteniment de la vida comunitària, volen donar un testimoni de presència cristiana en el nostre món, amb el treball ordinari de cada dia, els petits serveis als més necessitats, la vida de família i la pregària, «un cristianisme profètic, de minories,

no elitista», com diu el P. Lluís Duch en una entrevista recent.

La celebració de l'eucaristia a la plaça de l'ermita va ser presidida pel rector de Tarrés, Mn. Evarist Gómez, i concelebrada pel P. Antoni Andrés, claretià, vinculat per llaços d'amistat i consell a la comunitat des dels inicis. La presència de la gent del poble, germans de comunitat, membres d'altres grups de la Família espiritual de Carles

de Foucauld i amics van manifestar els lligams humans i espirituals que donen suport al testimoni d'acollida i silenci que la Comunitat de Jesús ofereix a Tarrés a tots els grups i persones que s'hi atansen tot cercant-los.

Es van rebre també mostres d'afecte i amistat de membres d'altres comunitats que viuen de prop l'itinerari de la Comunitat de Jesús, com la comunitat benedictina de Montserrat i les monges jerònimes del monestir de Sant Maties de Barcelona. També la Miriam, ermitana del Japó que viu a les ermites on va viure amb el P. Estanislau fins el seu retorn a Montserrat l'any 2003, i la comunitat de Carmelites Descalces del monestir de Santa Teresa de Vic, amigues de Marco i Lia, que es van fer presents a l'acte amb els seus escrits d'amistat i encoratjament.

Malgrat el dia ventós i fresc, després de la missa va continuar la festa popular amb la ballada de sardanes a la plaça de la Mare de Déu de Montserrat, davant la Pallissa del Ton, veïna a l'ermita. Per aquest motiu el dinar de germanor es va haver de fer a la sala parroquial, i va concloure la festa amb cançons de comiat i el desig de continuar compartint la vida del poble i de la Comunitat de Jesús amb l'ambient fratern de sempre.

Solsona

Aniversari de la coronació de la Mare de Déu del Claustre

Vetlles, concerts, trobades i teatre han manifestat la devoció dels solsonins cap a la seva patrona

Ramon Estany
Solsona

Els fidels solsonins van aplegar-se a la capella del Claustre el cap de setmana del 7 al 9 d'octubre per commemorar un any més l'aniversari de la coronació de la seva patrona, la Mare de Déu del Claustre, amb tot un seguit d'actes marcats per l'estimació i la devoció a la Mare de Déu.

Els primers actes van tenir lloc el divendres 7 d'octubre al migdia amb el repic de campanes i el cant de la *Salve* a la capella del Claustre. Centenars de solsonins i solsonines, i una massiva participació d'alumnes de l'Escola Arrels, que té per patrona la Mare de Déu del Claustre, van omplir la catedral de Solsona per pregar i honorar-la amb el cant de la *Salve*.

El mateix divendres al vespre, de nou, centenars de devots de la Mare de Déu del Claustre van tornar a congregar-se a la capella per participar en una lluita i solemne vetlla del Claustre, presidida per Mn. Josep Torres, administrador eclesiàstic de la Confraria del Claustre; Mn. Lluís Tollar, rector de Solsona, i Mn. Lluís Grifell.

La cerimònia, que va comptar amb l'acompanyament de les veus musicals de l'Escolania i la capella del Claustre, va consistir en un seguit de pregàries, reflexions i lectures al voltant del paper de la Mare de Déu com a protectora i auxiliadora dels cristians, especialment en els temps difícils que vivim. Un grup de joves van fer les pregàries i la solemne cerimònia es va cloure amb el cant de l'Himne de la Coronació mentre els fidels pujaven al cambril de la Mare de Déu per venerar-la.

Entre els actes especials previstos per a aquest any en l'aniversari de la coronació de la Mare de Déu del Claustre hi va haver

«La cerimònia va comptar amb l'acompanyament de les veus musicals de l'Escolania i la capella del Claustre»

una trobada d'exescolans i cantaires de la capella.

Va ser un acte emotiu i distès, de retrobament per a molts, que va tenir lloc el dissabte 8 d'octubre a les 12 del migdia. Després d'una missa a la capella del Claustre, els exescolans van compartir una estona de records i conversa en un petit refrigeri que es va oferir als claudres de la catedral.

Una de les novetats més originals entre els actes commemoratius d'aquest 50+5 aniversari de la coronació de la Mare de Déu del Claustre va ser el concert del quartet The Blackbirds a la Sala dels Sants Màrtirs de la catedral de Solsona, on van actuar davant d'un centenar de persones.

The Blackbirds és una formació vocal que neix l'any 1994 a Barcelona integrada per Francesc Pagès, Jordi Boltes, Jordi Vallespi i Francisco Villas. El repertori dels concerts es basa en els negro-espirituals i el gospel amb petites pinzellades de *doo wop*, *jazz* i *barbershop*. En el concert que oferiren a Solsona, entre el seu repertori, van interpretar els *Goigs de la Mare de Déu del Claustre*, els *Goigs de Nostra Senyora dels Claustres de Solsona* i com a peça final, molt aplaudida, l'*Himne de la Coronació de la Mare de Déu del Claustre*.

Triomf de públic a «A l'entorn del Claustre»

La reestrena de l'obra amb motiu del 55è aniversari de la coronació de la Mare de Déu del Claustre va esgotar les entrades malgrat les tres funcions programades.

La reestrena d'*A l'entorn del Claustre*, del Grup de Teatre Lacetània, es va saldar amb un èxit de públic i grans aplaudiments. La rondalla que un joglar explica a uns infants sobre la troballa i la devoció a la Mare de Déu del Claustre va seduir el públic solsoní, que va gaudir amb aquesta representació dirigida per Josep Pelegrina amb guió de Ramon Segué, a partir de textos de Josep Pensí i Bartrina.

En el marc incomparable dels claustres de la catedral, el públic es va deixar emportar per una bella història, completada amb un breu audiovisual sobre els actes commemoratius de l'any 2006 i finalitzada amb el cant dels goigs a càrrec de l'Escolania i cantaires de la Capella del Claustre.

Tarragona

Primer columbari de l'arxidiòcesi

Joan Boronat / Tarragona

Sota unes voltes d'estil català, a manera de cripta, la parròquia de Sant Joan Baptista, al bell mig de la ciutat, recentment restaurada de forma magnífica, s'ha instal·lat un cementiri per a urnes cineràries. De fet, tal com assenyala el rector, mossèn Jordi Figueras i Jové, vicari episcopal de Tarragona, serà beneït el diumenge 30 d'octubre a les 11.30 per part del vicari general de l'arquebisbat, Mn. Joaquim Fortuny.

Cal ressaltar que en una altra parròquia, precisament també dedicada a la mateixa advocació, la de Sant Joan de Reus, hi ha en procés d'habilitació un recinte per al dipòsit d'urnes cineràries i amb capacitat per a un miler de nínxols, per damunt del cas de Tarragona, que en té 300, entre individuals i familiars.

La iniciativa de Mn. Jordi Figueras de dotar la parròquia d'aquest servei va

venir propiciada pel fet de disposar d'un espai en desús que anteriorment havia ocupat la confraria de Nostre Pare Jesús de la Passió, amb seu a Sant Joan.

El rector subratlla que el columbari respon a una iniciativa pastoral «amb l'objectiu d'apropar els fidels al lloc de repòs de les seves persones més estimades». Aquesta alternativa permet facilitar la visita de les persones grans de l'àmbit parroquial als seus difunts, sense necessitat de traslladar-se al cementiri. Mn. Jordi remarca que d'alguna manera «és el retorn al que era habitual en molts pobles. És a dir, la localització d'un cementiri en el recinte parroquial, com es dona en molts països».

Al columbari s'hi accedeix des del carrer Caputxins i està decorat amb uns grans murals de ceràmica, amb dibuixos obra de l'artista Antoni Català Gomis. Hi són representats quatre misteris del Rosari: l'hort de Getsemaní, la

coronació d'Espines, la mort de Jesús i la Resurrecció, precisament segons els quatre evangelistes.

Aquests nínxols s'adquireixen per a un període de 25 anys renovables i la instal·lació disposa d'una fossa on

poder dipositar les cendres que, per qualsevol motiu, siguin traslladades del nínxol. El rector de Sant Joan explica que les persones interessades en el columbari poden sol·licitar informació a través del telèfon 626 663 065.

Joan Boronat

Mn. Jordi Figueras mostra el columbari a Mn. Marcin Matynka, recentment nomenat vicari de la parròquia de Sant Joan.

Tortosa

Nova iniciativa pastoral

Tota la diòcesi es reuneix per donar gràcies a Déu per l'anterior curs pastoral i per pregar pel nou

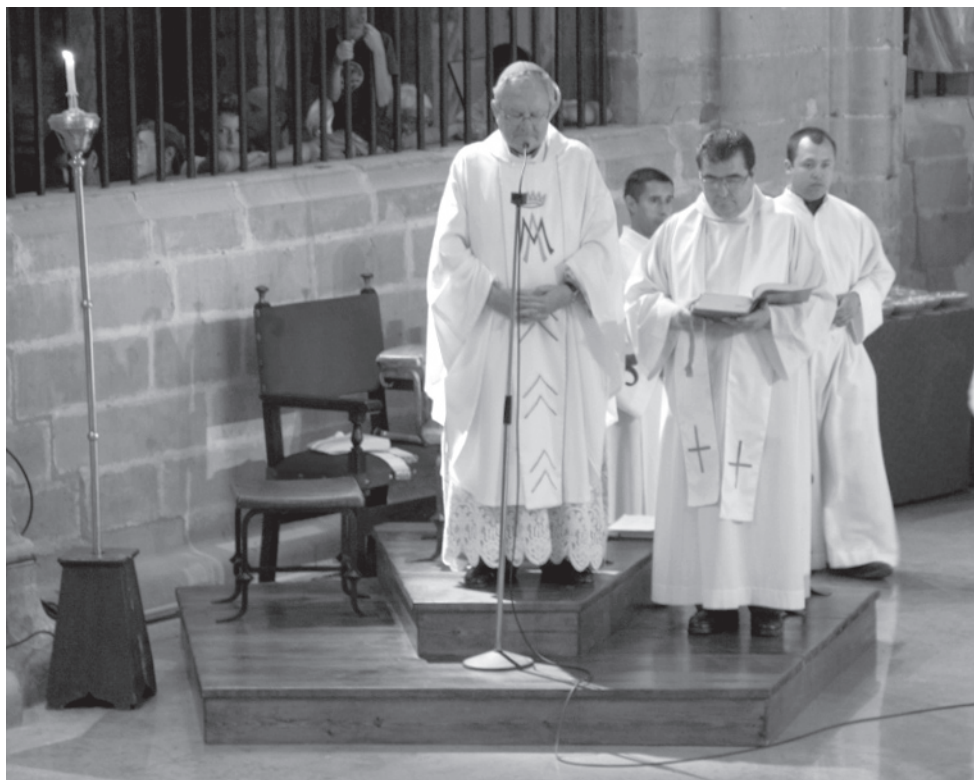
Víctor Manuel Cardona
Tortosa

Per expressa voluntat del bisbe diocesà, Mons. Xavier Salinas, va tenir lloc el diumenge 9 d'octubre, diumenge següent al dia de tèmpestes, una missa a la catedral, presidida pel prelat diocesà, en la qual es va invitar tota la diòcesi a agrair a Déu tot el que hem rebut d'ell durant el curs passat, demanant-li també perdó per les mancances i pecats així com demanant-li ajuda per al nou curs pastoral que ja s'ha encetat.

Va ser a la tarda, a l'hora de la missa capitular, en el moment en què cada diumenge, els canonges de la catedral celebren l'Eucaristia i resen vespres pregant Déu i per tota l'Església que peregrina a la diòcesi de Tortosa. Així ho va recordar Mons. Salinas i la monició prèvia que va fer Mn. Josep Lluís Arín, vicari general de la diòcesi.

Una representació del clergat de tots els arxiprestats i una petita representació de fidels de molts llocs de la diòcesi van participar en la que va ser la primera i inicial proposta pastoral d'aquest caire: tota la diòcesi es reuneix per agrair a Déu l'anterior curs pastoral i per demanar la gràcia pel curs que acaba de començar.

Les lectures, les oracions i els colors litúrgics van ser els de la missa de

Moment de la missa celebrada a la catedral de Tortosa.

«Des d'aquesta perspectiva concreta de parròquies i persones el bisbe vol unir tota la diòcesi a l'Església universal»

tèmpestes d'acció de gràcies. El bisbe diocesà, en les seves paraules, va recordar tants pobles i parròquies de la diòcesi que en diferents moments del curs fan romeries i peregrinacions, benediccions de terme i d'aliments per agrair els dons que rebem de Déu i per demanar-li la seva ajuda, tant en el treball com en el bon fruit del que es conrea. Des d'aquesta perspectiva concreta de parròquies i persones el bisbe vol unir tota la diòcesi a l'Església universal, en aquest moment de «tèmpestes», per agrair i demanar a Déu per tots i per a tots.

Un moment destacat de la celebració, senzilla i celebrada amb unció, va ser l'ofertori, on el vi, l'arròs, les ametlles... i altres fruits de la terra i del treball dels homes de la diòcesi es van fer presents com a signe de tots els treballs, projectes i realitats que es viuen en la nostra diòcesi i que volen ser ofrena a Déu i als germans per construir la «civilització de l'amor».

Al final de l'Eucaristia, Mons. Salinas va agrair la participació de tots, i va encomanar aquesta celebració a Maria, la mare de Jesús, esperant que pugui arrelar en la tradició tortosina i així ajudar a cohesionar la vida diocesana i impulsar la pastoral d'evangelització de les persones i treballs que es realitzen en les nostres terres.

Manuel Irurita (5)

Entre la soledat i l'esperança

Allí, al menjador familiar van quedar les cinc tasses i l'esmorzar que Emeteria Almandoz havia preparat com cada dia per als únics habitants del palau episcopal, aquell dimarts 21 de juliol del 1936, quan van arribar les torbes anarquistes que dirigia personalment Buenaventura Durruti. El bisbe i el seu nebot, el Rd. Marcos Goñi, van fugir per la porta del darrere que dona al carrer Monjuich del Bisbe. Eusebio, el fidel porter, va seguir una mica de prop els dos capellans que portaven la reserva del Santíssim Sagrament, les dues dones, l'esposa d'Eusebio i la cuinera Emeteria Almandoz, es van escapolir enmig dels assaltants al domicili del matrimoni que no hem pogut localitzar. No van abandonar Emeteria. L'altre capellà que habitualment vivia en aquell ambient familiar, Benito Irurita, era a Navarra quan va esclatar la revolució. I allí va viure i va morir amb els seus parents el 1937.

Emeteria devia viure a casa dels porters, o en un pis a banda, on ja hauria anat col·locant algunes pertinences sagrades del seu cosí el bisbe, en previsió d'incidents desagradables.

Llegim a l'informe del diplomàtic argentí Dr. Anzizu: «Feia un temps que em tenia preocupat la notícia que una senyoreta comunicava, de tant en tant, a la cosina del Sr. Bisbe, que no es preocupés per la sort del seu cosí, ja que es trobava bé. Li deia que no podia explicar-li res més; la persona que li

feia aquesta transmissió així ho exigia. La virtuosa cosina del Sr. Bisbe s'hi resignava, acceptant aquesta prova que aparentava ser veritat tot esperant el final de la revolució per tal de comprovar-ho. Aconsegueixo entrevistar-me amb aquesta senyoreta, per a la qual cosa em trasllado a casa seva; en companyia de la cosina del Sr. Bisbe. Ens relata la forma en què va arribar a posseir aquest secret mitjançant una altra senyoreta francesa que resideix també a Sarrià, la qual s'obstina sempre a no voler avançar més dades que aquesta: "El bisbe viu." (...)» (*La misteriosa muerte del santo mártir, obispo de Barcelona, Dr. Manuel Irurita y Almandoz*).

Vivia. Havia estat greument malalt... El final del que ens explica el Dr. Anzizu és desconcertant: el bisbe es trobava a Itàlia.

Arribats aquí, ens convé relacionar fets. Anzizu ha arribat a Barcelona l'abril del 1937. És l'època en què es desfà el predomini dels anarquistes (FAI) i dels trotskistes (POUM). L'autoritat de la policia governamental torna a sortir al carrer. Es van acabar aquelles detencions arbitràries i afusellaments clandestins. El govern de la Generalitat organitza la tasca de buscar a tots els pobles els cossos dels que havien estat assassinats en aquell terme municipal i fer d'aquelles restes una fitxa forense a la qual adheria un fragment de la roba que es trobava al cadàver (gràcies a això, acabada

la guerra, molts familiars van poder aconseguir les restes dels difunts), però ha entrat en acció l'intel·ligent i secretíssim SIM.

Sense més comentaris, citaré frases de les memòries del qui va ser ministre de Justícia. El text complet es troba al llibret que vaig publicar a Claret amb el títol *Obispo Irurita. Cuadernos documentales* (pàg. 70): «Els russos, amb el material, van enviar diplomàtics, tècnics militars i agents dels seus serveis (...) Andreu Nin [fundador del POUM] va ser tret de la presó a Barcelona, traslladat a Madrid i segrestat per ordre dels agents russos que feien de tècnics, tot facilitant aquest servei el mateix director general de Seguretat. (...) El Sr. Nin va desaparèixer. S'han donat diverses versions de com va ser fet el seu trasllat de Barcelona a Madrid, fet presoner en una residència russa, sotmès a turment i, finalment, assassinat.»

No hi ha cap mena de dubte. El bisbe va caure en mans del SIM. En va insistia el Sr. Irujo en un canvi de presoners... Irurita no hi era. I el ministre Irujo (escrivia al d'Afers Exteriors) acusava el pare Torrent, provicari general, que ho tenia amagat i no volia dir on (pàg. 56 i ss.). Y un dia, fa poc, el Dr. Bada ha publicat una llista de presoners incommunicats que proposaven canviar a través de la Creu Roja. Entre ells Manuel Irurita Almandoz. El van tenir viu fins acabar la guerra a Barcelona.

P. Antonio
Sospedra
Buyé,
cp. cr.

Vic

«En la nostra societat hi ha un desig insatisfet de plenitud»

Mn. Francesc Xavier Estopà Rey, nou prevere del bisbat de Vic

Samuel Gutiérrez

En Francesc Xavier (Flix, 1976) era un jove com tants, «de família creient practicant, amb un cristianisme que em consolava en els mals moments i que oblidava amb facilitat en els bons». El punt d'inflexió va arribar a la seva vida quan va conèixer el Seminari del Poble de Déu. «Aleshores vaig redescobrir la meva fe —confessa— com una experiència integral que m'omplia el cor amb un amor que jo mateix reconeixia immerescudament rebut, però que alhora acollia amb un immens agraïment.» En el marc d'aquest amor que esdevenia molt concret en relació amb els germans i el proïsme, en Francesc Xavier va acollir amb «joia i agraïment» fa uns quants anys la crida del bisbe Romà Casanova a esdevenir prevere. «No ho vaig dubtar ni un segon —afirma el jove—: era el moment de retornar a l'Església, en aquest ministeri concret, el que amb escriure havia rebut.» La seva ordenació presbiteral va tenir lloc el 2 d'octubre passat a la catedral de Vic.

Què ha representat per a tu l'ordenació presbiteral?

Una forma nova de concretar el meu compromís de batejat amb l'Església, de continuar servint els germans però des de la gràcia pròpia d'aquest ministeri. Amb una consciència més pregona, això sí, de la importància de restar unit en tot al bisbe de la meva diòcesi i als seus successors, amb el desig de fer-lo present en el ministeri presbiteral.

Ens podries fer cinc cèntims del teu procés vocacional?

La meva experiència cristiana va rel·ligada a una comunitat concreta, el Seminari del Poble de Déu. Aquí he après a estimar l'Església, amb tota la seva rica diversitat d'accentos i sensibilitats. En aquest context Mons. Romà, en diàleg amb la presidenta de la meva comunitat, Lourdes Campi, m'adreçà la crida al presbiterat. Crida que vaig acollir, des del primer moment, amb joia i agraïment.

Què és el que més t'atrau del sacerdot?

L'oportunitat que representa d'il·luminar la vida de les persones des de la mentalitat evangèlica, d'engendrar un ambient d'unitat a les parròquies on sigui destinat, tot sabent que, en darrer terme, qui canvia el cor de les persones no és cap altre que Jesús mateix.

Com afectarà la teva pertinença al Seminari del Poble de Déu al teu ministeri?

A mi la comunitat em regala un ambient de família on rebo una constant estimació i interpel·lació fraterna que m'ajuda a créixer i esdevenir «més persona», malgrat les meves febleses o limitacions. En aquest sentit, la per-

tinença al Seminari del Poble de Déu m'ajuda a exercir el ministeri des d'una rica vivència de la fraternitat cristiana que em fa ésser més sensible a la problemàtica dels altres i a regalar aquest mateix acolliment que jo rebo en el si de la comunitat.

Ho vius com a «carisma dins del carisma»?

Com deia anteriorment, a mi m'han ensenyat a estimar l'Església tal com és i a servir-la: allà on sóc, des del paper que se m'hagi encomanat, col·laborar a posar les condicions per a la vivència del manament nou (cf. Jn 13,34) entre les persones que formen part de la comunitat cristiana. Per aquest motiu em sembla que els carismes estan en funció del conjunt del benestar eclesial, els accents que determinats grups o corrents puguin tenir són la riquesa de la diversitat dins el tot que és l'Església.

En una societat com la nostra, tan fortament secularitzada, et sents anant a contracorrent?

Crec que hem de saber veure en la nostra societat un desig insatisfet de plenitud. I que cal correspondre-hi oferint-li el do rebut, la joia de la vi-

da cristiana. Cosa que significa gaudir d'un coneixement «de primera mà». I, lògicament, no per haver llegit molts llibres —també cal fer-ho, és clar— sinó per haver descobert, en la pròpia vida, la resposta als anhels que hom sempre ha tingut.

Quin és el teu antídoto contra el desencís que a vegades es respira a l'Església?

Restar concentrat en el que, segons el meu parer, és fonamental: a part de nosaltres mateixos, no hi ha ningú que ens pugui privar de viure i transmetre l'Evangeli. La vida, des d'aquesta perspectiva, esdevé un constant repte per

intuir allò que Déu em demana i la resposta que li escau. Els errors, els fracassos i, fins i tot el pecat, confessat i perdonat, formen part d'una escola de vida en la qual som cridats a créixer i madurar. En Francesc Casanovas, fundador de la meva comunitat, ens solia dir «cal fe i molta!»

Hi ha, doncs, motius per a l'esperança?

El meu gran motiu per a l'esperança és contemplar com Déu, malgrat tot, va realitzant la seva obra en l'Església i en el món. Sovint en fets quotidians, en altres ocasions en esdeveniments eclesials o socials. Però, en tot cas, sempre amb la mirada posada «més enllà d'un mateix.»

Actualment treballes pastoralment a Manresa... Hi continuaràs? Quines són ara per ara les teves responsabilitats pastorals?

Juntament amb Mn. Boqueras i altres membres de la comunitat continuaré servint —ara com a vicari— les parròquies de la Seu i el Carme de Manresa i les parròquies de Castellfollit del Boix i Maïans. Sens dubte que, com a prevere, les responsabilitats pastorals creixeran: l'acció sacramental, la catequesi, la coordinació dels diversos grups parroquials, la col·laboració amb les altres realitats de l'arxiprestat, la tasca formativa... i, en tot, amb el desig de restar ben a prop de la vida de les persones.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi
per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€
per any

☐ Dos pagaments semestral
de 60€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària
(ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Novahumanitas, una escola de vida

Promou un treball interior que ajuda a formar persones cristianes adultes

Mn. Josep Font

Director de Novahumanitas Catalunya

Fa pocs dies vaig tenir l'ocasió de tenir contacte amb la comunitat cristiana de Cap Verd, unes illes idíl·liques situades entre Àfrica, Amèrica i Europa. És un cristianisme florent. Els capellans diuen amb la boca plena que cada dia van més persones a missa. Em va recordar l'ambient que vaig viure de petit a la meua parròquia de Mont-ros (Pallars Jussà): esglésies plenes, molta estimació i consideració pel mossèn, processons, cants...

Parlant amb el bisbe d'allí, ens vam fer la pregunta de què caldria fer perquè el fenomen de la descristianització, que ha sofert la nostra Europa, no arribés també a aquelles illes. El bisbe reconeix que ja ara, amb els mòbils i internet, és més difícil d'organitzar activitats amb joves que fa cinc anys i que el món és un mocador.

Tot reflexionant, aviat vam arribar a la conclusió que el que cal és formar persones adultes tant humanament com cristianament, persones capaces de viure a partir del seu interior i capaces de superar les tempestats de qualsevol tipus i d'empènyer altres persones amb la seva manera de ser i de viure.

Tots coneixem persones molt devotes en una societat de nacionalcatolicisme que s'han deixant arrossegar per una societat hedonista i de consum. Què ha passat? Molt sovint mancava la formació humana, la maduresa psicològica. La fe no tenia prou base humana. Malauradament, pot passar encara avui, fins i tot en persones consagrades. Arribar a aquesta necessària maduresa psicològica és allò que vol ajudar Novahumanitas.

Un fons positiu

Com Carl Rogers, nosaltres creiem que «el fons de tot ésser humà és positiu». Tanmateix, gran part d'aquesta positivitat i d'aquesta riquesa interior

pot quedar-se desconeguda per la pròpia persona i infecunda per la seva vida, si no és despertada per una veritable educació, si resta soterrada sota un passat dramatitzant o si arriba a ser deformada per una pseudoeducació negativa i repressiva. En aquests casos, la persona ha de crear, per sobreviure, un conjunt de mecanismes de defensa o de compensació. Aquests originen nombrosos mals funcionaments (pors, insatisfaccions, complexos, agressivitats, compensacions...) que fan molt difícil la vida personal i relacional.

La persona pot arribar a identificar-s'hi en aquest tipus de comportaments desajustats, resignant-se o bé rebel·lant-s'hi en contra i creient que «ella és així». La veritat és que «ella està així», però això és només la seva pròpia caricatura, ja que en el fons d'ella mateixa hi ha un enorme potencial de vida i de bondat per descobrir i per explorar. La finalitat de Novahumanitas és ajudar la persona a dur a terme un treball interior per conèixer i viure més i millor la seva realitat profunda, que és sempre positiva. Només d'aquesta

«Volem ser un "granet de sorra" eficaç en la construcció d'un món més humà, més obert al transcendent i més feliç»

manera podrà relacionar-se bé amb ella mateixa i amb els altres i sentir-se més realitzada i més feliç.

Treball interior

La persona que ha fet aquest treball interior per conèixer i viure més i millor la seva realitat profunda, feta

«a imatge i semblança de Déu», és una terra molt ben preparada per donar el cent per u en rebre la Bona Nova del Crist que ens ve de fora i que sempre té necessitat de ser anunciada.

Novahumanitas presenta una visió àmplia, sintètica i dinàmica de l'estructura interna de l'ésser humà i de les seves lleis de desenvolupament. Ofereix una formulació clara i precisa de les diferents instàncies de la persona i la seva mútua interrelació en la vida concreta. S'inspira en les investigacions de la psicologia humanista i en l'antropologia cristiana.

El seu sistema explicatiu ofereix les garanties d'un autèntic treball científic il·luminat per la revelació. Re-

laciona la psicologia i la teologia espiritual: fa un pont entre aquestes dues ciències que aclareixen l'interior de l'home.

Novahumanitas comença el curs amb una programació de vint-i-vuit sessions. Dotze d'aquestes estan programades per realitzar-se a Catalunya. Les properes sessions a Catalunya són *Aprendre a analitzar-se*, adreçades als ja iniciats, que tindran lloc a Barcelona els dies 5 i 6 i 12 i 13 de novembre, i *Descobreix-te a tu mateix*, per a tot-hom, que es farà a Barcelona els dies 19 i 20 i 26 i 27 de novembre.

Oferim també conferències de presentació del que és Novahumanitas a tots aquells grups (parròquies, col·legis, institucions...) que ens ho demanin. Volem ser un «granet de sorra» eficaç en la construcció d'un món més humà, més obert al transcendent i més feliç. Volem ajudar les persones que vinguin a ser més persones, més cristianes, més adultes i més felices.

Més informació: c/ Àliga, 12, baixos esquerra - 08014 Barcelona, tel. 933 313 072, www.novahumanitas.org.

Justícia i Pau de Tarragona reprèn els sopars-col·loqui amb propostes interessants

Joan Boronat / Tarragona

La delegació de Mans Unides a Tarragona ha iniciat el nou curs 2011-2012 amb l'organització d'una nova edició dels sopars-col·loqui que, com és habitual, se celebren el segon divendres de cada mes, a partir de dos quarts de nou del vespre, al Restaurant M. R., situat al número 59 del carrer Francolí, del barri tarragoní de Torreforta.

El programa de xerrades ja es va iniciar el 14 d'octubre passat amb la intervenció de Josep Gil i Ribas, doctor en Teologia, que va parlar sobre *El llenguatge de la fe*.

El segon sopar-col·loqui tindrà lloc l'11 de novembre, en què Jaume Flaquer, doctor en Estudis Islàmics, tractarà sobre *Països àrabs. És possible la democràcia?* La darrera conferència de l'any serà el 2 de desembre, a càrrec de Robert Farrell, professor de Bioètica, i Stephen Cocharane, sacerdot,

que abordaran *Cristians escocesos a casa nostra. Una experiència*.

Ja a l'any nou, el dia 13 de gener, el tema que es tractarà serà *Globalització agroalimentària: problemes i oportunitats*, amb Joan Tous Martí, doctor en Enginyeria Agrònoma. El 10 de febrer el tema escollit és *El moviment europeu dels indignats, a examen*, que desenvoluparà l'advocat i economista Maties Vives i March. *Poemes sobre ciència i fe* s'ha programat per al dia 9 de març, a càrrec de David Jou i Mirabet, catedràtic de Física UAB i poeta. *Experiència d'una cristiana com a directora general d'Afers Religiosos* és el que explicarà Montserrat Coll i Calaf, professora de Filosofia. L'11 de maig, *Llegir la història a través de les heretgies* és el tema escollit per Jaume Botey, professor d'Història a l'UAB. Finalment, tancarà el cicle Carme Borbonés, presidenta de Càritas Catalunya, que parlarà de *Pobresa i justícia social*.

El Congrés Europeu del Voluntariat

Redacció / Barcelona

El II Congrés Europeu del Voluntariat tindrà lloc a Barcelona els dies 9, 10 i 11 de novembre i s'adreça a tots els agents implicats en el món del voluntariat (entitats, governs, empreses, voluntaris...) d'arreu d'Europa.

El dia 9 es farà l'acte inaugural al Palau de la Generalitat. El dia 10 la dinàmica s'estructurarà en dos blocs. Al matí, en format de plenari, situarà els diferents reptes en matèria de voluntariat. La tarda s'estructura en dues parts diferenciades: els tallers i les àgores d'experiències. Aquestes sessions es desenvoluparan al World Trade Center Barcelona.

El dia 11 tindrà lloc al Museu Marítim de Barcelona el Marketplace que, organitzat per la Federació Catalana de Voluntariat Social amb la col·laboració del Departament de Benestar Social i Família, donarà a conèixer bones pràctiques de treball conjunt entre entitats i empreses.

Més informació: www.voluntariat.org.

Inaugurat el nou curs acadèmic de la URL

El Dr. Miquel Tresserras destaca la imprescindible «missió social» de la universitat

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dimarts 4 d'octubre va tenir lloc l'acte inaugural del curs acadèmic 2011-2012 de la Universitat Ramon Llull (URL), que enguany es va dur a terme a Esadeforum. La rectora de la URL, Esther Giménez-Salinas, va donar la benvinguda a tots els assistents. Prèviament, el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, havia oficiat una eucaristia a la capella del monestir de Santa Maria de Pedralbes.

La directora general d'Esade, Eugènia Bieto, va voler adreçar unes paraules als assistents: «Iniciem aquest curs amb el compromís renovat de treballar per a la formació integral de la persona i de contribuir al debat social. Ens anima la voluntat de fer una universitat excel·lent, amb una docència de primer nivell i una transmissió de coneixements i de valors.»

Tot seguit, el vicerector de Política Universitària i secretari general de la URL, Josep M. Garrell, va presentar la memòria del curs 2010-2011. «El curs passat va estar marcat per la celebració del vintè aniversari de la creació de la nostra universitat. Una història curta, però intensa», va ressaltar Garrell. Entre altres dades significatives, va destacar el nombre total d'estudiants de la URL: 18.263 i el de titulacions oficials: 246 (graus, màsters universitaris, doctorats i màsters i postgraus propis avaluats per la Unitat de Qualitat).

La universitat, avui

El professor Miquel Tresserras, doctor en Pedagogia i degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna-URL entre els anys 1993 i 2011 (va ser substituït l'1 d'abril passat pel Dr. Josep Maria Carbonell), va pronunciar la lliçó inaugural d'enguany titulada *La funció social de la universitat en temps particularment incerts*, en la qual va destacar l'esfondrament de la cultura general com a fenomen revelador actual.

«Els estudiants —va dir— arriben a la universitat sense el que tradicionalment s'ha anomenat "cultura general". Tenen una quantitat d'informació desbordant, però amb tot el que han vist i experimentat no saben enfil·lar-ho en un relat o en un argument. No aconsegueixen relacionar entre si els coneixements que tenen i, per tant, no els saben fer servir. Mancats d'un mapa ideològic raonat i d'una certa perspectiva històrica, tenen més dificultats que altres generacions per comprendre el món en què viuen i per prendre decisions.»

Tresserras va remarcar que, «en una època de crisi econòmica com l'actual, i davant de l'obvietat que la riquesa d'un país està íntimament lligada a la recerca científica i a la capacitat professional de tècnics i gestors, sembla que Europa només tingui ulls per veure en la universitat un aliat indispensable per competir en la batalla econòmica». El pedagog va insistir que els homes i dones universitaris «no solament han de produir riquesa, sinó que han de decidir què s'ha de fer amb la riquesa d'un país» i va subratllar que això és

«Els homes i dones universitaris no solament han de produir riquesa, sinó que han de decidir què s'ha de fer amb la riquesa d'un país»

precisament «la democràcia i el que demanen indignats de tot el planeta i de totes les classes socials».

El ponent també va fer referència al moviment del 15-M, el qual «intenta transformar l'estat latent de revolta provocat per la crisi econòmica en un moviment de regeneració. Té l'ambició de durar i, amb responsabilitat i constància, ha pres mesures organitzatives per ser un motor de canvi. Però no estic segur que sigui conscient de les seves febleses».

Tresserras va acabar el seu discurs amb unes paraules que palesaven el paper decisiu de la universitat: «Tenim un paper econòmic, avui reconegut per tothom. I tenim també una missió social, imprescindible en l'estadi democràtic de la civilització, que consisteix a continuar fent l'impossible perquè l'home i la dona de carrera siguin unes persones cultes, això és, unes persones que tinguin prou referències per comprendre les causes dels fenòmens socials; prou amplitud de visió per situar-los en el seu punt de la història; prou lucidesa per veure les conseqüències que se'n deriven; prou sensibilitat per assumir que han d'intervenir-hi, prou realisme per tenir en compte que els seus judicis són imperfectes i prou energia moral per no arrugar-se davant de les dificultats.»

Poc abans del lliurament dels premis extraordinaris de Doctorat de la URL 2010-2011 a càrrec de la Dra. Esther Giménez-Salinas, el Cor de la Universitat Ramon Llull va interpretar tres peces musicals (*El rossinyol*, *L'empordà* i *Good news*), que van arrancar forts aplaudiments de tots els assistents a l'acte.

Un paper estratègic

Posteriorment, Antoni Castellà, secretari general d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, va expressar que la URL és un referent pel seu sistema de governança, especialment per l'aportació que pot fer al sistema públic. «Al cap i a la fi, és veure com som capaços d'aprofundir en autonomia universitària, real, que vingui lligada amb el que és retre comptes i un model de finançament molt lligat al contracte programa. En els dos àmbits, tant amb l'oferta de programació, especialment en la d'excel·lència, com en els models de governança, crec que el paper de la URL serà estratègic, una vegada més, des de la perspectiva d'aportació al país», va assegurar Castellà.

Per la seva banda, el cardenal Lluís Martínez Sistach va posar en relleu el paper de la URL com a referent de la formació en valors dels estudiants. En aquest sentit, va recordar el recent conveni de col·laboració signat entre la URL i la Delegació de Pastoral Universitària de l'arquebisbat de Barcelona, mitjançant el qual es vol potenciar l'esperit artístic latent en l'interior de tots els membres de la comunitat educativa en el marc de les arrels espirituals i cristianes. Així mateix, va insistir en el fet que «la URL enriqueix l'àmbit universitari amb la visió que dona de la persona i de la societat, a la llum de l'humanisme cristià i dels valors de l'Evangeli».

Després va intervenir el president del Patronat de la Fundació URL, Leopoldo Rodés. Va afirmar que «en

acabar la celebració dels vint anys de la URL, s'obre una nova etapa plena de projectes de creixement, que auguren un gran futur i nous passos en el nostre camí per assolir l'excel·lència. En primer lloc, un nou i gran impuls en l'activitat de recerca, com el projecte Aristos Campus Mundus, en què ja s'han posat en marxa grups de recerca i trobades docents entre les universitats de Deusto, Comillas i la URL. En segon lloc, comença a fer-se visible el nostre esperit d'internacionalització. Tenim moltes expectatives posades en els primers contactes d'intercanvi i col·laboració que s'han establert amb les universitats nord-americanes de Boston College, Fordham i Georgetown».

La força dels joves

L'acte va acabar amb la intervenció de la rectora de la URL, Esther Giménez-Salinas. Va tenir un record emocionat per al «nostre estimat P. Ignasi Salvat, que es trobaria entre nosaltres molt orgullós, com cada any, assegut a primera fila i satisfet de la seva doble pertinença a Esade i a la Ramon Llull, somrient i confiat en el futur».

La Dra. Giménez-Salinas va parlar de la crisi «sense precedents» que vivim actualment: «No és només el panorama econòmic el que es troba en crisi; és tota la societat occidental que no acaba d'entendre que el seu "vell món" s'enfonsa i no hi troba sortida. Un sector molt important de la població —els joves— han pres els carrers: primer, als països àrabs, per reclamar democràcia; després, als països de l'anomenat primer món per demanar una altra democràcia, una "democràcia real".»

La rectora de la URL va comentar també que és temps de revisió dels sistemes de governança. «Ho veiem en les universitats públiques, però també és necessari per a nosaltres. La complexitat del sistema universitari fa que haguem de treballar encara més en comú», va observar. Finalment, Esther Giménez-Salinas es va adreçar als joves: «Sou la generació més ben formada de la història, i això sempre serà un valor. Segurament no podreu reproduir el món en què heu nascut; no passa res, no tot era bo. En canvi, sou ecologistes perquè estimeu el medi ambient; valents, perquè no hi enteneu, de fronteres; solidaris, perquè us impliqueu amb els problemes; imaginatius, perquè ja no podeu comprar-ho tot... Fins ara us criticàvem perquè dèiem que éreu apolítics, que res no us mobilitzava. Però heu demostrat que quan toca sí que sortiu al carrer, sí que hi enteneu, en política.»

La FJM centrarà l'atenció del nou curs en el camp de les arts

L'assagista Ricard Torrents va pronunciar la lliçó inaugural

M.A.C.
Barcelona

La Fundació Joan Maragall (FJM) va inaugurar el dilluns 10 d'octubre el curs 2011-2012. En un acte celebrat a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona, i presidit pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, el nou president de la FJM, Josep M. Carbonell, va anunciar «el desig de la Fundació d'intensificar l'atenció en el camp de les arts, tant plàstiques, visuals com musicals». «La programació d'enguany —va afegir el Dr. Carbonell— es pot emmarcar en uns objectius generals de l'entitat: creació de pensament, de voluntat de diàleg amb els diversos àmbits de la cultura, d'arribar a ser un espai de convocatòria de l'univers cristià, intel·lectual, universitari, cultural, diocesà i, evidentment, del nostre país.»

El Dr. Josep M. Carbonell, que va substituir en el càrrec el Dr. Antoni Matabosch el 30 de juny passat, va destacar que el nou curs de la FJM «s'ha de situar en termes de continuïtat i consolidació en el diàleg fe i cultura». També va reconèixer que, «tot i les dificultats econòmiques, que com tot el nostre entorn estem patint, hem pogut seguir oferint una reflexió, uns cicles i unes publicacions de qualitat i útils a tot aquell ampli col·lectiu que es preocupa pel diàleg entre la fe i la cultura amb esperit obert i conciliar».

Grans novetats

El president de la FJM va parlar sobre la col·laboració amb la Fundació Sagrada Família i amb el Ministeri d'Afers Exteriors, a través de l'organisme Acció Cultural Espanyola, per tal d'organitzar al Braccio di Carlo Magno de la Ciutat del Vaticà l'exposició *Gaudí i la Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat*, comissariada per Daniel Giralte-Miracle, que reflectirà la relació entre l'art, l'arquitectura i la transcendència en l'obra més emblemàtica d'Antoni Gaudí. La mostra, que es podrà visitar del 24 de novembre del 2011 al 15 de gener del 2012, es complementarà amb una sèrie d'activitats institucionals i acadèmiques per donar a conèixer diversos aspectes de l'Església i la cultura catalanes, tant del temps de Gaudí com de l'actual.

El Dr. Carbonell va comunicar també que Carles Torner és el nou director de la revista *Qüestions de Vida Cristiana*, editada en col·laboració amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat, en substitució de Ramon Pla i Arxé, i que la

FJM està «explorant l'obertura a altres àmbits de les arts», que es concreta en la col·laboració amb SIGNIS, a través de l'activitat de cinema espiritual.

Constel·lació creativa

La lliçó inaugural del curs va anar a càrrec del Dr. Ricard Torrents, rector fundador de la Universitat de Vic i president de la Societat Verdaguer, que portava per títol: *Art, literatura i pensament versus contemporaneïtat: Antoni Gaudí, Joan Maragall...* Professor, crític literari i assagista, el Dr. Ricard Torrents (Folgueroles, 1937) té una obra que va dels estudis literaris sobre Jacint Verdaguer i la traducció

d'autors alemanys fins als assaigs sobre universitat i educació superior. És membre de l'Institut d'Estudis Catalans, secretari de la seva Secció de Filosofia i Ciències Socials i professor emèrit de la Universitat de Vic.

En la seva ponència, el Dr. Torrents va abordar un dels moments més creatius del binomi cristianisme i cultura en la història de l'Europa moderna. «És el moment protagonitzat per tota una constel·lació d'intel·lectuals i artistes catalans, a cavall dels segles XIX i XX»: Joaquim Ruyra, Josep Carner, Pau Casals, Felip Pedrell, Joaquim Mir, Josep Llimona, Josep Puig i Cadafalch, Eusebi Güell, Francesc Macià, Lluís Companys...

El Dr. Ricard Torrents, Mons. Sebastià Taltavull i el Dr. Josep M. Carbonell, durant l'acte.

«El nou curs de la FJM s'ha de situar en termes de continuïtat i consolidació en el diàleg fe i cultura»

El conferenciant va optar per posar en relleu Joan Maragall i Antoni Gaudí «com a pròxims i allunyats, que es mouen en la mateixa òrbita». El Dr. Ricard Torrents va assegurar que, «si bé han caducat molts dels programes ideològics concomitants, en perdura viva l'obra de creació que ha fet dir que el segle XX és el "segle d'or" modern de la cultura catalana, entesa com a creació de pensament i art».

Eix identitari

Durant la lliçó, el professor Torrents es va centrar en el poeta Joan Maragall i l'arquitecte Antoni Gaudí, «no tant per la seva relació personal ni per l'atracció de les seves obres en la posteritat, com per les afinitats creatives d'art, d'una banda, i pel sentit de pertinença, de l'altra, generador d'identitats personals i de poble; fins al punt que les seves obres es poden considerar un eix identitari que travessa tota una constel·lació, que pot portar el nom de

constel·lació Maragall-Gaudí».

«Contemplar aquests astres del cel de l'art i la poesia —va explicar el Dr. Torrents— vol dir mirar el firmament cultural d'avui amb la mirada dels clàssics des de la posició que ens és donada a aquesta banda de l'hemisferi occidental mediterrani.» Antoni Gaudí i Joan Maragall són «uns personatges significatius per a la nació catalana. Tots dos van llegir el seu esperit al segle XX». El ponent va recordar que fins i tot Maragall va escriure sobre l'arquitecte de la Sagrada Família el següent: «Aquest home és un poeta.» Així mateix, va dir que «cal reivindicar la dimensió filosòfica de Maragall» i que la «universitat catalana té «un deute acadèmic» i «un compromís civil» amb l'autor del *Cant espiritual*.

Ajut de formació

El Dr. Carbonell va anunciar la concessió de l'ajut de formació per al projecte *L'òpera «Moisés i Aaron», d'Arnold Schönberg*, que portarà a terme Josep Barcons i Palau, llicenciat i màster en Humanitats per la UPF, amb premi extraordinari de Llicenciatura, i llicenciat en Guitarra Clàssica pel Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona. A banda de la seva activitat compositiva, Josep Barcons combina les seves principals línies d'investigació amb les àrees de la lingüística, la filosofia de la religió i l'anàlisi musical.

En l'estudi, que realitzarà amb l'ajut de la FJM, Josep Barcons es planteja la hipòtesi que les inquietuds espirituals del compositor Arnold Schönberg (Viena, 1874 - Los Angeles, 1951) es veuen reflectides en la seva obra no tan sols a nivell temàtic, sinó també a nivell poètic. Alhora que la seva evolució espiritual el du de l'aconfessionalitat al protestantisme i al judaisme, en títols com l'oratori *L'escala de Jacob* o l'òpera *Moisés i Aaron*, el compositor vienès avança en la formulació d'un llenguatge musical —primer l'atonalitat i després el dodecafonisme— que serà fonamental per al desenvolupament de la música del segle XX.

Amb les paraules de Mons. Sebastià Taltavull es va cloure l'acte inaugural del nou curs de la FJM. «En aquesta Fundació hi ha un clam, una crida, que obeeix a un dels misteris més grans de la nostra fe: l'encarnació. Gaudí i Maragall en són bons exemples. Cadascú té la seva missió, des del geni d'aquests dos creadors o des de la senzillesa de la vida quotidiana de tots nosaltres. No hi ha dubte que fent Església fem país, però fent país també fem Església», va subratllar el prelat.

El bisbe auxiliar de Barcelona va tenir paraules d'agraïment per «la magnífica tasca» desenvolupada per Mn. Antoni Matabosch, president de la FJM durant els seus primers vint-i-dos anys de vida. Mn. Matabosch no va poder assistir a l'acte perquè era a l'estranger en una trobada interreligiosa. «Que un laic cristià hagi fet el relleu d'un prevere al capdavant de la FJM és signe d'un gran amor a l'Església i a tota la comunitat», va manifestar Mons. Taltavull.

«L'Església ha de tenir una veu pública més clara»

Josep M. Carbonell, president de la Fundació Joan Maragall

Carme Munté

Després d'una trajectòria intensa en l'àmbit polític i social, fidel sempre al seu compromís amb l'Església, Josep Maria Carbonell, als seus 54 anys, plasma ara aquest bagatge en una doble responsabilitat: com a degà de la Facultat de Comunicació Blanquerna (URL) i com a president de la Fundació Joan Maragall. Des d'aquesta doble vessant, posa en pràctica aquest concepte de Benet XVI que tant li agrada: el de minoria creativa.

La Fundació Joan Maragall ha estat des dels orígens un Atri dels Gentils en el diàleg amb el món de la cultura i de la no-creença. En alguns sectors és punt de referència, però cal fer un pas més important de cara a la projecció exterior?

En efecte, des de fa un parell d'anys, i molt empès pel Sant Pare, i amb l'encàrrec precís del Pontifici Consell per a la Cultura, sentim a parlar molt de l'Atri dels Gentils com la voluntat de l'Església de sortir a l'encontre d'un gran segment de la població que avui es mou entre l'agnosticisme i la indiferència. Nosaltres, com a Fundació Joan Maragall, ens vam plantejar ser com una mena d'Atri dels Gentils *avant la lettre*. No vam formular aquest concepte però, de fet, la nostra intuïció fundacional era precisament aquesta. Així, el primer simposi internacional que vam organitzar el vam fer a l'Ateneu Barcelonès, en un espai de la societat civil i cultural de Barcelona. Certament que podem fer més, i crec que estem cridats a empènyer amb més força aquest diàleg. Un diàleg fet des de la nostra identitat com a fundació eclesial cristiana, i obert a la problemàtica i als desafiaments que viuen els nostres conciutadans.

Si parlem de l'evolució i de la recepció d'aquest diàleg, estem en un bon moment?

Catalunya té unes institucions eclesials molt respectades al país. No únicament penso en la Fundació Joan Maragall, sinó també en la Facultat de Teologia, la Universitat Ramon Llull, Montserrat, Poblet... i moltes institucions que en la vida quotidiana són exemple de compromís social. El diàleg amb la societat passa bàsicament per dos eixos: d'una banda, el diàleg fe-cultura; de l'altra, el compromís eclesial al costat dels més febles. L'Església, en els dos àmbits, fa una tasca molt positiva. Així mateix, la visita del Sant Pare amb motiu de la dedicació de la Sagrada Família ha donat un impuls a la presència pública de l'Església a la nostra ciutat i al nostre país. D'aquí a uns quants anys parlarem d'un abans i d'un després de la visita del Sant Pare, no únicament perquè hi ha hagut una part de la ciutadania de Barcelona que s'ha reconciliat amb el temple, o perquè la Sagrada Família s'ha convertit en una icona de referència mundial, sinó també perquè la ciutat i el país han visualitzat una certa recuperació de les nostres més fondes arrels culturals. No estem tan secularitzats com alguns diuen, ni tampoc tan descristianitzats

Agustí Codinach

com alguns voldrien. Existeix una empremta fonda del cristianisme a la nostra societat.

Mn. Antoni Matabosch, que ha estat durant 22 al capdavant de la Fundació Joan Maragall, ha lamentat que en tot aquest temps no s'hagi pogut fer realitat el somni de crear un centre cultural catòlic en un edifici històric de la ciutat de Barcelona. És aquest un repte actualment?

Aquest és un tema sobre el qual estem treballant. Precisament per la necessitat de visibilitzar la fundació, seria clau situar físicament les activitats i la projecció de la fundació en un edifici històric. No hem pogut concretar-ho fins ara, però veurem si en els propers anys ho podem fer. Jo crec que serà possible i, en aquest sentit, estem pensant en un lloc que reuneixi dues condicions: que sigui emblemàtic i que tingui una certa centralitat ciutadana. Això no és fàcil, però estem intentant fer un esforç perquè això representaria un salt qualitatiu en l'evolució de la projecció de la Fundació Joan Maragall a la ciutat i fins i tot a Catalunya.

Se sent membre d'aquesta minoria creativa de què parla Benet XVI? Quines són les característiques d'aquesta minoria creativa?

És un concepte que a mi m'agrada molt, perquè vol dir que l'espai propi de l'Església ja no és el del poder, sinó el de la influència, i en aquest sentit ens aporta una perspectiva francament interessant. Una minoria creativa capaç d'interpel·lar la vida de la gent, capaç de donar una visió del món que trenqui els «ídols de fang» que envolten massa la nostra vida. Una minoria creativa que obri un horitzó de sentit i d'esperança a un món tal vegada massa desorientat. En aquest sentit, em sento membre d'aquesta minoria creativa i em sento membre de l'Església, amb tots els seus avatars.

«Catalunya té unes institucions eclesials molt respectades»

«La veu de l'Església es fa sentir poc»

La seva trajectòria professional ha estat molt vinculada al món de la política i dels mitjans de comunicació. S'ha sentit respectat en la seva vivència de la fe?

Certament que en alguna ocasió he tingut la desconfiança d'algunes persones per aquest fet, però, amb franquesa, crec que la gent ha sabut que formava part de la meua identitat i m'ha respectat.

Però en algun moment sí que ha alertat que es viu un catolicisme acomplexat.

És cert, probablement marcats encara per un cristianisme oficial del temps del franquisme, en els darrers 25 anys hem anat amb molta produència i de forma un pèl acomplexada a l'hora de plantejar la projecció pública de l'Església. Ja han passat molts anys des de la dictadura, i l'Església ha de tenir

capacitat de proposar el seu projecte amb la màxima transparència, senzilla, convicció, fermesa i diàleg. Com deia Joan Pau II, no tinguem por de dir el que pensem, però diguem-ho bé. Hem de sortir com una Església unida, que eviti comportaments sectaris, perquè si sortim units i amb força serem força de sentit.

El passat, però, pesa molt, oi?

Sí, el passat té molt pes, però especialment en algunes zones d'Espanya que han viscut tots aquests processos de canvi i transformació amb unes dinàmiques diferents. Fins i tot, hi ha sectors de l'Església espanyola que els pesa tant la nostàlgia d'èpoques passades, que potser ja els agradaria un cert retorn al passat. Encara trobem avui dia manifestacions eclesials —publicacions, webs— que

reivindiquen un catolicisme que torni a ser el nucli que condicioni la vida, el poder i l'espai públic. El fet, però, és que el catolicisme i el cristianisme ja no es troba en el nucli central de l'imaginari dels espanyols i dels catalans. Avui, el cristianisme es troba en els marges d'aquest imaginari i és des d'aquí com nosaltres hem d'anunciar la bona nova de l'evangeli.

És així com el cristianisme esdevé valor contracultural?

Es tracta d'una inculcació crítica del cristianisme, perquè sempre que el cristianisme s'ha inculcat històricament, si s'ha acomodat, ha perdut en part la seva identitat.

Quins són els valors que pot aportar en aquest temps de crisi? Ha de tenir una veu pròpia?

L'Església i el cristianisme hauria de tenir una veu pública més clara, més esperançadora, que arribés més al cor de la gent, tant dels creients com dels no creients. Aquest és un camí que l'Església ha d'explorar amb més força, perquè actualment la seva veu es fa sentir poc. La veu pública de l'Església ha de concretar-se en aquells grans temes que afectin la dignitat de la persona, de la comunitat i els avatars del món. Sabem que l'Església no té respostes tècniques, però sí que ha de poder adreçar-se sobre els temes de fons. Per tant, una estratègia de presència en els mitjans és una necessitat bàsica.

Quins són els reptes que es planteja com a nou degà de la Facultat de Comunicació Blanquerna (URL)?

Consolidar la facultat i obrir-la a estudiants d'Espanya i Amèrica Llatina. També tenim a mans un futur grau que estem estudiant per desenvolupar: grau de relacions internacionals. Seria el primer grau que es faria a Catalunya. Així mateix, un dels temes que m'he posat com a prioritat és la internacionalització de la Facultat.

Una sèrie d'animació que fomenta els valors de l'humanisme cristià

«En clase con Jesús» pretén apropar la figura i el missatge de Jesús als infants

M.A.C. / Barcelona
Il·lustracions: TDPRESS

En clase con Jesús és una sèrie d'animació 3D, realitzada per la revista pedagògica *Área Educativa*, la productora de televisió d'inspiració catòlica TDPRESS i l'estudi d'animació Animatek, i distribuïda per Goya Producciones. Orientada al foment dels valors humans i l'educació catòlica dels menuts de la casa, té com a objectiu principal apropar la figura i el missatge de Jesús als infants de Primària del segle XXI.

Aquesta obra ensenya d'una forma divertida els passatges de l'Evangeli a través de les aventures d'un infant d'avui que es diu Jesús. Es tracta d'un nen que comparteix les mateixes situacions que els seus companys de classe, però que les viu d'una forma exemplar. Els nois es veuran identificats amb els personatges que apareixen als diversos episodis i comprendran millor el missatge que Jesús els vol transmetre.

Goya Producciones és una productora de televisió independent, creada l'any 2000, que es dedica bàsicament a la producció de programes de divulgació històrica, artística, científica i religiosa per a televisió. Entre les seves sèries documentals, destaquen *El origen del hombre*, *Los primeros cristianos* i *La cultura de la vida*. En el gènere biogràfic cal esmentar els programes sobre sant Pau i san Josep de Calassanç. En el gènere d'investigació històrica, té especial interès *El santo Grial* i *El sudario de Oviedo*.

Jesús, molt proper

Miguel Ángel Barbero, autor del guió de *En clase con Jesús* i tutor al col·legi marianista de Nostra Senyora del Pilar de Madrid, explica que «els dibuixos animats de la nostra sèrie són com les "composicions de lloc" de les quals sant Ignasi de Loiola parla als seus exercicis espirituals, i que fan

concebre un Jesús molt i molt proper i preocupat per cadascun de nosaltres, del qual és molt difícil no enamorar-se».

Una de les claus d'aquesta «aventura audiovisual» ha estat traslladar Jesús als temps actuals. «A Jesús

l'hem vist sempre amb sandàlies, túnica i, en la majoria d'ocasions, ja gran. Ens vam adonar de la potència que té Jesús fet infant per transmetre als mateixos nens la manera d'afrontar la realitat complexa en què viuen i com poden ser els seus seguidors enmig de la voràgine en què aquests temps ens tenen submergits», afirma Barbero.

«Una de les característiques principals de *En clase con Jesús* —assegura Miguel Ángel Barbero— és la seva versatilitat. Pot fer-se servir des de la classe de religió fins a la catequesi, passant pel saló de casa. Els vídeos, tot i que fan especialment referència al que passa al col·legi i a la classe on va Jesús, estan pensats per afrontar conflictes quotidians que en qualsevol àmbit tenen incidència i és una excusa perfecta per abordar-los d'una

manera atractiva i suggeridora en família.»

Segons Barbero, «el nostre màxim exponent com a educadors cristians és Jesús de Natzaret i el nostre compromís és intentar portar-lo, malgrat les nostres limitacions, al nombre més gran possible de nens i nenes. Aquesta és la nostra missió i per això hi dediquem la nostra il·lusió i el nostre esforç. Els nostres criteris a l'hora d'elaborar els guions estan marcats pel relat evangèlic de les Benaurances, que sintetitzen les virtuts del cristià que intentem transmetre i infondre als nens.»

S'han elaborat ja sis capítols. Amb els quatre primers (*Los deberes de Jesús*, *Copiar o no copiar, esa es la cuestión*, *Carlos el holgazán* i *La venganza de Clara*) s'ha editat un pack. «Ara estem treballant en els capítols setè, vuitè i novè. La idea és continuar amb una segona sèrie de set capítols amb una altra línia argumental, encara que sempre amb Jesús fet infant com a protagonista», afegeix Barbero.

Més informació: Goya Producciones, tel. 915 483 875, www.goyaproducciones.com; TDPRESS, tel. 917 312 063, www.tdpres.es.

Gent de casa

Reina Margarida de Prades, discreta i pietosa

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

En un modest lloc a l'entrada de la nau, al cantó de l'Evangeli de l'església del reial monestir de Santes Creus, ben lluny de les egrègies tombes dels reis Pere III i del seu rebesavi Jaume II, una petita i modesta arqueta, a mitja paret, conté les restes de la discreta i pietosa reina Margarida de Prades, una dona senzilla, sense ambicions personals, a la qual la història situà de filla dels comtes de Prades a reina consort d'Aragó, València, Mallorca, Sardenya, Còrsega i Sicília, duquesa d'Athenes i Neopàtria, comtessa de Barcelona, Rosselló, Cerdanya i Empúries.

Margarida de Prades havia nascut probablement al castell de Falset entre el 1387 i 1388, filla de Pere de Prades, baró d'Entença i de Joana de Cabrera, de la nissaga dels vescomtes de Cabrera, comtes d'Osona i per

branca materna de Foix.

De ben jove entrà com a dama de companyia al servei de Maria de Luna, esposa del rei Martí I. A la cort visqué el drama de la mort de la reina Maria i de Martí el Jove, únic descendent del rei Martí, el qual, veient-se sense successió, es casà amb Margarida, que tenia vint-i-un anys, al palau de Bellesguard el 17 de setembre de 1409. La cerimònia va ser oficiada pel papa Benet XIII.

Poc després, el maig del 1410 i sense haver assolit donar-li un hereu, el rei Martí moria i Margarida adoptà la posició de reina viuda discreta i sense presència pública. El 1415 es casà en secret amb el noble valencià Joan de Vilaragut i Àlvarez de Haro, del qual tingué un fill, Joan Jeroni, el 1416. Pel 1420 el matrimoni es retirà al monestir barceloní de Valldonze-

lla, però el 1422, de nou viuda, va professar com a monja cistercenca, passant l'any següent al de Bonrepòs, al Priorat, del qual fou abadesa el 1428. Va morir a Riudoms el 23 de juliol del 1429 durant una epidèmia de pesta, sent el seu cos sebollit a Bonrepòs primer i, en extingir-se aquest monestir, traslladat a Santes Creus, tomba que no fou profanada quan el monestir va ser abandonat el 1835.

Margarida de Prades fou una dona discreta i pietosa; també de gran bellesa, «una de les més belles senyores que hom sabés en lo món», diu Pere Tomic. Culta i intel·ligent, arreu on anà tingué al seu costat una petita cort de poetes. Jordi de Sant Jordi, Arnau d'Erill i altres la lloen i fins el marquès de Santillana li dedicà un cant fúnebre a la seva mort.

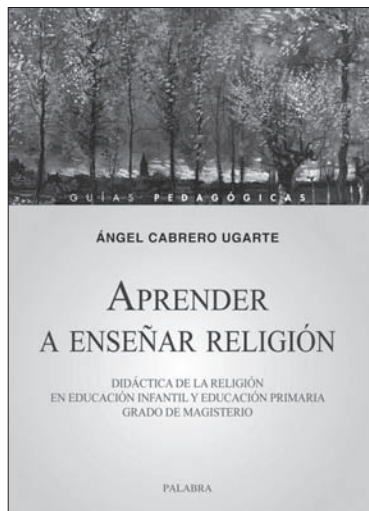
Fermament religiosa, tot i que no fet públic pel seu estatus de reina vídua, contragué matrimoni canònic amb Joan de Vilaragut i tots dos, abans dels quaranta anys, ja feren vida monàstica, professant com a monja cistercenca tan bon punt restà de nou viuda.

La imaginació ha teixit la seva existència de llegendes, però el cert és que fou una dona amb una formació acurada i, sens dubte, amb un sentit del regne per damunt de tot, però amb humilitat i una lliçó pel que fa a la manca d'ambicions personals.

• Per saber-ne més: *Margarida de Prades*, d'Eufemià Fort i Cogul (Editorial Dalmau, 1960).

Llibres

Gran responsabilitat

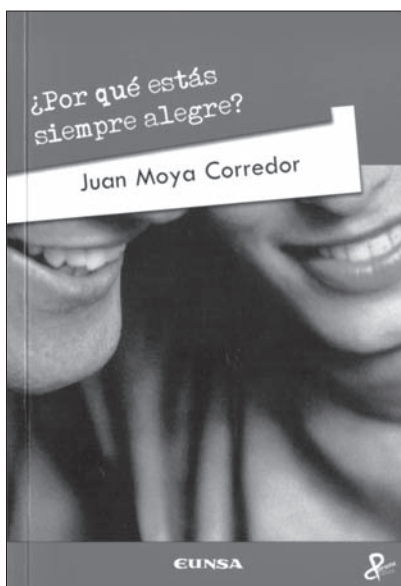
El professor de Religió té una responsabilitat importantíssima: portar el missatge cristià als infants perquè creixin amb el goig de la fe. Aquest manual pretén ser una ajuda per a molts professors que s'enfronten amb aquesta tasca. Aquí es reflecteixen les recerques i les experiències de l'autor, durant molts anys al capdavant del Departament de Didàctica de la Religió del Centre Universitari Villanueva, de la Universitat Complutense de Madrid.

Ángel Cabrero Ugarte, *Aprender a enseñar Religión*. Ediciones Palabra, Col·lecció Guías Pedagógicas, 2011, 192 pàg.

Alegria cristiana

Vius amb alegria la teva fe cristiana? Ets conscient dels motius que tens, com a cristià, per ser una persona alegre? Saps explicar als altres, amb senzillesa i claredat, per què el cristià ha de ser optimista en totes les circumstàncies de la vida? O sents un cert «complex» davant dels que diuen sentir-se més «lliures» sense allò que anomenen «lligams» morals? El capellà Juan Moya, doctor en Dret Canònic, intenta donar resposta a aquestes i altres preguntes.

Juan Moya Corredor, *¿Por qué estás siempre alegre?* Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Persona y Cultura, 2011, 142 pàg.

La grandesa de Déu

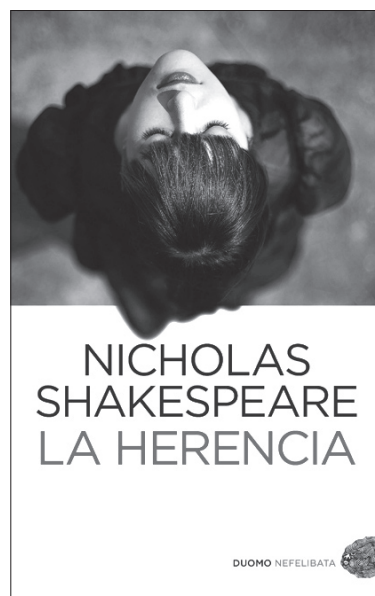
En aquest volum s'han recollit els darrers articles que Mn. Francesc Nicolau ha anat publicant setmanalment al nostre setmanari. L'autor, que ja va publicar el 1993 el llibre *Estrelles i galàxies*, ha anat posant al dia les diverses novetats que la ciència ha anat descobrint aquests anys en l'àmbit de l'astronomia. Com explica Mn. Nicolau, el darrer objectiu és «donar a conèixer allò que ens fa veure la grandesa de Déu en la creació».

Francesc Nicolau i Pous, *L'univers de les galàxies*. Editorial Claret, Col·lecció Cultura i Pensament, 2011, 220 pàg.

El perdó i la llibertat

Francesc Faus, capellà de la prelatura de l'Opus Dei i escriptor, que va tenir el privilegi de conèixer Josep Maria Escrivà de Balaguer, recorda en aquestes pàgines una faceta especialment atractiva del sant: la capacitat de perdonar i l'amor per la llibertat. Amb un estil senzill i basat en una recerca històrica rigorosa, aborda les actituds de pau que Escrivà va mantenir durant un període extremament difícil: el de la guerra civil espanyola.

Francesc Faus, *Un home que sabia perdonar*. Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra, 2011, 110 pàg.

Missió imprevista

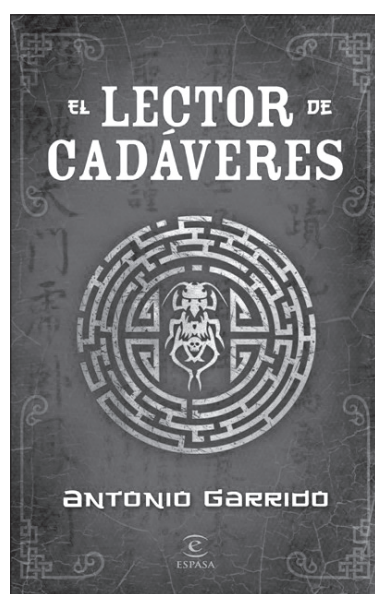
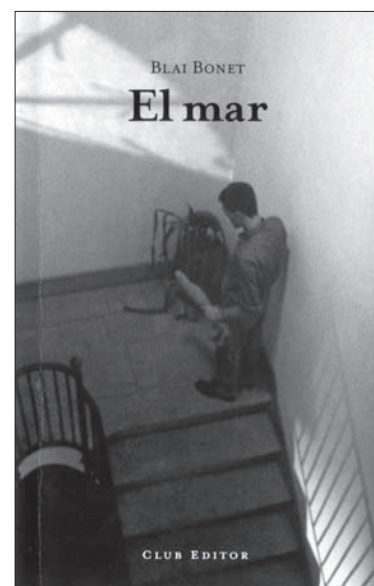
El jove Andy Larkham arriba tard al funeral del seu antic professor. I no únicament això, sinó que entra en una altra capella. Avergonyit del seu error, es queda fins al final del servei i esdevé per aquest fet l'hereu de vint milions d'euros. Poc després descobreix que, juntament amb la suma de diners, ha heretat una missió que ha de complir. Aquesta el porta a involucrar-se en una trama l'origen de la qual es remunta al genocidi armeni a la Turquia del 1915.

Nicholas Shakespeare, *La herencia*. Duomo Ediciones, Col·lecció Nefelibata, 2011, 376 pàg.

Al caire de l'abisme

Blai Bonet (1926-1997) va ser un dels grans escriptors en llengua catalana del segle XX. El 1958 va publicar la novel·la *El mar*. Els seus protagonistes són diversos nois d'uns vint anys que viuen en un sanatori per a tuberculosos, devorats interiorment per una mort segura i un anhel imperiós de viure. En aquesta edició s'ofereix un epíleg a càrrec de Xavier Pla sobre l'evolució del mecanoscrit durant la censura. Agustí Villaronga va portar el 2000 la novel·la al cinema.

Blai Bonet, *El mar*. Club Editor, Col·lecció El Club dels Novel·listes, 2011, 270 pàg.

Investigació criminal

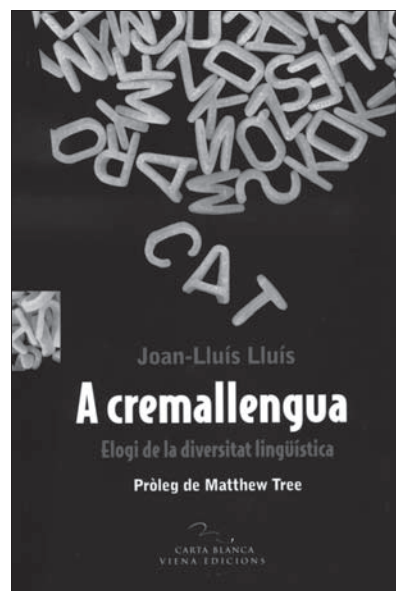
Inspirada en un personatge real, aquesta novel·la narra la història d'un jove d'origen humil la passió i determinació del qual el van conduir des del seu càrrec com a enterador als Camps de la Mort de Lin'an fins a deixeble avantatjat en la prestigiosa Acadèmia Ming. Allí, envejat pels seus mètodes pioners, despertarà la curiositat de l'emperador, que el convocarà per rastrejar els crims atroços que, un rere l'altre, amenacen d'aniquilar la cort imperial.

Antonio Garrido, *El lector de cadáveres*. Espasa Libros, Col·lecció Espasa Narrativa, 2011, 540 pàg.

Tresor lingüístic

Cada llengua atresora la seva manera única de concebre la realitat. Aquest llibre és un elogi de la diversitat lingüística. Amb les seves cròniques breus publicades a la revista *Presència*, sempre amenes i accessibles al lector no especialitzat, el periodista i escriptor Joan-Lluís Lluís ens mostra l'enorme valor de la riquesa de les llengües del món, alhora que dona veu a les llengües en perill d'extinció que els intents d'uniformització lingüística volen relegar al silenci.

Joan-Lluís Lluís, *A cremallengua*. Elogi de la diversitat lingüística. Viena Edicions, Col·lecció Carta Blanca, 2011, 158 pàg.

Crítica literària

L'art de guarir

El metge d'Atenes, premi Ciutat de Palma Llorenç Villalonga de novel·la 2010, es va presentar a la biblioteca municipal de Llinars del Vallès el 16 d'abril passat. Es tracta d'una novel·la que ens transporta a la Grècia clàssica de la mà d'Alexandre, el metge d'Atenes, condeixeble d'Hipòcrates. L'autora la subtitula «Una novel·la sobre l'art de viure a la Grècia d'Hipòcrates», i me n'atrau una part de la dedicatòria: «Als doctors... per haver dedicat, amb esperit hipocràtic, gran part de la seva vida als malalts.» I això de «l'esperit hipocràtic» què és?

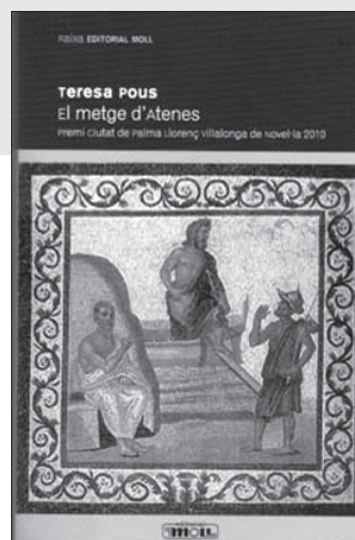
Ja fa temps vaig fer un viatge literari de la mà de Javier Reverte amb *Corazón de Ulises* (2006). Ara hi torno, després de llegir *El metge d'Atenes* perquè farà bé qui es disposi a llegir-lo documentar-se sobre aquesta època de la Grècia anomenada clàssica. Entre els segles VI i V aC amb la paraula i amb les mans, guiades per la intel·ligència, es comença a Grècia una autèntica revolta per a la humanitat: sorgeix la filosofia, la ciència, i una medicina que ja és tècnica i científica; noms com: Alcmeó de Cròtona, Diocles de Caristo, Hipòcrates, Plató, Aristòtil, Galè... reviu, en el discurs sobre la salut essent el perfil d'una manera de pensar que alhora demana una conjunció entre «saber», «sentir» i

TERESA POUS
El metge d'Atenes.
Editorial Moll, 2011, 278 pàg.

«fer». El *Corpus Hippocraticum*, que té com a referent i primer impulsor Hipòcrates (part de la seva vida es perd en la llegenda, i mor a Larissa el 380 aC), és ple de recomanacions terapèutiques, màximes assenyades, normes ètiques: no hi ha malalties sinó malalts, l'art (*tékhnê*) de guarir consisteix a saber què és allò que es fa, saber per què es fa (no és màgia: és una combinació d'experiència, coneixement, habilitat i reflexió, interrogant el malalt i examinant-ho tot amb molta cura...), l'objectiu de l'acte terapèutic és aconseguir la guarició del malalt (l'alleujament del seu mal), afavorir, no perjudicar (*primum non nocere*), conèixer i intervenir en el principi-cause de la dolença entenen que la guarició va adreçada a tot el cos i no a una sola part... L'art de guarir és un saber al servei de la salut, amb consciència dels seus límits però també de les seves possibilitats. Aquesta és la sensibilitat hipocràtica expressada en aquestes línies amb una simplicitat so-

lament excusada pel límit d'espai i que Teresa Pous recull i vitalitza en la seva novel·la: «Passàvem hores estudiant... sentir el pes de la realitat... entendre el sentit dels límits... la vida és breu... el judici difícil...»

Alexandre és un altre Hipòcrates com ho són, també, les generacions de professionals de la salut que al llarg del temps han posat el seu saber, les seves habilitats, la seva sensibilitat, al servei de la cura i l'alleujament del patiment. *El metge d'Atenes*, molt ben documentat respecte d'allò que tracta, combina els temes del dia a dia (la família, l'amor, la pèrdua, la quotidianitat, la dona...) amb la immersió històrica en una època genial per a la humanitat: basteix l'escenari d'una salut, una cura per aquesta mateixa salut, que

no ens és gens estranya ans, al contrari, ens hi trobem com a ideal a treballar per aconseguir-ho i, val a dir, que, a vegades, tenim la satisfacció de ser testimonis que així és no tant per l'èxit pretès sinó per la professionalitat mostrada.

Noms, llocs, esdeveniments, costums, de l'època formen part del tram de text i ajuden a construir l'escenari on un dels atractius essencials del llibre, al meu entendre, és fer-nos amablement present un estil de vida, una manera d'entendre-la, com Alexandre. «¿Com definiríeu la salut?» li pregunta aquest a Hipòcrates. Importa la pregunta perquè de la resposta en sorgirà això: un estil de vida, una manera d'entendre-la i de viure-la.

Rosa M. Boixareu Vilaplana

Col·labora amb la FCS
Blanquerna-URL i amb l'ISCREB

Crítica teatral

La magnificència del poema del comte Arnau

EL COMTE ARNAU,
de Joan Maragall.

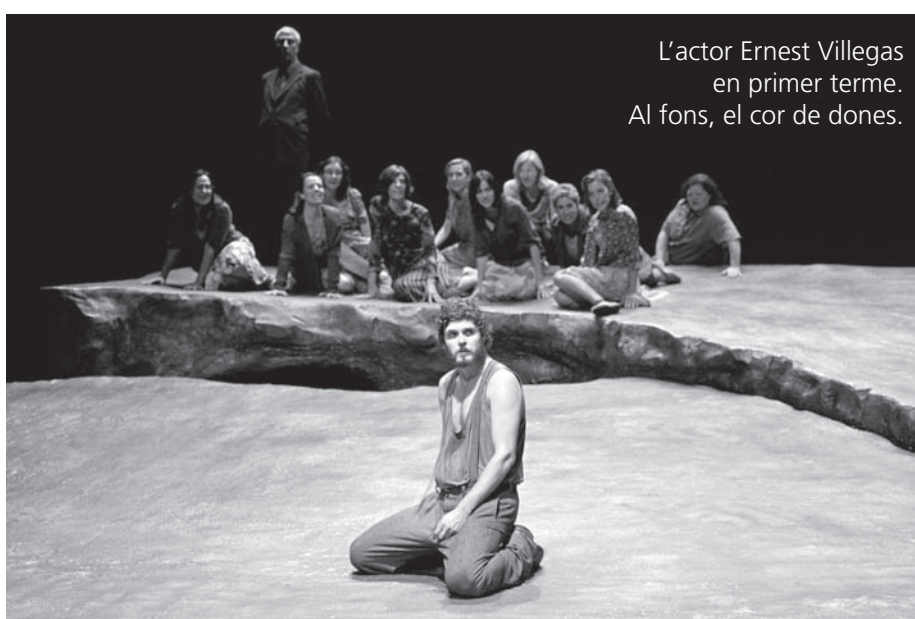
MÚSICA:

Lluís Vidal i Mariona Vila.

INTÈRPRETS: Ernest Villegas, Joan Crosas, Anna Ycobalzeta, Àngels Bassas, Vicenta N'Dongo, Enric Arquimbau i Miranda Gas. Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana.

DIRECCIÓ: Hermann Bonnín. Sala Gran, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona. Fins al 30 d'octubre.

© David Ruano

L'actor Ernest Villegas en primer terme. Al fons, el cor de dones.

Per a molts espectadors d'entressegles XX i XXI, el comte Arnau és aquell personatge que l'actor Pere Arquillué va interpretar el 1994 en una minisèrie dirigida per Lluís Maria Güell i que TV3 va reposar el 2001, amb guió de Xesc Barceló i Doc Comparato, música de Lluís Llach i Joan Albert Amargós, i careta musical de Carles Sabater (Sau). Una versió, per cert, que no va contentar els més mitòmans perquè consideraven que el comte en qüestió havia perdut l'aspra i la dolenteria que la llegenda, les cançons i els poemes li havien atorgat tradicionalment.

El mateix Joan Maragall es delia per

veure'n una representació escènica a principis de segle XX, a partir de l'entusiasme que va mostrar per la llegenda el compositor Felip Pedrell. Però el projecte no va arribar a quallar. Hermann Bonnín l'ha fet realitat ara amb una dramaturgia i una direcció que posen sobre l'escenari tota la magnificència del text i les arrels de la música popular pròpia.

El director, autor de la dramaturgia, fugint de la interpretació més popular i folclòrica que es pot tenir del mite, ha situat en un espai escenogràfic de Jean-Pierre Vergier, que mostra un terreny

esquerdat en pendent —l'espai mitològic i l'espai terrenal—, els principals personatges de la llegenda. El comte Arnau, com se sap, va ser un noble medieval manllevat per la mitologia. A causa de diverses malifetes va ser condemnat a vagar eternament i a cavalcar com a ànima en pena sobre un cavall negre el qual escup flames per la boca i els ulls. Una hipotètica explicació del mite diu que el comte, potser en realitat el noble Arnau de Mataplana, va ser obligat a casar-se als quinze anys amb Elvira, que li doblava l'edat, motiu pel qual es va enamorar d'Adalaïsa, que després va

ingressar al monestir de Sant Joan de les Abadesses, on va morir.

Què faria una cultura sense aquests mites, ni que sovint estiguin engegats pel romanticisme i l'èpica? La cançó del comte Arnau és la narració de la conversa entre el comte, ja condemnat, i la seva muller, Elvira. Hermann Bonnín ha creat un espai de sensacions no només a l'escenari sinó també en tota l'amplitud de la sala Gran del TNC, amb l'entrada estremidora del cor per la part superior de la sala, homes i dones separats a banda i banda de les escalinates que porten al peu de l'escenari, amb el ressò de les notes de la cançó popular, origen del poema maragallià.

La interpretació del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana dona un relleu extraordinari a la posada en escena que després s'encarreguen de resituar amb la paraula poètica tres personatges clau: el poeta (Joan Crosas), el comte (Ernest Villegas) i l'abadessa (Anna Ycobalzeta), un triangle de primer ordre, al qual cal afegir la muller del comte (Àngels Bassas), el corifeu de les veus de la terra (Vicenta N'Dongo) i, encara, tancant el cercle musical, la donzella (una sorprenent Miranda Gas, continuadora de la nissaga Carulla-Gaspeña). *El comte Arnau* és un espectacle irreplicable, inusual, creat al marge de les tendències escèniques actuals, i imprescindible malgrat el risc que representa.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

Actualitats científiques

Últims descobriments sobre el cervell dels adolescents

La revista *National Geographic* en el seu número d'octubre publica un article sobre els darrers descobriments que s'han fet sobre el desenvolupament del cervell a l'època de l'adolescència. L'he vist molt interessant i m'ha semblat bé fer-vos-en un petit resum. Després de l'estudi que feren els Instituts Nacionals de Salut dels Estats Units en més d'un centenar d'adolescents, l'autor ens en posa els resultats i les conseqüències que se'n deriven. Fonamentalment el que s'ha vist és que no hi ha creixement del cervell entre els 12 i 25 anys (cosa que ja se sabia) però sí una extensa remodelació que es pot comparar a una actualització del «cablejat d'una xarxa informàtica». És a dir, que el procés de maduració que es deia acabat als 6 anys, en realitat es fa al llarg de tota l'adolescència. Quines conseqüències té això?

La immaduresa cerebral d'aquesta època comporta conductes desconcertants: que tinguin gust per les emocions fortes, que busquin coses noves i excitants, sensacions que porten a conductes perilloses... Coses potser ja sabudes, però que cal tenir en compte que són senzillament pròpies

del seu cervell que encara «està en obres». Però al mateix temps cal pensar que aquesta etapa té una màxima capacitat d'adaptació, perquè el cervell està «unint cables», i l'educador, si bé ha de tenir paciència amb la manera d'actuar de l'educand, pot aprofir

tar-se d'aquesta adaptabilitat per aconseguir el que convé per a la formació humana del qui té a la seva cura. Hi ha molts aspectes preocupants en la conducta dels adolescents, cert, però és tranquil·litzador contemplar aquests aspectes tan preocupants com a signes que són d'un organisme que es troba aprenent a manejar el seu entorn. Als Estats Units es gasten cada any uns mil milions de dòlars en programes d' aconsellar els adolescents sobre violència, colles, suïcidi, sexe, abús d'alcohol, drogues i altres fonts de problemes, i pocs d'aquests programes serveixen per a res. El que cal és ajudar-los personalment. Amb amor i comprensió, recordant l'adaptabilitat que encara té el cervell jove (sobretot a les àrees frontals del seu desenvolupament). Hi ha pares que es desanimen i no és pas això el que convé. Tenir present que els adolescents, si bé prefereixen la companyia des de la seva edat, encara poden reconèixer que els seus pares tenen «perles de saviesa» per comunicar. Amb paciència es pot aconseguir més del que un pensa. Crec que aquestes consideracions que ens fa l'autor de l'article, David Dobbs, són de les que val la pena tenir present.

L'univers de les galàxies

42. Més dades a favor del Big bang

L'acceptació gairebé universal que té avui dia la teoria del Big bang no ve únicament de la troballa de la radiació del fons còsmic amb les seves fluctuacions tèrmiques sinó que hi ha hagut altres motius ben importants que no podem passar per alt. Un d'ells, la inconsistència comprovada de la teoria de l'«estat estacionari», que era l'única amb base científica que semblava poder-ne ser l'alternativa. I una altra raó és que tots els descobriments posteriors estan conformes amb la teoria del Big bang. No és estrany, doncs, que el cosmòleg Yakov Zeldovitz (1908-1987) el 1982 ja digués: «El Big bang és una idea tan certa com la que afirma que la Terra gira entorn del Sol.» Però avui, després de tres dècades, encara s'han reforçat més les bases d'aquesta teoria.

L'«estat estacionari» s'ha fet insostenible

És la teoria que es proposà com a alternativa a la del Big bang per obra dels austríacs Hermann Bondi (1919) i Thomas Gold (1920) que publicaren el 1948 un article a *Monthly Notices* que exposava la possibilitat d'un *Steady State* (estat estacionari), és a dir, que l'univers en conjunt sigui fonamentalment idèntic a ell mateix en l'espai i en el temps, cosa que vol dir que, encara que es vagi expandint (no es pot negar allò que havia observat Hubble), manté sempre la mateixa densitat perquè va creant al mateix temps noves partícules. Aquesta «creació» seria, és clar, molt dèbil: un àtom per any cada milió de metres cúbics, totalment inobservable, però suficient per mantenir la densitat universal. Aquesta explicació feia que

també rebés el nom de «teoria de la creació continuada» la proposada pels dos físics. És així com pressuposaven un cosmos etern sense creació inicial, sense un principi, sempre semblant a ell mateix.

L'astrònom anglès Fred Hoyle (1915-2001) es féu el gran defensor i propagandista d'aquesta concepció cosmològica. El 1950 ja publicava *The Nature of Universe*, contraposada a *The Evolution of Universe* (1948) de Gamow, descartant el Big bang proposat per aquest autor. Diu: «Tota aglomeració de galàxies, tota estrella, cada àtom ha tingut principi, però no ha estat així per a l'univers mateix. Ell és més que les seves parts, per inesperada, enigmàtica i difícil que sigui aquesta conclusió».

Aquesta postura cosmològica, no es pot negar, tingué, de moment, alguns seguidors, entre altres Jayant V. Narlikar, però de mica en mica els ha anat perdent. A part de la dificultat d'admetre la violació del principi de la conservació en la natura de la matèria i energia, es trobaren amb molts altres inconvenients. Les observacions els eren contràries. La principal objecció que se'ls presentà va ser que els quàsars i altres troballes mostraven que l'univers no era igual en el passat; és cert, doncs, que hi ha hagut una evolució còsmica. Per tant falla la base de la teoria, o sigui el principi cosmològic perfecte, com ells l'anomenaven, segons el qual l'univers en conjunt sempre ha estat igual. Avui dia l'«estat estacionari» com a teoria cosmològica ja ha passat a la història. Això ha fet que la del Big bang hagi obtingut més adeptes, no havent-hi cap altra alternativa que mereixés consideració.

Observacions astronòmiques a favor del Big bang

No podem mencionar-les totes. Diuem-ne només algunes de les més fàcils d'entendre: la quantitat d'heli en el cosmos no podia ser inferior al 23% que ja s'originà en el moment de la gran expansió i, efectivament, enlloc s'ha trobat un percentatge inferior. I si hi ha estrelles amb un tant per cent més alt és, ja ho sabem, producte de la nucleosíntesi estel·lar. La temperatura de 2,735°K de la radiació del fons còsmic és la que correspon exactament a la teoria; una de més baixa hauria estat difícil de justificar. Segons la teoria al moment del Big bang hi havia d'haver aproximadament tants electrons com neutrinos, i això lliga també amb el resultat calculat actualment de 400 milions de fotons per m³ enfront de 330 milions de neutrinos (110 milions de cada tipus) també per m³, que s'han pogut calcular amb força aproximació a partir de les reaccions que produeixen. (Com a cosa que cal notar: aquestes xifres donen que hi ha al cosmos més d'un milió de neutrinos per cada àtom existent.)

I més important, encara, per a l'admissió del Big bang, és el fet que la història de l'univers a partir d'uns primers segons després del seu naixement, que està del tot ben establerta per la teoria, es veu en concordança total amb les observacions astronòmiques. És veritat que no s'han pogut establir encara, amb certesa plena, les etapes més primerenques esdevingudes durant les fraccions mínimes del segon inicial, però això no ens ha de fer pensar que també siguin insegures les etapes següents que ja

estan ben establertes. Quan Gamow exposà la teoria hi havia encara molts interrogants i detalls que s'havien de precisar més. Li sortia que l'edat de l'univers era d'uns 2.000 milions d'anys, cosa totalment incompatible amb el fet ben determinat de l'existència d'estrelles que sobrepassaven els 5.000 milions, i també presentava dificultats la seva exposició de com s'havien hagut de formar els elements químics. Però ara aquestes dues dificultats han desaparegut del tot: sabem que l'edat del cosmos és de 13.700 milions d'anys i que al moment del Big bang només es formà una matèria constituïda en un 77% d'hidrogen i un 23% d'heli, amb algun àtom de liti, i que tots els altres elements s'han sintetitzat en les estrelles. No han desaparegut tan sols aquelles dificultats sinó que s'ha pogut establir tot el curs de l'evolució còsmica a partir de les precisions que s'han fet a la teoria inicial i s'han vist en l'observació plenament confirmades.

És clar que no podem dir que la cosa estigui demostrada apodícticament. Tots els científics estan disposats a acceptar que la teoria no es podria sostenir si sorgís un detall cert, d'observació clara, en contra. Coses així han passat de vegades en la història de la ciència. Però ara com ara, científicament parlant, hem de dir que la teoria del Big bang reposa en bases molt sòlides i la podem donar com la millor explicació del nostre univers. A partir d'ella, no obstant, es poden construir diversitat de cosmolgies o maneres de concebre el cosmos. No les detallarem aquí. Ja ho vam fer en el nostre llibre *Cosmologies actuals i fe cristiana* (Ed. Claret, Barcelona 2008). A ell remetem el lector.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

MARGIN CALL ***

Director i guionista: J. C. Chandor.

Intèrprets: Kevin Spacey, Paul Bettany, Jeremy Irons, Zachary Quinto, Simon Baker, Mary McDonnell, Demi Moore.

Gènere: *thriller*.

Estats Units, color, 2011. 109 minuts./ Majors de 18 anys.

Després d'haver completat una anàlisi de la situació del sistema financer, Peter Sullivan, un jove treballador d'un banc d'inversió americà, destapa el que pot ser l'inici de la crisi econòmica més gran dels darrers temps. Les hores següents al descobriment són letals per decidir el destí de la companyia i del món capitalista.

Com a *opera prima*, el film passa del notable. Chandor ens acosta a la punta de l'iceberg de la crisi que vivim avui: la base del sistema financer és a punt d'esclatar després d'un any fent pràctiques fraudulentos. Com que ningú no en vol resultar inculpat, cal desfer-se de tot el que faci olor de podrit abans que es descobreixi el pastís.

Per explicar-ho, el director no aprofundeix en excés amb la intenció de fer més intel·ligible la trama. I aconsegueix que, amb la direcció orquestrada de cadascun dels personatges —amb interpretacions excel·lents—, sentim la por que devien sentir els implicats. Són hores en les quals calen decisions ràpides i en què entren en joc no únicament els diners sinó la moral.

L'enteresa professional d'alguns xoca amb el discurs demagògic d'altres. Les seves preocupacions són diverses: la reputació, els possibles perjudicats, l'acomadament... El director

aporta una visió encertada de l'efecte «bola de neu» que ens esquitxa a dia d'avui i amb el qual s'ha perdut gran part de la confiança en el sistema. Sensació de descoratjament després d'haver vist la pel·lícula, però val la pena.

Humor: 0; acció: 3; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 6).

NANNERL, LA HERMANA DE MOZART ****

Director i guionista: René Féret.

Intèrprets: Marie Féret, Marc Barbe, Delphine Chuillot, David Moreau, Clovis Fouin, Lisa Féret.

Gènere: *històric*.

França, color, 2010. 120 minuts. / Majors de 16 anys.

Mozart va tenir una germana gran que es deia Nannerl. Nena prodigi, com ell, va ser presentada juntament amb el seu germà davant les corts europees. Al final d'una gira que va durar tres anys, va conèixer a Versalles el delfí de França (hereu del rei Lluís XV), el qual la va animar a escriure la seva música. Però Nannerl era una dona. I les dones no tenien dret a compondre.

Els 120 minuts de la cinta són un prodigi en què imatge, música, escenaris i interpretació s'uneixen per aconseguir un autèntic plaer per als sentits. Marie Féret, filla gran de René Féret, amb només 15

anys, se submergeix en el paper de Nannerl amb una dolcesa i sensibilitat extraordinàries, prescindint de qualsevol sobreactuació acadèmica que pogués amagar el discurs cinematogràfic mesurat que el director, amb tota seguretat, ha desitjat i aconseguit reflectir en aquesta història. La música composta *ex profeso* per a aquest film —era difícil fer una pel·lícula de la família Mozart sense música de Wolfgang— acompanya amb notable cadència barroca les belles situacions encadenades d'aquesta reeixida obra d'art.

Acció: 2; humor: 0; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

PEQUEÑAS MENTIRAS SIN IMPORTANCIA ***

Director i guionista: Guillaume Canet.

Intèrprets: François Cluzet, Marion Cotillard, Benoît Magimel, Gilles Lellouche, Jean Dujardin.

Gènere: *comèdia dramàtica*.

França, color, 2010. 154 minuts. / Majors de 18 anys.

Un grup d'amics reben amb estupor la notícia del greu accident de moto d'un d'ells. Desfilen per l'hospital, però poc després decideixen seguir amb el pla habitual de vacances a la costa. Luddo es queda a la clínica, desfigurat i en estat crític, mentre la *troupe* conviu entre rialles, mentides i llàgrimes a Cap Ferret.

Guillaume Canet va tenir una experiència de soledat estiuenca, mentre va estar hospitalitzat per una infecció. D'aquí va sorgir la idea per a aquesta

pel·lícula, sembrada d'egoismes de trenta i quaranta anys, en la qual el que sembla lúdic i divertit al principi adquireix un caire tràgic al final. D'altra banda, el repartiment coral i la idea d'amics aplegats sota un mateix sostre és gairebé un motiu universal amb el qual Kenneth Branagh (*Els amics de Peter*) i Lawrence Kasdan (*Reencuentro*) van seduir el públic amb to lleuger i dramàtic.

L'individualisme es manifesta avui amb matisos diferents, però en el fons es tracta dels mateixos

problemes: immaduresa, materialisme, hedonisme, por del compromís i fugida del dolor propi o aliè. Interessant, molt ben interpretada, tot i que amb poca profunditat final.

Humor: 2; acció: 2; violència: 0; sexe: 3; llenguatge: col·loquial-vulgar.

El món de la televisió

GRAN HOTEL ***

Dimarts – 22.30 h – Antena 3 / Públic: adults.

Gran Hotel narra la història d'amor entre dos joves de classes socials oposades. Enmarcada en la relació dels dos protagonistes, Julio Olmedo i Alicia Alarcón, es desenvolupa una trama en què tots dos intenten descobrir els misteris que amaga el prestigiós Gran Hotel. El que desencadena la història és la investigació sobre la desaparició de la germana de Julio, Cristina, excambra de l'hotel.

L'aposta d'Antena 3 per un nou tipus de ficció l'ha encertada, ara com ara, de ple. Val la pena destacar l'ambientació, la feina de producció, la bona interpretació dels actors i els guions. Referent als decorats, la sèrie aconsegueix traslladar l'espectador a l'època en la qual s'ambienta. Els guions contenen aspectes d'històries que recorden els llibres de l'escriptora Agatha Christie, com misteris, crims i traïcions.

Les escenes, amb llum tènue i joc d'ombres, recorden les pel·lícules de detectius pertanyents al gènere *film noir*, que es va desenvolupar a Hollywood durant la dècada del 1940 al 1950. Cal esmentar la música que, malgrat tenir un paper discret, aconsegueix crear l'atmosfera adient en cadascuna de les situacions i és capaç de generar intriga i despertar curiositat en l'espectador.

Gran Hotel és una bona aposta de la cadena per una producció que introdueix nous ingredients en la ficció espanyola.

Aquesta setmana destaquem

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

L'equip d'«El primer cafè»: David García, Joan Piñol, Sara Cruz, Ignasi Miranda, Carolina Costa i Ramon Castelló.

El primer cafè de Ràdio Estel

Dues hores que combinen informació, reportatges, entrevistes, opinió i anàlisi. De dilluns a divendres, de 08.00 a 10.00 del matí.

Aquesta temporada, entre d'altres espais, tenim el de nutrició i salut, on intervé la reconeguda especialista Maria Josep Rosselló; la nova secció de solidaritat i immigració, amb Àngel Miret; l'espai *Naturalment*, els dimecres amb el Dr. Miquel Pros (especialista en medicina natural); així com diàlegs sobre bioètica, de pastoral familiar i matrimonial o d'art i patrimoni.

Una altra de les novetats importants és la introducció d'un comentari diari

d'actualitat, a càrrec de reconegudes personalitats com Josep Miró i Ardèvol, Manuel Milián Mestre, Josep Maria Carbonell, el bisbe Sebastià Taltavull i Josep Maria Balcells, entre d'altres.

El primer cafè compta també amb una nova secció: *No entenc res*, on Miquel Murga planteja un tema diferent cada dilluns, que es va enriquint amb aportacions d'especialistes i d'oients durant la setmana. Tot plegat amb informatius cada 15 minuts, entrevistes breus d'actualitat i el racó de premsa, amb el resum dels continguts de diverses revistes setmanals d'inspiració cristiana.

La nostra música, molt ben valorada

Segons dades de l'última enquesta del Baròmetre de la Comunicació, 24.000 persones consideraven que la selecció musical de la radiofórmula de Ràdio Estel era la millor d'entre totes les emissores catalanes. És fàcil de comprovar si hi esteu d'acord o no: s'emet cada dia, de dilluns a divendres, des de les 10.00 del matí fins a les 18.00 hores, i des de les 22.30 fins a les 06.00 de la matinada.

María Sierra, responsable de la Discoteca de Ràdio Estel.

La nova programació va madurant...

El dia 12 de setembre passat es va posar en marxa la nova programació, que, tot i ser força semblant a la de la temporada anterior, presenta algunes novetats. La pròxima setmana publicarem la graella amb tots els detalls dels antics i nous programes, que la vostra opinió ens pot ajudar a millorar. Serà molt ben rebuda a l'apartat *Contacte* de la nostra pàgina web www.radioestel.cat.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Barbra Streisand, *What matters most*.** Universal Music

★ **Túrnez&Sesé, *Vestigis*.** Picap

★ **Melissa Errico, *Legrand affair*.** Ghostlight Records

★ **Schola Antiqua i Schola Gregoriana Hispana, *Gregoriano esencial*.** Editorial San Pablo

Veu celestial

Barbra Streisand ha enregistrat aquest nou àlbum d'estudi amb cançons escrites pels seus col·laboradors i amics Alan i Marilyn Bergman, guanyadors de l'Oscar a la millor adaptació musical per *Yentl*, un dels grans èxits cinematogràfics i musicals de Streisand. El disc, produït per la polifacètica artista, conté deu cançons que ella no havia enregistrat mai anteriorment, com *The windmill of your mind*, *So many stars* o *That face*.

Poemes musicats

En el seu cinquè treball, la banda barcelonina Túrnez&Sesé posa música a tretze poemes de l'escriptor Sergi Jover. Les lletres d'aquests poemes tracten sobre l'amor i el desamor, la filla del poeta, temes de caire social com la immigració, etc. *Vestigis* és un disc ple de sensibilitat i intimisme, amb caràcter i una gran força expressiva. Túrnez&Sesé forma part d'una nova generació de grups catalans compromesos amb la poesia.

Gran homenatge

El 18 d'octubre es va publicar el nou àlbum de la cantant nord-americana Melissa Errico, amb cançons compostes pel cèlebre compositor francès Michel Legrand, guanyador de cinc premis Grammy. Errico està acompanyada per l'orquestra simfònica The Brussels Philharmonic, formada per cent músics i dirigida pel mateix Michel Legrand. El disc conté temes com *I will wait for you*, del musical *The umbrellas of Cherbourg*.

Llegat espiritual

Aquest disc recull una acurada selecció de composicions (*Christus factus est*, *Spiritus Domini*, *Pascha nostrum*...) que, per la seva estructura, la seva bellesa melòdica i l'adequació perfecta entre els llenguatges sonor i escrit, s'inclouen dins de les grans obres del cant gregorià. Aquests cants, que avui dia són patrimoni de la humanitat, constitueixen un llegat extraordinari dels monjos de l'edat mitjana. Uns cants amarats d'espiritualitat i serenitat.

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

INTERNET

- **ÀFRICA.**— Per iniciativa de la comunitat Koinonia aquesta agència de notícies publica informacions i històries escrites des d'una perspectiva africana, així com ressenyes de premsa i editorials, per promoure la justícia, la pau i els drets humans a Àfrica: www.newsfromafrica.org.

ALTRES BISBATS

- **FAMÍLIA.**— El cap de setmana del 14 al 16 de novembre, a Madrid, jornades d'estudi *Integración en familia. Procesos y tendencias. La familia, clave de la integración*. Més informació: tel. 914 022 844, fax 914 010 168, aseuropeos@gmail.com, www.migracioneseuropeas.com.

BARCELONA

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà el **diumenge 23 d'octubre**, en l'eucaristia de les 10.30: ofertori: *Unam petii a Domino* de Byrd; comunió: *O sacrum convivium a 6* de Victoria; sortida: *Laudate Dominum* de Cima.
- **APLEC DE TARDOR.**— Tindrà lloc el **diumenge 23 d'octubre** al santuari de la Mare de Déu del Corredor, del municipi de Dosrius i de la parròquia d'Alfar. Mn. Jaume Abril i Figueras i el Dr. Josep M. Martí Bonet conviden tothom a assistir-hi. A les 11 h, assemblea general de tots els devots; a les 12 h, missa solemne presidida pel cardenal i arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach; a les 13 h, concert polifònic a càrrec de la coral Turó del Vent, de Llinars del Vallès.
- **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— El **dilluns 24 d'octubre**, a les 19.00, inauguració del curs amb la lliçó *Una nova etapa evangelitzadora. Teologia i pastoral*, a càrrec de Xavier Morlans. Més informació: c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 174 858.
- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El **dilluns 24 d'octubre**, a les 19.30, sessió

de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Josep M. Carbonell, president de la Fundació i degà de la Facultat de Comunicació Blanquerna (URL). C/ València, 244, 1r - Barcelona.

- **FORMACIÓ CARMELITANA.**— El **dilluns 24 d'octubre**, a les 20.00, *Capítols 1-2: Origen i final de l'obra fundacional de santa Teresa*, a càrrec de Teófaneg Egidio (carmelita descalç de Valladolid) a la Sala Míriam (av. Diagonal, 424 - Barcelona).
- **CAIXAFORUM.**— El **dilluns 24 d'octubre**, a les 19.30, conferència de Domingo del Pino (periodista) sobre *Alger*; el **dimarts 25**, a les 19.30, xerrada sobre *L'aigua al Pròxim Orient: un recurs escàs i conflictiu* amb Ferran Izquierdo (professor de Relacions Internacionals a la UAB); el **dijous 27**, a les 19.30, conferència *El llegat coreogràfic dels Ballets Russos de Diaghilev: tradició, revolució i aquell je ne sais quoi*, a càrrec d'Ana Abad Carles (coreògrafa i historiadora de la dansa); el **cap de setmana 29 i 30**, a les 17.30 i 12.00 respectivament, concert familiar *Acaba't la sopa + 5*; el **diumenge 30**, a les 19.30, dansa filmada *L'herència dels Ballets Russos: George Balanchine*. Més informació: av. de Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 - Barcelona, tel. 934 768 600, fax 934 768 635, www.laCaixa.es/ObraSocial.
- **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.**— Proper curs sobre «El signficado de la Redención para nuestra vida», a càrrec del professor Dr. José Rico, de 19 a 21 h, del **24 al 27 d'octubre**. Informació i matriculació: c/ Diputació, 231. Tel. 934 514 942, de dilluns a dijous de 19 a 21 h.
- **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE NÚRIA.**— El **dimarts 25 d'octubre**, a les 19.00, conferència *Repensar la política (II)*, amb Josep M. Esquirol. C/ Bon Pastor, 7-9 - Barcelona.
- **AULA EIXAMPLE.**— El **dimecres 26 d'octubre**, a les 19.00, cicle «El buit i el no-res» amb la conferència *El so d'una sola mà: apunts per a una ètica del no-res*, amb Eduard Cairó (professor lector d'Història de l'Art, UPF). Més informació: tel. 935 421 850 i 934 880 888.
- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Els **dimecres 26 d'octubre, 2, 9, 16, 23 i 30 de**

novembre, de 19.30 a 21.15, seminari *Teologia feminista: resseguint les tradicions de la saviesa i la construcció de la comunitat d'iguals*, coordinat per Neus Forcano i Judith Seubas; el **divendres 28 d'octubre**, a les 19.00, cinefòrum amb Josep F. Mària i Quim Pons. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, info@fespinal.com, www.fespinal.com.

- **CERCLE LA SALLE.**— El **dijous 27 d'octubre**, a les 18.30, sessió de teatre i cinema. Representació de *L'home que entenia en vins* i filmació *El gato negro*. Pl. del Nord, 14 - Barcelona, tel. 932 181 077, mfmagaz@gmail.com, www.cerclelasalle.com.
- **COSMOCAIXA.**— El **dijous 27 d'octubre**, a les 19.00, conferència *Taques entremaliades. El color, entre la realitat i la fantasia*, amb Maria del Tura i Rosa M. Melià. C/ Isaac Newton, 26 - Barcelona, www.laCaixa.es/ObraSocial.
- **GRUP D'AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **dijous 27 d'octubre**, a les 19.30, celebració de l'Esperit d'Assís als Caputxins de Pompeia (av. Diagonal, 450 - Barcelona).
- **LLIBRERIA CLARET.**— El **dijous 27 d'octubre**, a les 19.00, cicle de seminaris sobre progrés tecnològic i humanisme amb la conferència-col·loqui *Tecnologia i progrés? Pros i contres de la societat tecnològica*, amb Arcadi Oliveres, president de Justícia i Pau; Albert Florensa, professor de l'IQS, i Jordi Colléll, cofundador de eyeOs. Sala Pere Casaldàliga, c/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona.

- **BASÍLICA SANTA MARIA DEL MAR.**— El **divendres 28 d'octubre**, a les 19.30 h, celebració eucarística en record de Ramon Sugranyes de Franch. En acabar la missa intervindran en Miquel Roca i Junyent i Laurence Kwark, secretària general de Pax Romana MLC (Moviment Internacional d'Intel·lectuals Catòlics), per recordar la seva figura.

- **FUNDACIÓ BALMESIANA.**— Els **dijous 3, 10 i 17 de novembre**, a les 19.00, curs sobre *Catalunya, terra de sants*. Més informació: www.balmesiana.org.

- **NOVAHUMANITAS.**— Sessió *Aprenre a analitzar-me*, dirigida per M. Ángeles de los Ríos, els caps de setmana del 5 al 6 de novembre i del 12 al 13. Lloc: c/ Àliga, 12 - Barcelona (metro Hostafrancs i Pl. Espanya). Informació i inscripcions: tel. 616 164 006, www.novahumanitas.org.

- **ÀMBIT MARIA CORRAL.**— Els **dimarts 8, 15, 22 i 28 de novembre**, a les 18.00,

curs *Cuidar sense descuidar-nos*. Més informació: tel. 932 722 950, fax 932 722 951, info@ambitmariacorrall.org, www.ambitmariacorrall.org.

- **CASAL LOIOLA.**— Els **dijous 10 i 17 de novembre**, de 10.00 a 13.30, taller de creixement personal a càrrec d'Asun Puche. C/ Balmes, 138 - Barcelona, tel. 934 156 434, info@casalloiola.org, www.casalloiola.org.

- **MANYANET SOLIDARI.**— Organitza el **dissabte 19 de novembre**, de 9.30 a 18.45, les V Jornades Matrimoni i Família *Com viure en família els reptes de la vida*. Més informació: tel. 629 832 995, matrimonifamilia@manyanet.org.

GIRONA

- **PARRÒQUIA DE SANT PERE DE FIGUERES.**— **Diumenge 23 d'octubre**, a les 12 del migdia, benedicció-inauguració del quadre «El Paisatge del Baptisme de Jesús», obra de Lluís Roura. Presidirà la cerimònia el bisbe Francesc Pardo i animarà els cants la Coral Polifònica de Figueres.

- **FESTIVITAT DE SANT ANTONI M. CLARET.**— El **dilluns 24 d'octubre**, a les 20.00, eucaristia presidida pel bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, a l'església dels claretians de Girona.

- **DOCENTS CRISTIANS.**— El **dijous 27 d'octubre**, a les 19.00, assemblea de l'espai de reflexió per a docents cristians. El P. Xavier Melloni parlarà sobre *Com transmetre la dimensió espiritual a l'escola? Pautes per a un desvetllament*. Hi serà present el bisbe Pardo. Serà al Casal Bisbe Cartaça.

- **SANT NARCÍS.**— El **divendres 28 d'octubre**, a les 20.00, a la basílica de Sant Fèlix de Girona, vetlla de pregària amb joves; el **dissabte 29**, a les 11.00, solemne missa major a la basílica de Sant Fèlix de Girona, presidida pel bisbe Francesc Pardo. Cants a càrrec de les corals de Girona.

- **FESTA DE L'APARICIÓ DE LA MARE DE DÉU AL COLLELL.**— Serà el **diumenge 30 d'octubre**: a les 12.00, missa presidida per Mons. Francesc Pardo; a les 13.00, sardanes amb la Principal d'Olot i dinar de germanor.

LLEIDA

- **COVA DEL PARE PALAU.**— Del **dijous 3 de novembre al dissabte 5**, tridu-conferència *Francisco Palau desde dentro*, a càrrec de Mireya Hernández, c.m.t. Més informació: tel. 973 794 883 i 692 135 930, covaparepalau@yahoo.es.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

- **PARRÒQUIA SANT ANTONI M. CLARET DE SANT BOI DE LLOBREGAT.**— Festa de sant Antoni M. Claret. **Diumenge 23 d'octubre**, a les 11.30, missa familiar i, a les 13.00 h, missa de sant Antoni M. Claret. A les 14.30 h, paellada popular a la plaça Mercè Rodoreda. Aportació 8 euros.

TARRAGONA

- **PARRÒQUIA SANT JOAN BAPTISTA**

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
 Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
 Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

EL PARE CURRY, VOCALISTA DEL GRUP DE ROCK RELIGIÓS «LA VOZ DEL DESIERTO»

«La música rock també és una manera de pregar»

Margarita Borrull Puigarnau

Simpàtic, divertit i espiritual. Així és el P. Jesús Javier Mora o, més conegut pels joves, el pare Curry. Un home ple de contrastos que uneix l'humà i el diví. Va ser ordenat el 17 de maig del 2008 i, a més de vicari parroquial de Sant Joan Evangelista de Torrejón de Ardoz (Madrid), és un dels vocalistes del grup de rock-pop religiós *La Voz del Desierto* (www.lavozdeldesierto.es), format també per altres sacerdots i seminaristes.

Són compatibles rock i sacerdoti? Aquesta mena de música s'ha relacionat moltes vegades amb el satanisme...

Tot el que Déu ha creat pot ser i ha de ser un vehicle per arribar fins a Ell. Sant Agustí diu que quan les paraules no poden comunicar el que l'ànima sent, brolla el cant i la lloança. El rock és un estil del nostre temps i s'ha d'identificar amb el satanisme, encara que sorgeixin alguns grups d'aquest estil dins del rock. El que té de bo aquesta música és la força que transmet. Així doncs, per què no fer-la servir per expressar a Déu el meu amor i el meu afecte? Jo com a sacerdot sóc fill d'aquest món i aquesta ha estat la música que he sentit des de molt jove, per tant és natural que m'agradi aquest ritme.

Suposo que la finalitat de La Voz del Desierto és l'evangelització...

Avui els joves no po-

den viure sense la música. Des que s'aixequen al matí van amb el seu reproductor rebent informació a través de les lletres de les cançons. El beat Joan Pau II deia que a temps nous, mètodes nous. Per això, la música també pot ser una manera nova d'expressar-se amb Déu, una manera de pregar. La pregària en silenci davant del Santíssim és molt important però això no significa que no hi pugui haver altres maneres de pregar. En el temps de transport cap a la universitat o la feina també podem lloar Déu al nostre cor escoltant cançons que continguin la seva Paraula.

Obliga això a transmetre el

missatge de Crist d'una manera més superficial?

El missatge d'avui no pot ser descafeïnat, el que variarà és la manera com el fem arribar. Els joves no són rucs i no volen perdre el temps. Volen alguna cosa que respongui als desitjos del seu cor. A través de les nostres cançons i als nostres concerts volem convidar els joves que visquin al màxim la fe. Als joves no se'ls pot enganyar. Cal proposar-los Crist i la música és el mitjà per a la finalitat, que és la santedat.

En quin moment i a qui se li va encendre la bombeta per començar el grup?

Va ser a l'època del seminari juntament amb el qui ara és el pare Julio. Teníem una guitarra elèctrica i ens reuníem per cantar cançons populars d'Església amb una mica més de ritme. Després van nomenar delegat dels Joves i formador del seminari un altre company nostre que també toca la guitarra, el pare Alberto Raposo, alias *Rapo*. La idea va ser d'ell i es va decidir gravar el primer CD. A través de la música cadascú expressa la seva manera d'estimar i relacionar-se amb Déu. Tot neix del tracte amb Jesús al Sagrari, d'aquesta intimitat amb Ell, del que jo li dic i del que Ell em diu a mi.

Per què el nom de La Voz del Desierto?

Joan Baptista va ser la Veu que clama en el desert. Ell no es predicava a si mateix, sinó que predicava Crist anunciant a la gent l'arribada del Messies. Joan Baptista és el qui prepara el cor perquè hi entri Jesucrist. I aquest és precisament l'únic desig que nosaltres tenim: preparar el cor de cadascú perquè es puguin trobar amb l'amor de Déu.

Rauxa

Massa partidisme

La religió, l'ensenyament, la immigració, la llengua, el terrorisme o la història recent són, totes elles, realitats importants i complexes, i només poden ser tractades amb honradesa, amb un estat d'ànim serè i amb els mínims prejudicis possibles. Però per desgràcia poques vegades s'aborden com cal. Tot al contrari, diàriament aquests temes fonamentals són utilitzats sense miraments pels partits polítics per atacar-se i arrebregar vots. La raó principal del partidisme, aquesta manera de fer, és dissimular la flagrant manca de veritables idees polítiques, defecte terrible que cada

vegada es fa més evident. I una de les conseqüències del partidisme és que la mania d'encetar discussions estèrils sobre temes que haurien de ser tractats amb molta cura s'ha estès a tots els àmbits de la societat. Ara és difícil desfer aquest mal costum, però, ja que els polítics no semblen disposats a renunciar-hi, els ciutadans hem d'aprendre a no fer cas del partidisme polític, que s'apodera de qualsevol tema fins a fer-lo banal. Només si quedem al marge d'aquesta xerrameca buida podrem començar realment a atansar-nos a la realitat com Déu mana.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Valentí Miserachs, prev.
President del Pontifici
Institut de Música
Sacra

JMJ, algunes reflexions

No és que jo sigui, per principi, amic d'actes religiosos multitudinaris. M'atrauen més les paràboles del silenci: el gra de mostassa, el sembrador, el llevat que fa fermentar la pasta, etc. Sembla que ara no ens hem de quedar enrere, i que també nosaltres, a imatge i semblança dels mega-festivals i de les mega-concentracions profanes de tot tipus, també haguem de muntar trobades «religioses» de signe globalitzant i multitudinari. Deu ser que ja ens anem fent vells i ens costa de sintonitzar amb aquesta mena de fenòmens, que potser avui són escaients, útils i, potser, fins i tot necessaris.

Ja veieu que em refereixo a les Jornades Mundials de la Joventut (JMJ) que tant de moviment i d'animació van portat recentment a casa nostra, i que van culminar amb la presència del Sant Pare Benet XVI a la capital de l'Estat. Si n'han fet córrer, de tinta, aquestes jornades, tant en pro com en contra!

No parlem de l'envestida de col·lectius i mitjans de difusió palesament hostils, que han fet els possibles per embolicar la troca i per denigrar gratuïtament l'esperit, l'organització i els personatges mateixos d'aquestes jornades. No vull parlar tampoc dels qui s'esquincen les vestidures per les despeses, cosa que tothom repeteix maquinalment d'una manera global, sense desglossar-ne mai els diferents capítols. Ja es pot suposar que actes de tal magnitud no es poden finançar només amb xavalla. D'altra banda, se'n fan tantes, de despeses, en espectacles i esports, per no parlar de les ingents quantitats dedicades a fer maldats de tota mena! Ja sabem qui va ser que va posar el crit al cel per les despeses fetes per honorar la persona de Jesucrist; em sembla que era un tal Judes. Tampoc no em vull referir als qui han anat, com llops enmig d'ovelles, per veure si podien «pescar» escenes i detalls comprometedors en un col·lectiu de joves que van deixar arreu una estela de joia, de pau, d'ordre i de civisme...

Em vull referir, en canvi, als «consells» que he llegit en certa premsa sobre allò que el Papa hauria hagut de dir als joves, ja que diuen que els joves d'avui no estan interessats pel missatge immutable de l'Evangeli, missatge que, amb el Papa, bisbes, preveres, religiosos i laics ens esforcem a proclamar amb fidelitat. Què és això de parlar de matrimoni cristià, de castedat, de compromís, d'adhesió a l'Església? Tot això és cosa tronada i passada d'època! Perquè els joves cristians, que han vingut en nombre tan considerable, ja sabien que el Papa només els podia dir això, i malgrat aquests doctors «que no suporten la sana doctrina» (2Tm, 4,3), han vingut, han passat uns dies inoblidables i se n'han tornat a casa plens de santa alegria.

Però això el «món» no ho pot entendre i, el que és pitjor, sembla que detesti que encara hi hagi gent capaç d'engrescar-se amb el missatge cristià, l'únic missatge que pot ésser encara una taula de salvació per a una societat que sembla complaure's en la seva pròpia fallida.